

PETEK, 22. JANUARJA 2016

št. 17 (21.557) leto LXXII.

1,20 €

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnjna številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

<http://www.primorski.eu> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA

V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione
in Abbonamento Postale - D.L.
353/2003 (convertito in Legge
27/02/2004 n° 46) art. 1,
comma 1, NE/T5

Uh, lektor: ta (ne)hvaležen poklic

šepet
ulice
Montecchi

22

TRST - Na 4. strani

Gospodarstvo v FJK kljubuje krizi

Spodbudni podatki zveze Confcommercio

OPĆINE - Na 5. strani

Serracchiani v banki ZKB

Poudarek na samoreformi zadružnih bank

GORICA - Na 15. strani

Zanimanje za novo agrarno okoljsko smer

S stažem predstavili učno ponudbo

JSKD - Janku Banu

Srebrna plaketa za dolgoletno delo in trud

BEGUNCI - Avstrijski ukrep povzročil verižno reakcijo a tudi zmedo glede izvajanja

Omejitve tudi v Sloveniji

RIM - Ministrski svet sprejel reformo luk

Trst pristanišče vzhodnega Jadran

LJUBLJANA - Potem ko je Avstrija v sredo napovedala omejevanje števila sprejetih beguncov, je Slovenija včeraj uvela nove ukrepe za begunce na mejah. Tako kot Avstrija in druge države na balkanski begunski poti - Srbija, Makedonija in Hrvaška - bo v državo dovolila le beguncem, ki želijo azil v Avstriji ali Nemčiji. Poostreno bo tudi varovanje zelene meje. Strožje ukrepe so začeli izvajati že sčasoma ob prihodu vlaka z begunci.

Novi ukrepi že ustvarjajo zmedo. Avstrija je v sredo 13 beguncev zavrnila na Šentilju, ki pa jih je Slovenija po ponovnem postopku registracije že sčasoma spet poslala v Avstrijo. Pravniki tudi opozarjajo, da je vnaprejšnje določanje števila sprejetih prosilcev za azil v nasprotju z Ženevske konvencijo. Avstrijski kancler Werner Faymann se brani, da gre pri kvotah za »okvirno vrednost« in da so za izvedensko mnenje zaprosili dva strokovnjaka.

Na 3. strani

Banke - Porast Draghi (ECB) zaustavil špekulacijo

MILANO - Tečaji delnic na borzah v Evropi in v ZDA so se včeraj nadoknadle večji del sredinjih izgub, potem ko je predsednik Mario Draghi napovedal, da bo ECB marca ojačila ukrepe v podporo gospodarstvu. Pritisk špekulacije na italijske banke se je ublažil. Monte dei Paschi je včeraj pridobil kar 43 odstotkov in s tem izgubo od začetka leta zmanjšal na 40 odstotkov. Vlagatelji sicer ostajajo izredno previdni.

Na 2. strani

LJUBLJANA - »V ljubiteljski kulturi ni ne denarja ne slave,« je na slovesni podelitvi nagrad Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti dejal njegov direktor Igor Tersar. Zato so priznana tistim, ki svoj čas posvečajo ljubiteljski kulturi, toliko bolj dobrodoša. Med njimi je tudi tržaški zborovodja Janko Ban, ki je na ljubljanskem gradu prejel srebrno plaketo »za dolgoletno ustvarjalno in organizacijsko delo na področju zborovske dejavnosti ter prizadevanje za vrednotenje opusov zamejskih skladateljev.«

Na 12. strani

ZAHODNI KRAS - Sinoči malo po 18. uri

Streli na Proseku

Policisti streljali za zlikovci iz Veneta, ki pa so z ukradenim audijem usli

GORIŠKA - Po desetih letih sortiranja

65% ločenih odpadkov

Podpredsednica pokrajine Mara Černic: »Z rezultatom smo zadovoljni, saj smo zadostili zakonodajki«

GORIŠKA - »Dokončnih podatkov za leto 2015 še nimamo, po neuradnih izračunih, ki se nanašajo na obdobje med januarjem in novembrom, pa smo v pokrajini povprečno dosegli 65-odstotni delež ločeno zbranih odpadkov. Z rezultatom smo zadovoljni, saj smo s tem deležem zadostili zakonodaji,« pravi odbornica za okolje in podpredsednica pokrajine Mara Černic, s katero smo se pogovorili o rezultatih, ki smo jih dosegli pri sortiraju v reciklirjanju v zadnjih letih, vlogi pokrajinske uprave, nerešenih vozilih in tudi o tem, kar se na okoljskem področju obeta po ukinitvi pokrajine.

Na 14. strani

GORICA - Aretirali 27-letnika

V stanovanju pravi nasad indijske konoplje

15

REFORME

Aleksander
Koren

aleksander.koren@primorski.eu

Vsebina ne bo v ospredju

V sencipadca borznih vrednosti, ki pri zadenejo tudi vsakega najmanjšega varčevalca, je v sredo v italijanskem senatu padla še ena odločitev v smerni odobritve ustavnih sprememb. Pravzaprav je bil sredin parlamentarni »da« v tem pogledu odločilen, saj vladna koalicija razpolaga v poslanski zbornici s tako trdno večino, da ni več nobenega dvoma, da bodo spremembe aprila letos dokončno odobrene.

To pa, kot znano, še ne pomeni, da bo »nova republika« resnično zaživel. Napovedana ukinitev dvodomnega sistema mora namreč skozi sito potrditvenega referendum. Ta bo predvidoma jeseni. Za referendum se ogrevajo tako vlad kot vse opozicijske sile. Tako je seveda tudi prav, kajti tako radikalne spremembe drugega dela italijanske ustawe (prvi del, ki vsebuje načela, ostaja nespremenjen), ki jo je leta 1947 pripravila in izglasovala nič manj kot ustavodajna skupščina, resnično ne morejo zaživeti na podlagi odločitve parlamenta, čigar sestava je sad Calderoljevega »svinskega« volilnega zakona, spremembe pa povrhu niso dosegle kvalificirane podpore dveh tretjin pripadnikov obeh vej parlamenta. Premier Renzi je s tem, ko je referendum predlagal kot prvi, v bistvu vzel argument iz ust opozicije. Vendar je premier naredil še nekaj več, ko je odobritev ustavnih sprememb povezal s svojo politično usodo. Če bodo na referendumu ustavne spremembe zavrnjene, se umikam iz politike, je potrdil tudi v sredo. Česa takšnega ni doslej menda izreklo še noben vidnejši italijanski politik. Umik iz politične scene je za porazence v anglosaškem svetu (in še marsikje drugje) pravilo, v Italiji pa velikanska izjema. Gre za tveganje, da prenalo taktično izbiro, ki ima za cilj nagovoriti volivce s preprostim gesлом, da bodo izbirali med nesebičnimi (zato ker so pripravljeni tudi oditi, če izgubijo) modernizatorji države in »starimi silami«, ki modernizacijo zavirajo in se držijo svojih stolčkov. Izliv predvsem za Gibanje 5 zvezd, ki Renziju diha za ovratnik.

Vsebinsko zelo zapleteni aspekti referendumu tako in tako ne bodo v ospredju.

VLADA - Strožje norme za javno upravo

Marca natečaj za 63 tisoč šolnikov

RIM - Ministri Marianna Madia in Stefania Giannini sta včeraj na novinarski konferenci predstavili sveženj ukrepov za reorganizacijo javne uprave in šolstva, ki jih je vlada sprejela predsinoc. Vlada je odobrila 11 izvršilnih odlokov, s katerimi nameravajo strožje ukrepati proti javnim uslužbenecem zaradi neupravičenih izostankov z delovnega mesta in poenostaviti nekatere segmente državnega ustroja.

Na šolskem področju pa je pomembna napoved ministritice Gianninijeve o natečaju, ki naj bi ga razpisali že v mesecu marcu, za zaposlitev dodatnih 63.712 šolnikov. V srednjih šolah naj bi nastopili službo že septembra letos, v osnovnih šolah in otroških vrtcih pa najbrž prihodnje leto. Kandidatov pričakujejo okrog 200 tisoč, tako da bo izbran približno vsak trejeti. V bodoče naj bi natečaj postal redni posopek za novacijo učnih kadrov, brez nevšečnosti s prekarnostjo in suplencami.

Odloki Madia, ki jih bo moral še od-

GOSPODARSTVO - Borze nadoknadile večji del sredinih izgub

Draghijeve besede zaustavile špekulacijo

V Milanu včeraj Monte dei Paschi +43%, banka Carige +29%

MILANO, FRANKFURT - Tečaji delnic na pomembnejših borzah v Evropi so se po izdatnih sredinih izgubah včeraj občutno zvišali. Za optimistično vzdružje so poskrbeli namigi predsednika Evropske centralne banke Mario Draghija, da bo ECB po možnosti že marca še dodatno razrahljala svojo denarno politiko, da bi podprtla gospodarstvo. Cene naftne so nehale padati in so pozno poldne zrasle za približno 6 odstotkov, kasneje pa se je rast nekoliko upočasnila.

ECB je včeraj sicer ohranila svojo denarno politiko nespremenjeno, je pa v okviru boja proti nizki inflaciji napovedala možnost novih ukrepov. Obrestno mero za depoziranje presežne likvidnosti bank je ohranila pri minus 0,30 odstotka, obrestna mera za mejno posojanje pa je ostala pri 0,30 odstotka. Predsednik ECB Mario Draghi je ob tem izrazil pričakovanje, da bodo obresti na trenutnih ali nižjih ravneh ostale za podaljšano obdobje.

Vlagatelji sicer po grozljivem začetku leta ostajajo izredno previdni. Zaskrbljenost glede kitajskega gospodarstva in nezadržnega padanja cen naftne vse od začetka novega leta držita v primežu svetovne borze. Draghijeve besede pa so včeraj namenile nekaj jasnih sporočil »močnim rokam« mednarodne špekulacije, kar je zaustavilo pritisk na italijanske banke. Italijanski bančni sistem je trden, je dejal predsednik, di-

Predsednik ECB
Mario Draghi

ARHIV

menzija neizterljivih kreditov ni zaskrbljujoča in ECB ne bo zahtevala nobenega ukrepa ali dokapitalizacije.

Prav italijanska borza, ki je v sredo izgubila skoraj 5 odstotkov kapitalizacije, je po teh besedah pridobil 4,20 odstotka vrednosti, naravnost senzacionalna pa je bila rast delnic dveh bank, ki sta v prejšnjih dneh bili najbolj pod udarom: delnica Monte dei Paschi je včeraj poskočila od 0,51 na 0,73 evra (+43%), banka Carige pa je pridobila 29 od-

stotkov vrednosti. Od začetka leta je kapitalizacija banke Monte dei Paschi sicer še vedno za 40 odstotkov manjša, včerajšnji zasuk pa morda kaže na to, da je najtežji pritisk špekulantov mimo.

Medtem ko so na azijskih borzah še včeraj zjutraj tečaji padli za 2,5 do 3 odstotke, so po Draghijevi tiskovni konferenci tečaji evropskih borz krepko poskočili. Indeks najpomembnejših podjetij v območju evra Eurostoxx 50 se je zvišal za 2,13 odstotka, v Frankfurtu je indeks DAX pridobil 1,94 odstotka, v Parizu indeks CAC 40 1,97 odstotka, indeks borze v Londonu FTSE 100 pa za 1,77 odstotka. Tudi v New Yorku so se tečaji sinoči višali.

Izjave ECB o možnosti dotoka dodatnega denarja na trg pa so pocenile evro. Poldne se je njegov tečaj v Frankfurtu znižal pod mejo 1,08 dolarja, v nadaljevanju trgovanja pa se je uspel nekoliko okrepliti. ECB se z nizko inflacijo spopada že nekaj časa. V ta namen je sprejela več pomembnih ukrepov. Draghi je ocenil, da ti ukrepi učinkujejo, med drugim se je izboljšal dostop gospodinjstev in podjetij do posojil, vendar je hkrati priznal, da so se tveganja ob vstopu v novo leto povečala. ECB je zato pripravljena ukrepati »brez nepotrebnega zavlačevanja«. »Ukreparanje v okviru našega mandata nima meja. O tem ne bi smelo biti nobenega dvoma. Kot veste, imamo na voljo veliko instrumentov,« je dejal in zagotovil, da se kljub globalnim okoliščinam ne bodo predali. (sta/mm)

RIM - Nove napetosti v vladni večini

Verdini »poplačan« za podporo reformi

RIM - Sredino glasovanje o ustavnih reformah v senatu je pustilo za sabo nekaj političnih napetosti, ki so se včeraj še stopnjevale, ko so bili trije senatorji Verdinijeve skupine ALA z odločilno podporo Demokratske stranke bili izvoljeni za podpredsednike treh senatnih komisij. Manjšina v DS in stranke opozicije so vzrojili, češ da gre za kupcijo v zameno za podporo ustavnim reformam, ki brez 17 odločilnih glasov Verdinijevih desnosredinskih odpadnikov v sredo ne bi bile odobrene, saj vladna večina zaradi nasprotovanja in odstopnosti nekaterih senatorjev DS ni imela potrebnih glasov. Dennis Verdini naj bi tako zahteval in že včeraj dosegel »plačilo« za odločilne glasove. Iz manjšine DS sta se oglašila Pierluigi Bersani in Massimiliano Speranza, ki se sprašujeta, ali je Verdinijeva skupina že postala tretja komponenta vladne večine. »Če je tako, stvar ne bo ostala brez političnih posledic,« je dejal Speranza, na kar je Renzi odvrnil, da je pri sprejemjanju reform večina lahko tudi širša od vladne, ki da ostaja nespremenjena.

VELIKA BRITANIJA - Izsledki močno zaostrili odnose z Rusijo

Preiskava: Putin verjetno odobril umor Litvinenka

LONDON/MOSKVA - Ruski predsednik Vladimir Putin je verjetno odobril umor nekdanjega ruskega vohuna Alekandra Litvinenka leta 2006 v Londonu, je ključna ugotovitev včeraj objavljene britanske preiskave. Moskva je preiskavo označila za politično motivirano, Kremlj pa je njene ugotovitve označil za šalo.

Litvinenko, nekdanji vohun KGB in njene ruske naslednice FSB, kasneje pa kritik Kremlja z azilom v Veliki Britaniji, je umrl leta 2006 zaradi zastrupitve z radioaktivnim polonijem 210. Strup je zaužil s čajem, ki ga je spel v londonskem hotelu Millennium. Ko je umiral v bolnišnici v britanski prestolnici, je obtožil Rusijo, da je naročila njegov umor. Menil je, da je bil v umor vpletjen celo Putin, ki je bil nekaj prav tako agent KGB.

Britanska policija je kot glavna osušljenca imenovala rusko državljan Andreja Lugovoja in Dmitrija Kovtuna, a Londonu ni uspelo, da bi pri ruskih oblasti dosegli njuno izročitev. V 300 strani dolgem poročilu je sodnik tudi izrazil prepričanje, da sta Lugovoj in Kovtun podtaknila plutonij v čaj z nimenom, da umorita Litvinenka. Lugovoj, ki je sedaj ruski poslanec, je v odzivu dejal, da gre za absurd. Litvinenkova vdova Marija se je po objavi rezultatov preiskave zavzela za uvedbo sankcij proti Rusiji in prepoved potovanja za Putina ter ne-

kdanjega direktorja FSB Nikolaja Patruševa.

V kabinetu britanskega premiera Davida Camerona so poudarili, da so ugotovitve, da je bil umor odobren na najvišji ravni ruske države, izredno zaskrbljujoče. London je zradi ugotovitev preiskave na pogovor poklical ruskega veleposlanika v Veliki Britaniji in zamrznil premoženje Lugovoja in Kovtuna. Ob tem je londonska policija sporocila, da ju še naprej iščejo zaradi umora in si želijo njune izročitve. Cameron je dejal, da je preiskava potrdila, »da je umor naročila država«. »Zdaj moramo poročilo prebrati v celoti in upoštevati vse. Vendar pa se zavedajte, da smo se odzvali že pred leti, ko se je umor uključil, in da se bomo tudi tokrat,« je še izpostavil.

»Morda je to šalo,« pa se je na ugotovitve preiskave odzval Putinov tiskovni predstavnik Dmitrij Peskov. »Verjetno jo lahko pripisemo prefijenemu britanskemu humorju,« je dodal. Ob tem je opozoril, da bi lahko ugotovitve te »kvazi preiskave« »dodatno zastrupile« odnose med Moskvo in Londonom. Rusko zunanjeno ministrstvo pa je preiskavo označilo za politično motivirano. »Obzalujemo, da je bil ta izključno kriminalni primer spolitiziran in slabovpliva na vzdušje dvostranskih odnosov,« je dejala tiskovna predstavnica ruskega zunanjega ministrstva Marija Saharova. (sta)

Županja v Quartu odstopila

NEAPELJ - Županja občine Quarto Ro- sa Capuozzo, ki je bila izvoljena na listi Gibanja 5 zvezd in nato izključena iz gibanja, ker da ni pravočasno prijavila sodstvu pritiskov kamorističnih krogov, je bila včeraj prisiljena k odstopu. Kljub izključitvi je Capuozza nameravala vztrajati, vendar je v občinskem svetu tvegala izgubo večine zaradi odstopa številnih svetnikov G5Z, katerim se je včeraj pridružil tudi predsednik sveta. V Quartu bodo zdaj dobili komisarsko upravo, sledile bodo predčasne volitve.

Grški kmetje zaprli več cest

ATENE - Grški kmetje so včeraj s traktori zaprli več cest, ki povezujejo zahodni del Grčije s Turčijo, potem ko se je stavka proti pokojninski reformi razširila po vsej državi. Grški mornarji nadaljujejo 48-urno stavko, zaradi katere je večina ladij ostala v pristaniščih, stavlka železniških delavcev pa je okrnila železniški promet. Na demonstracijah proti pokojninski reformi so se v Ateneh in drugih mest zbrali tudi odvetniki, inženirji, notarji in zdravnik. Grška vlada Aleksisa Ciprasa je pripravila pokojninsko reformo z bolečimi rezmi, a je to pogoj za mednarodno pomoč v višini 86 milijard evrov. Napovedala je znižanje najvišjih pokojnin z 2700 evrov na 2300 evrov in uvedbo nove minimalne pokojnine v višini 384 evrov. Obenem želi povečati prispevke za socialno varnost tako s strani delodajalcev kot delavcev.

Hrvaški kandidati za ministre

ZAGREB - Mandatar za sestavo nove hrvaške vlade Tihomir Orešković je včeraj objavil seznam s predlogi za ministre, ki jih bo v petek predlagal saboru. Poleg dveh podpredsednikov bo imela nova hrvaška desna vlada 20 ministrov. Kandidat za zunanjega ministra je dosedanji mednarodni tajnik HDZ Miro Kovač. Predsednik HDZ in vodja Dolomljubne koalicije Tomislav Karamarko bo prvi podpredsednik in namestnik premierja, medtem ko bo predsednik stranke Most neodvisnih list Božo Petrov zasedel drugi podpredsedniški položaj.

V Somaliji več mrtvih

MOGADIŠ - Pred hotelom in restavracijo na priljubljeni plaži somalskega glavnega mesta Mogadiš sta včeraj eksplodirala dva avtomobila bombe. Po prvi eksploziji pred hotelom so štirje domnevni pripadniki islamske skupine al Šebab začeli streličati. V napadih je umrlo osem ljudi. Na plaži Lido, kjer je prišlo do napadov, so številne restavracije in luksuzne trgovine.

BEGUNSKA KRIZA - Potem ko je Avstrija v sredo odločila, da bo omejila število prošenj za azil

Tudi Slovenija včeraj uvedla omejevalne ukrepe za migrante

Podobne omejitve tudi v Hrvaški, Srbiji in Makedoniji - Omejevanje v nasprotju z Ženevsko konvencijo

LJUBLJANA - Potem ko je Avstrija v sredo napovedala omejevanje števila sprejetih beguncev, je Slovenija včeraj uvedla nove ukrepe za begunce na mejah. Tako kot Avstrija in druge države na balkanski begunski poti - Srbija, Makedonija in Hrvaška - bo v državo dovolila le beguncem, ki želijo azil v Avstriji ali Nemčiji. Poostreno bo tudi varovanje zelenih meje.

Kot je po seji vlade povedala notranja ministrica Vesna Györkös Žnidar, so že s prihodom vlaka z migrantimi sinoči ob 22. uri vstop dovolili le tistim, ki želijo azil v Avstriji ali Nemčiji. Ukrepa po besedah ministrica vključuje tudi intenzivno varovanje zunanje schengenske meje izven mejnih prehodov. Povedala je še, da je Slovenija o ukrepih že obvestila Hrvaško in druge države na t. i. zahodnobalkanski poti. »Sedaj je preuranjeno napovedovati, kako bo reagirala Hrvaška, bomo počakali, ko bo ukrepa stopil v praks,« je odgovorila na vprašanje, ali bo Hrvaška sprejela migrante, ki jih bo Slovenija po uveljavitvi novega ukrepa zavrnila. Kot je dejala, pričakuje sodelovanje s Hrvaško in spoštovanje vseh dogovorov, ne želi si »politike informacijske blokade, ki smo jo doživeli v preteklosti«.

Na vprašanje, kaj bo s tistimi, ki bi zaprosili za azil v Sloveniji, je odgovorila, da novi ukrepi ne pomeni, da se s tem prejudicirajo postopki za pridobitev mednarodne zaščite. Zatrdila je, da bo Slovenija vse svoje obveznosti s tega področja še naprej izpolnjevala. Gleda tisti, ki ne izpolnjujejo pogojev, da bi zaprosili za azil, pa je »v tem trenutku preuranjeno dajati dokončne odgovore«. O konkretnih postopkih naj bi bilo znanega več danes, ko bo imel novinarsko konferenco državni sekretar na notranjem ministrstvu Boštjan Šefic.

Glede 13 migrantov, ki jih je Avstrija v sredo zavrnila na Šentilju, je pojasnila, da so ti po ponovnem postopku registracije že sinoči spet odšli v Avstrijo. V Slovenijo je včeraj do 18. ure vstopilo 900 migrantov. Letos jih je tako v državo vstopilo že 43.541. Gleda kvote beguncev, ki jo je v sredo naznana Avstrija, po besedah ministrici na Dunaju še preverjajo, ali

so sploh zakonite oz. ustavne glede na to, da je pravica do mednarodne zaščite temeljna pravica begunskega prava in v tem trenutku ni pravne podlage za omejitev števila prosilcev za mednarodno zaščito. Ob tem je pojasnila, da Slovenija o zgorajnji meji sprejemanja migrantov za zdaj še ne govoriti. Je pa že včerajšnji ukrepi po njenih besedah »vsekakor naravnani odvračalno in omejevalno«.

Pravni strokovnjak Saša Zagorc iz ljubljanske pravne fakultete je za STA ocenil, da je vnaprejšnje določanje števila sprejetih prosilcev za azil v nasprotju z Ženevsko konvencijo. Države imajo namreč mednarodno obveznost, da ne smejijo zavrniti obravnave nikogar, ki zaprosi za azil, zlasti če mu s tem grozi možnost, da bo vrnjen v državo izvora.

Avtrijski kancler Werner Faymann je včeraj dejal, da gre pri napovedanih kvotah za »okvirno vrednost«. Kaj se bo zgodilo, ko bo zgornja meja prosilcev za azil prekorakena, pa je pustil odprtvo in dejal, da so glede tega za izvedensko mnenje zaprosili dva strokovnjaka.

Za enak ukrepi kot Slovenija - dovolitev vstopa le beguncem, ki želijo azil v Avstriji ali Nemčiji - so se odločile tudi Makedonija, Srbija in Hrvaška. Hrvaški notranji minister Ranko Ostojić je poudaril, da novo pravilo, da bodo begunci in migranti morali ob drugih podatkih navesti tudi državo, v kateri nameravajo zaprositi za azil, ni v skladu z mednarodno zakonodajo, a je dodal, da se ga bodo kljub temu kot tranzitna država za begunce držali.

Makedonija, ki je v sredo po odločitvi Dunaja za kvote meje z Grčijo zaprla, od včeraj na mejnem prehodu Gevgelija v državo spušča le migrante, ki nameravajo za azil zaprositi v Avstriji ali Nemčiji. Migranti morajo sicer biti samo iz Iraka, Afganistana ali Sirije, saj ostale že nekaj časa zavračajo. Zatrditi morajo tudi, da ne bodo ostali v Makedoniji.

Grška policija je sporocila, da bo vse migrante na meji, ki prihajajo iz držav, kot so Pakistan, Alžirija in Maroko, poslala nazaj v Atene. (sta)

GZS - Škoda za transport in turizem

Razpad schengna bi imel težke gospodarske posledice

Analitska skupina SKEP pri Gospodarski zbornici Slovenije je ocenila, kolikšne bi bile gospodarske posledice morebitnega razpada schengenskega sporazuma o prostem čezmejnem prometu na transport in turizem v Sloveniji. Predvidevanja so dokaj zaskrbljujoča zlasti na mednarodnem blagovnem transportu in v turizmu. V kolikor bi vsak tovornjak za prečkanje meje potreboval zgolj uro več, bi to slovenskemu gospodarstvu pomenilo vsaj 8 milijonov evrov več stroškov. Če bi se zgolj vsak deseti Italijan in Avstrijec odločila, da zaradi daljšega potrebnega časa za prečkanje meje ne bi obiskala Slovenije, bi to pomenilo več kot 55 milijonov evrov turističnega izpada letno.

Za slovensko gospodarstvo je pomembno, da država podpre vse rešitve na evropski ravni, ki krepijo varnostno situacijo na zunanjih mejah ter zaščiti interese slovenskega gospodarstva na notranjih mejah, ocenjujejo pri GZS. Morebitni razpad enotne notranje meje schengenskega območja ne prinaša nič dobrega. Pomeni tako večje ovire za prost pretok ljudi in blaga kot tudi dodatne javno-financne stroške povezane z nadzorom meje.

Dodaten policijski nadzor ima podobne ekonomske posledice kot uvedba carin, saj povečuje zahtevan čas za uvoz in izvoz blaga. Slovenija je močno vpeta v mednarodne trgovinske tokove - izvoz blaga in storitev predstavlja 78 odstotkov brutnega proizvoda, uvoz pa 69,5 odstotkov. Slovenski saldo menjave s tujino je v 2015 po začasni oceni znašal 8,7

odstotkov BDP-ja, kar Slovenijo uvršča takoj za Nemčijo in Nizozemsko. Prost pretok blaga in storitev oziroma neoviran in hiter dostop znotraj evropskih trgov je ključen za slovensko gospodarstvo, saj kar tri četrtine izvoza ustvarijo z državami članicami EU.

Ponašajo se s konkurenčnim logističnim sektorjem, ki je v letu 2015 ustvaril 770 milijonov evrov zunanjetrgovinskega presežka. V kolikor bi vsak tovornjak za prečkanje meje potreboval zgolj 1 uro več, bi to za celotno Evropo pomenilo 3 milijarde evrov dodatnih stroškov, za Slovenijo pa vsaj 8 milijonov evrov. Med izvozniki storitev je imel večji izvoz le turistični sektor. Ta sektor bi ob razpadu schengna prav tako lahko utrpel škodo, sploh zaradi manjšega obiska dnevnih turistov iz Italije in Avstrije.

Tako so avtorji študije ocenili, da če bi se zgolj vsak deseti Italijan in Avstrijec odločila, da zaradi daljšega potrebnega časa za prečkanje meje ne bi obiskala Slovenije, bi to pomenilo več kot 55 milijonov evrov turističnega izpada letno.

Na škodo, ki jo povzroča ponovno uvajanje mejnih kontrol v schengenskem območju, je te dni opozoril tudi predsednik Evropske komisije Jean Claude Juncker: »Cena ukinitve schengna bi bila zelo visoka in bi prizadela gospodarsko rast ter delovna mesta.« Povezava med morebitnim razpadom schengna z nevarnostjo opustitve skupne valute in razpadom tudi evroobmočja, ki jo je prav tako izpostavil Juncker, je morda nekoliko populistična, vendar odraža fundamentalno problem, s katerim se sooča Evropska unija. Individualne, nacionalne rešitve namesto skupnega odgovora so lahko na kratek rok sicer z vidika posameznih držav racionalne, na dolgi rok pa vsem znižujejo blaginjo. Okrepljena južna avstrijska meja pomeni manjše varnostno tveganje za Avstrijo, a zgolj prelaga problem na države južneje od sebe. Ekonomsko bi bila prav gotovo boljša skupna odločitev na nadnacionalni ravni z vzpostavljivjo evropske obmejne in obalne straže.

Za slovensko gospodarstvo je pomembno, da država podpre vse rešitve na evropski ravni, ki krepijo varnostno situacijo na zunanjih mejah ter zaščiti interese slovenskega gospodarstva na notranjih mejah, zaključujejo avtorji študije GZS.

BEGUNCI V AVSTRIJI

Ivan
Lukan

redakcija@primorski.eu

Zgornja meja ni izvedljiva

Avstrijska politika, ali bolje rečeno levo-sredinska vlada na Dunaju, se je torej odločila, da bo z letom 2016 znatno omejila prihod prebežnikov iz vojnih območij Bližnjega vzhoda in severne Afrike, potem ko je njihovo število samo v letu 2015 doseglo rekordno znamko 90.000. Čarobna formula za znatno omejitev števila prebežnikov na samo še 27.500 v letu 2016 (do leta 2019 pa skupno le še 127.500), naj bi bila določitev »zgornje meje« pri številu beguncev, ki jih je alpska republika zmožna sprejeti.

180-stopinski zasuk v avstrijski azilski politiki, ki ga je kancler Werner Faymann izrecno izključil še konec preteklega tedna, ni le presenetil dobršnega dela avstrijske javnosti, ustvaril je tudi dokajšnjo zmedo po Evropi. Še posebej v Nemčiji, saj je bilo dosedanje postopanje Avstrije za obvladovanje begunske krize tesno dogovorjeno med nemško kanclerko Angelou Merkel in avstrijskim kanclerjem Faymannom.

Zakaj torej takšen zasuk čez noč? Odgovor je večplasten in ima svojo razloga tako v mednarodni kot tudi v avstrijski notranji politiki. Iz vidika mednarodne politike je odločitev razumeti kot klic neke države v stiski, ki ne vidi več izhoda iz problema, ki ga Evropa (ali bolje rečeno Evropska unija) ni v stanju reševati. Določitev »zgornje meje« naj bi torej opozarjala ostale evropske države na dramatičen položaj celotne stare celine in morda le še privela do novega, učinkovitejšega in humanitarnega pristopa evropskih držav k reševanju begunske krize.

Določitev »zgornje meje« pa je v Avstriji nastala tudi zaradi vse večjih zapletov v avstrijski vladi, ki je primerljiva nemškim zapletom med CDU in CSU (manjši SPD). Medtem ko kanclerka Merklová (še) ni popustila pritisku iz Bavarske, je to – žal – v sredo storil socialdemokratični avstrijski kancler. Klonil je pritisku konservativne ljudske stranke, partnerju v vladi, ki je povsem prevzel populistične pozicije sestrške stranke na Bavarskem.

Daje avstrijski vlada določila zgornjo mejo»pri številu prebežnikov, je botrovala še tretja zadeva: grozil je tudi padec Faymannove vlade. Da (še) ni padla, je pripisati strahu ob teh vladnih partnerjev pred zelo verjetno zmago Strachejevih desnih svobodnjakov na morebitnih predčasnih volitvah.

Toda čarobna formula, vladna določitev neke »zgornje meje« za prebežnike, Faymann (in tudi podkanclerja Mitterlehnerja) klijub temu ne bo rešila. Prvič, ker za vojne begunce že zaradi mednarodnih pravnih določitev ne more veljati nobena »zgornja meja«, in drugič, ker ta čarobna formula v praksi ni izvedljiva.

Kajti scenarij, da bodo avstrijski policiji ali pripadniki vojske na meji streljali na begunce, ko bo doseženo »zgornja meja«, je ne-predstavljen.

LJUBLJANA - Paolo Trichilo se je srečal z drž. sekr. Dragoljubo Benčina

Novi italijanski veleposlanik predal poverilno pismo

Novi italijanski veleposlanik v Sloveniji Paolo Trichilo z državnim sekretarkom zunanjem ministrstvu Dragoljubo Benčina

januarja 2016 na Brdu pri Kranju gostila Slovenija. Državna sekretarka Benčina je pozdravila napovedano udeležbo italijanskih predstavnikov. Novoime-

novanemu italijanskemu veleposlaniku je državna sekretarka Benčina zaželeta uspešno delo in dobro počutje v Sloveniji.

Senatorka Fasiolova z Alfanom o beguncih v FJK

Goriška senatorka Demokratske stranke Laura Fasiolo se je ob robu razprave o ustavnih reformah srečala z ministrom za notranje zadeve Angelinom Alfanom, s katerim sta obravnavala problematiko morebitnega prihoda večjega števila beguncev v FJK. V sporočilu za tisk Fasiolova sporoča, da je Alfano zagotovil, da je stanje na italijanskem severovzhodu in posebej na mejah z Avstrijo in Slovenijo pod skrbnim nadzorom varnostnih sil. Policijske enote redno nadzorujejo mejni pas, zaenkrat pa ni bilo večjih skupin migrantov. Minister je tudi demantiral časopisne vesti o skorajšnjem odprtju kar treh zbirnih centrov za begunce na Tržaškem, Goriškem in v Kanalski dolini. Pojasnil je, da tak ukrep trenutno ni potreben, če pa bi se na mednarodnem scenariju razmere nenadoma spremene, so pripravljeni ustrezno ukrepati. Fasiolova je Alfana seznanila tudi s težavami pri namestitvi in oskrbi migrantov, ki so že nastanjeni v FJK, za katere v glavnem skrbijo dežela, občine, Caritas in prostovoljci.

TRST - Zveza Confcommercio predstavila podatke o delovanju podjetij v letu 2015

Gospodarstvo FJK kljubuje krizi Porast zaupanja in zaposlovanja

V FJK nad 70.000 podjetij, od teh so v veliki večini majhna podjetja - Kmalu nov zakon o tretjem sektorju

TRST - Gospodarstvo Furlanije Južne krajine kljubuje krizi, pravzaprav bi se lahko reklo, da se je že izvleklo iz krize, kakršno smo poznali, in je vstopilo v novo obdobje z novim družbenim modelom, v katerem bo ravnanje posameznika in skupnosti pripomoglo k drugačnemu modelu proizvodnje in potrošnje. To je bilo slišati na predstavitvi podatkov o položaju gospodarstva v FJK, ki so jih včeraj dopoldne na sedežu deželne direkcije za proizvodne dejavnosti v Trstu orisali predstavniki deželne uprave in deželne zveze trgovcev Confcommercio na čelu s podpredsednikom deželne vlade Sergiom Bolzonellom, predsednikom Confcommercio Albertom Marchiorijem ter pokrajinskim predsednikom zveze za Trst Antoniom Paolettijem in podpredsednikom za Videm Alessandrom Tononom.

Podatki, ki jih je za zvezo Confcommercio zbral in obdelal raziskovalni inštitut Format (predstavljal jih je znanstveni direktor Pierluigi Ascani), se nanašajo na leto 2015, ko je v FJK delovalo skupno 70.681 podjetij, od katerih jih je dobrih 70 odstotkov pripadalo tretjemu sektorju (trgovini, turizmu, gostinstvu idr.), ki se lahko ponašajo s slabimi 75 odstotki celotne proizvodnje in dejstevi, in le slabih 30 odstotkov industriji in gradbeništvu, kar več kot 95 odstotkov vseh podjetij v FJK pa predstavljajo zelo majhna ali mala podjetja, ki ustvarjajo približno polovico dodane vrednosti v deželnem gospodarstvu.

Vseh zaposlenih v FJK je skoraj 308.000, pri čemer je treba poudariti, da so v lanskem letu zabeležili porast zaposlovanja, saj so od januarja do novembra sklenili 11.366 pogodb za nedoločen čas, kar pomeni kar 87-odstotni porast, ki je bil največji v vse Italiji. Trend se bo nadaljeval tudi v letu 2016 in to kljub zmanjšanju državnih olajšav. V FJK je na gospodarskem področju beležiti tudi večje zaupanje od italijanskega povprečja (42 odstotkov proti 40,3), enako velja tudi za ekonomske razmere podjetij (49 odstotkov proti 44) in dobiček (39 odstotkov proti 34). Tudi po zmožnosti odgovarjati potrebam po finančnih sredstvih podjetja iz FJK prednajčijo pred tistimi iz ostale Italije s 54 odstotki proti 34,5 odstotku, naša dežela pa je druga v Italiji kar zadeva prošnje in odobritev bančnih posojil. Prav tako so se v FJK v večji meri poslužili nove zakonodaje na področju zaposlovanja (t.i. Jobs Act), katere se je npr. v tretjem sektorju poslužilo slabih 9 odstotkov podjetij, tudi zelo majhnih. Razmerje med novonastalimi podjetji in tistimi, ki so prenehala delovati, je bilo tudi lani negativno, vendar se trend zapiranja podjetij zmanjšuje: lani je tako prenehalo delovati približno tisoč podjetij, kar pa je manj od leta 2014, ko jih je zaprlo vratita dva tisoč, in od leta 2013, ko je nehalo poslovati kar štiri tisoč podjetij. Še vedno pa krizo najbolj občutijo zelo majhna in majhna podjetja.

Slika, ki se ponuja, je po besedah sogovornikov na splošno optimistična, čeprav deželno gospodarstvo potrebuje ukrepe v smer zmanjševanja davčnega pritiska in poenostavitev birokratskih postopkov. V to smer bo šel tudi nov deželni zakonski osnutek o tretjem sektorju, ki ga je pred časom sprejela deželna vlada, februarja pa ga bo obravnaval deželni parlament, je bilo rečeno na današnji predstavitvi. Dežela bo tudi namenila skoraj 13 milijonov evrov za turistično infrastrukturo, ki bodo služili popravil hotelov in sorodnih objektov, kar naj bi ustvarilo novih 50 milijonov evrov.

Ivan Žerjal

V FJK dobrih 70 odstotkov podjetij pripada tretjemu sektorju, le slabih 30 industriji in gradbeništvu

ARHIV

LETALIŠČE FJK Najraje v Rim, München, London in Bari

TRST - Na devetnajstih letalskih destinacijah deželnega letališča v Ronkah je lani letelo 741.776 potnikov, kar je 0,2 odstotka več kot leta 2014. Povečan promet, čeprav le za nekaj decimalk, je rezultat dobrega poslovanja v zadnjih dveh mesecih. Novembra so beležili 4,4 odstotka, decembra pa kar 9 odstotkov povečan potniški promet v primerjavi z enakim obdobjem leta 2014, to pa je preprečilo, da bi pod letno črto zabeležili upad prometa. Kar zadeva blaga je bila rast 2,5 odstotna. Najbolj donosna je še naprej letalska povezava z Rimom (275 tisoč potnikov), sledijo München (109 tisoč, +16 odstotkov), London Stansted (106 tisoč, +6 odstotkov) in Bari (45 tisoč, +6 odstotkov).

Kar zadeva leto 2016 bodo konec marca vzpostavili povezavo družbe Volotea z Nerapljem (letalno B717 s 125 sedeži), konec aprila peto dnevno povezavo Alitalie z Rimom (ob 14.20 odhod iz Trsta, ob 16.40 pa iz Rima). Poslovni načrt predvideva skupno 790.000 letnih potnikov.

LUKA KOPER - V lanskem letu povečali pretvor za 9 odstotkov, prihodke pa za 12

Vodilni kontejnerski terminal

Težave pa še vedno imajo z železniškimi povezavami - V sredo na obisku kitajska delegacija, ki se ponuja za gradnjo 2. tira

KOPER - Za Luko Koper je uspešno poslovno leto, hkrati pa ohranja ambiciozne načrte tudi za prihodnost. Zato pa se koprska družba sooča s številnimi tveganji. Ta so po besedah predsednika uprave Dragomirja Matiča povezana tako z neodzivnostjo ministra za infrastrukturo kot z alarmantnim stanjem na področju odprave železniškega pretovora.

Luka Koper je po nedokončnih podatkih lani ustvarila 173,3 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 12 odstotkov več kot predlani. V pristanišču so pretovorili skupno 20,7 milijona ton tovora oz. devet odstotkov več kot leto prej. Od tega je bilo 790.736 kontejnerjev in 607.326 avtomobilov. Oboje pomeni 17-odstotno rast glede na leto 2014.

Pretvor generalnih tovorov se je znižal za 10 odstotkov na 1,48 milijona ton. Pretvor kontejnerjev je porasel za 15 odstotkov na 7,7 milijona ton, pretvor avtomobilov za

Lani so v Luki Koper pretvorili 20,7 milijona ton, 9 odstotkov več kot leto prej. Posebej izstopa 790.736 kontejnerjev in 607.326 avtomobilov. Oboje pomeni 17-odstotno rast.

18 odstotkov na 902.168 ton, pretvor tekočih tovorov za 7 odstotkov na 3,3 milijona ton, pretvor sipkih in razsutih tovorov pa za 8 odstotkov na 20,7 milijona ton.

Za leto 2016 imajo ambiciozen načrt, ki predvideva 21,4 milijona ton pretovora, 183,8 milijona evrov prihodkov ter slabih 35 milijonov evrov čistega dobička, je povezel Matič. Ob tem je navedel, da so lani dosegli rekordni čisti dobiček v višini 26,6 milijona evrov, ki bi brez slabitev presegel celo 30 milijonov evrov.

S pričujočimi številkami Koper ostaja vodilno pristanišče na področju kontejnerskih terminalov v Jadranu ter eden največjih avtomobilskih terminalov v Sredozemlju. Za letos načrtujejo za 77 milijonov evrov investicij, pri čemer bo poudarek na kontejnerskem terminalu.

Tako je med drugim v fazi izgradnje petih novih železniških tirov, letos pa je predvidena tudi pridobitev gradbenega dovolje-

nja za podaljšanje prvega pomola, ki bi nastalo sledilo v letu 2018. Po Matičevih besedah bodo letos pridobili še nove skladiščne površine za potrebe avtomobilskega terminala ter terminalov za generalne in sipke tovore, tri dodatne rezervoarje za tekoče tovore ter razširitev obstoječega vhoda v Loko.

Po drugi strani se razvojni načrti Luka Koper soočajo z nekaterimi tveganji. Poleg neřešenega vprašanja drugega tira se od novembra soočajo z alarmantnim stanjem v železniškem pretovoru. »Železniški prevozniki ne uspejo odpeljati oz. pripeljati tovora, ki je namenjen v Luku Koper,« je povedal Matič. Samo v sredo v Luku tako ni bilo dostavljenih okoli 300 vagonov. »Nekateri tovori so delno že preusmerjeni v druga pristanišča in v kolikor se bo ta zadeva še nadaljevala, smo zelo zaskrbljeni, kako se bo v letošnjem letu lahko odvijal promet in rast v sami Luki Koper.«

Matič je bil kritičen tudi do vlade in ministra za infrastrukturo. Lani je bil denimo program razvoja pristanišča na vladni potrjen šele maja, tako da v prvih petih mesecih niso mogli izvajati nobenih investicij. Letosnji program so poslali septembra, a do danes še ni potrjen. Prav tako se soočajo z neodzivnostjo ministra glede soglasij v postopkih pridobitve stavbne pravice na določenih zemljiščih ter glede soglasij za pridobitev posoil.

V zvezi s srednim obiskom kitajske delegacije, ki so jo sestavljali tako potencialni izvajalci del kot predstavniki bank, pa je prvi mož Luke potrdil, da je njihovo zanimanje za izgradnjo drugega tira veliko. »Ponujajo tudi samo izvedbo del. Ocenjujejo, da bi projekt lahko izpeljali v dveh do treh letih,« hkrati pa so po Matičevih besedah ponudili brezplačno izdelavo revizije vrednosti projekta. Niso pa Kitajci zainteresirani za lastniški vstop v Loko.

Omenjena delegacija je v sredo obiskala tudi ministrstvo za infrastrukturo. Kot je povedal minister Peter Gašperšič, so delegacijo sestavljali predstavniki gradbenega podjetja CGGC, ki se zanima za sodelovanje pri sami gradnji, in kitajske razvojne banke. Delegaciji so predstavili načrt projektnega podjetja, ki bo gradnjo prek razpisa oddalo izvajalcu. »Mislim, da so dobre možnosti, da lahko pripravijo uspešno ponudbo in da potem tudi realizirajo ta svoja videnja,« je minister ocenil smelost njihove ponudbe. (sta)

Minister Gašperšič upa na uspešen zaključek prodaje Adrie Airways

LJUBLJANA - Slovenski minister za infrastrukturo Peter Gašperšič upa, da se bo proces privatizacije Adrie Airways uspešno zaključil in da bo slovenski letalski prevoznik še naprej uspešno deloval v Sloveniji kot tudi v regiji, v kateri je lahko konkurenčen. Gašperšič, ki se je v sredo včeraj v Amsterdamu mudil na evropskem letalskem vrhu, je spomnil na trend umika držav iz letalske dejavnosti. Naloga držav je, da zagotavljajo prijazno okolje, ki bo primereno za delovanje operatorjev letališč in letalskih prevoznikov, je dejal in spomnil, da je v Sloveniji ta proces pri koncu.

Slovenski državni holding in Družba za upravljanje terjatev bank sta ta teden podpisala pogodbo o prodaji Adrie Airways nemški družbi 4K Invest, v skladu s katero bodo družbo dokapitalizirali za 4,1 milijona evrov. Država bo do tega prispevala 3,1 milijona evrov. Sredstva naj bi zadostovala za preživetje Adrie Airways uspešno zaključen in da bo v nadaljevanju iz tega procesa izšla močnejša. Upam, da bo lahko na trgu delovala kot uspešen prevoznik in da bo še naprej izvajala operacije v Sloveniji oz. za potrebe našega gospodarstva kot tudi v regiji, kjer je lahko konkurenčna,« dejal.

Vprašanja konkurenčnosti so se dotaknili tudi na letalskem vrhu. Razpravljali so o tem, kaj je treba narediti, da bi lahko letalski sektor kljub izzivom uspešno deloval tudi v prihodnje. »Soočeni smo s povečevanjem števila potnikov, hkrati pa se težišče dejavnosti seli iz EU. Imamo močno konkurenco s strani letalskih prevoznikov in operatorjev letališč na Bližnjem vzhodu in v Aziji,« je pojasnil minister. Na treh omisijih so zato govorili o tem, kako zagotoviti, da bo Evropa v takšnem okolju še lahko konkurenčna. To naj bi storili s pomočjo t. i. pametnih predpisov, ki naj bi podpirali proces inovacij ter vlagan v letalsko industrijo; dotaknili so se tudi povezljivosti, saj so dobre letalske povezave ključ za razvoj turizma; tretje omisje je bilo namenjeno pomenu inovacij za razvoj letalske industrije.

OPČINE - Predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani prvič obiskala vodstvo ZKB in ZB-DOS

Podpora za zaščito jezikovne posebnosti slovenskih bank

Ministrski svet bo prihodnji teden odobril samoreformo sistema zadružnih bank

»Uspešno delo in sinergično sodelovanje zadružnih bank v deželi Furlaniji Julijski krajini dokazuje, da je sistem italijanskih bank zdrav. Toda potrebne so spremembe. Samoreforma sistema zadružnih bank gre v pravo smer in je odlična priložnost za rast. V reformi bo nekaj sprememb, načela in poslanstvo zadružnih bank pa bo bodo ostala ista. Kar zadeva zaščito jezikovne in kulturne posebnosti slovenskih bank, bomo skušala posredovati v Rimu in doseči, da bo to postalo sestavni del zakonskega besedila. S tem bodo seznanjeni tudi parlamentarci, ki morajo nazadnje sprejeti reformo.«

To je povedala predsednica Dežele FJK Debora Serracchiani na srečanju z vodstvom Zadružne kraške banke (ZKB), ki je bilo včeraj popoldne na sedežu banke na Opčinah. To je bilo prvič, da je predsednica Serracchiani in sploh deželni glavar obiskal opensko banko. To je z doščenjem poudaril tudi predsednik ZKB Adriano Kovačič, ki je sprejel Serracchiani pred vhodom v banko v spremstvu podpredsednika deželnega sveta Igorja Gabrovca in deželnega svetnika Stefana Ukmara. Deželno predsednico so nato pospremili v prvo nadstropje, kjer je potekal pogovor ob udeležbi drugih članov upravnega odbora ZKB. Srečanja se je udeležil tudi predsednik Zadružne banke Doberdob in Sovodnje (ZB-DOS) Robert Devetta, sodeloval pa je tudi predsednik deželne federacije zadružnih bank Giuseppe Graffi Brunoro, ki je podprt zahtevo obeh bank po formalni zaščiti njune jezikovne identitete v vladnem zakonskem odloku.

Namen pobude je bilo namreč po eni strani predstaviti delovanje ZKB in ZB-DOS ter sploh pomen zadružnih bank v deželi FJK, ki so vselej skrbele in še prispevajo k rasti ozemlja ter podpirajo družine, male in srednje podjetnike, športna in kulturna društva ter druge organizacije. Po drugi strani je bilo pomembno dokazati, da zadružne banke poslujejo uspešno in učinkovito sodelujejo v zvezi. Glavna tema pogovora je bila vsekakor samoreforma sistema italijanskih zadružnih bank, ki jo bo ministrski svet odobril prihodnji teden, in sicer najbrž 28. januarja, je napovedala predsednica Serracchiani.

Kovačič je uvodoma razložil, da ZKB že več kot 108 let neprekiniteno posluje v skladu z načeli ekonomske in socialne solidarnosti in je edina lokalna banka tržaške pokrajine, ki ima v isti pokrajini svoj sedež. Banka ZB-DOS posluje z istimi cilji že več kot 108 let v goriški pokrajini. ZKB in ZB-DOS sta torej edini slovenski banki v Republiki Italiji in sta izredne važnosti ne samo za slovensko narodno skupnost, temveč za gospodarsko rast celotnega ozemlja, na katerem poslujeta. Dodatna posebnost obeh zadružnih bank v primerjavi z ostalimi pa je njuna jezikovna identiteta, kajti ZKB in ZB-DOS izražata stoltno delovanje gospodarstva slovenske skupnosti v Italiji, je še poudaril Kovačič in zato izrazil upanje, da bodo to posebnost vključili v proces samoreforme sistema zadružnih bank.

Banki sta že formalno zahtevali od Rima, da se to vključi v besedilo zakonskega odloka oz. dokončnega zakona in da torej to ne bo le priporočilo ali prilagozeno pismo. »Videli bomo, kaj se da storiti,« je še dejala predsednica Serracchiani in zagotovila, da bo o tem govorila tudi z vsemi deželnimi parlamentarci. (ag)

Srečanje je potekalo na sedežu ZKB na Opčinah

FOTODAMJ@N

INTERVJU - Debora Serracchiani

Banke so trdne

»V teku špekulacija, ki smo se ji takoj postavili po robu«

Italijanske banke slonijo na trdnih tleh in so sposobne kljubovati morebitnim mednarodnim špekulacijam. Rim pripravlja temu ustrezne reforme, kar pa zadeva slovenski banki, je treba zaščititi njuno specifiko. To je povedala deželna predsednica FJK Debora Serracchiani, ki je ob robu srečanja v Zadružni kraški banki privolila v kraji pogovor.

Kako ocenjujete prvi obisk v ZKB?

Debora Serracchiani

To je bilo zelo koristno srečanje. V obdobju, ko je v pripravi samoreforma sistema zadružnih bank, je bilo pomembno, da deželna vlada obišeče opensko banko. To je bil po 108 letih pomemben znak, kajti krajanji so posredovali nekaj predlogov za zaščito svoje specifičnosti.

Kakšna so zagotovila, ki jih lahko ponudite za zaščito jezikovne posebnosti bank v zakonskem odluku?

V tem trenutku je pred očmi vseh, kaj se dogaja z bankami. To nam nalaga dolžnost, da prilagodimo naš bančni sistem. Italijanske banke in sistem zadružnih bank so nedvomno solidni in trdnejši, kot to lahko nekateri misljijo, a nujna je reforma, ki bo omogočala, da bodo banke kos novim izzivom. Refor-

ma zadružnih bank gre v to smer in zagotavlja obenem ohranjanje njihovih značilnosti in avtonomije. To velja seveda še zlasti za to ozemlje, kjer je prisotnost kulturnih in jezikovnih manjšin tako močna, da je zaznamovala bančne ustanove na Tržaškem in Goriškem. To posebnost nameravamo torej v sodelovanju z deželno zvezo zadružnih bank še utrditi, a v širšem in trdnejšem okviru. Zato bomo skušali to specifičnost, ki bo zapisana v spremem pismu, vključiti v zakonsko besedilo. Delamo na tem.

Sicer so italijanske banke, kot kaže, pod udarom. Kakšen je položaj?

Kot je to že povedal predsednik vlade Matteo Renzi v sredo zvečer po srečanju z ministrom za ekonomijo in finančnimi posledicami bank Banca d'Italia Ignaziom Viscom, je sistem italijanskih bank absolutno trden. To se je dokazalo tudi v najhujših trenutkih. Zaradi drugačnih izbir prejšnjih vlad pa v trenutku, ko je to bilo verjetno potrebno, žal nismo koristili javnega denarja za sanacijo bank, kot so storile Nemčija, Francija ali Španija. To smo zdaj primorani storiti z drugačnimi pravili, a nameravamo vsekakor zaščititi denar na tekočih računih in tudi denar ljudi, ki imajo v rokah obveznice. To pa pomeni, da mora Evropa spoštovati Italijo, ker morajo pravila veljati za vse. Italijanska vlada je s svojimi reformami dokazala, da je na pravi poti.

Premier Renzi je komaj dejal, da zadeve pač ureja trg. Koliko pa držijo vesti, češ da so italijanske banke pod udarom Evrope?

Recimo, da je najbrž v teku špekulacija, na katero pa smo se takoj odzvali in se ji postavili po robu. Sicer lahko tudi mi kaj zažugamo Evropi. Sploh pa postavljamo temelje za nov bančni sistem, ki bo sposoben prilagajati se napetostim na trgu in morebitnim pretresom.

Aljoša Gašperlin

TRST
Deželna vlada obiskala bolnišnico Burlo

Predsednica Dežele Furlanije Julijiske krajine Debora Serracchiani in deželna odbornica za zdravje Maria Sandra Telesca sta se včeraj sestali z generalnim direktorjem otroške bolnišnice Burlo Garofolo Gianluigijem Scannapiecom. Srečanje je bilo v okviru delovnih stankov z vodstvom posameznih bolnišnic oziroma zdravstvenih domov v deželi FJK, na njem pa so se pogovarjali o delu oziroma položaju pediatrične bolnišnice in o perspektivah za prihodnost.

Deželna vlada je pozitivno ocenila delo nove direkcije v zadnjih osmih mesecih, so zapisali v skupni tiskovni noti, na mizi pa so zdaj novi projekti. Burlo mora vsekakor postati glavna otroška bolnišnica v deželi FJK, kot to predvideva deželni zdravstveni načrt. Bodoče delo bo osredotočeno zlasti na nosečnicah tudi v luči preventive z namenom, da bi se čim bolj izogibali problemom med porodom, so poudarili. Na programu je tudi razvoj pediatrične kirurgije, ki jo bodo specialisti Burla ponujali v vsej deželi FJK.

TRST - Odslej samo 15 pristaniških oblasti

Rim sprejel reformo, Trst samostojna luka

Tržaško pristanišče

Ministrski svet je včeraj odobril reformo pristanišč. Na tej podlagi bo v prihodnosti 15 pristaniških oblasti namesto zdajnjih 24, Trst pa bo v tem okviru ostal samostojen. Tržaško luko bo namreč na osnovi odloka, ki ga je predstavil minister Graziano Delrio, v bodočnosti vodila t.i. Oblast pristaniškega sistema (ASP) vzhodnega Jadrana in bo avtonomna, Dežela Furlanija Julijska krajina pa bo lahko zahtevala združitev pristanišč iz Tržiča in kraja Porto Nogaro.

Po večmesečnem prizadevanju (na reformo čakajo že mnogo let) in mestoma mučnih polemikah med Trstom in Benetkami (nekateri so namigovali, da bodo Benetke nadzorovale ves severni Jadranc) je torej italijanska vlada končno sprejela reformo, ki bo v njenih očeh prispevala k smotrnejšemu in učinkovitejšemu upravljanju prometa v italijanskih pristaniščih. Trst, ki ga zaznamuje mednarodni promet, bo torej ostal samostojen, v tem predelu pa se mu bodo pridružile Benetke (Oblast pristaniškega sistema severnega Jadrana), Ravenna (ASP srednje-severnega Jadrana) in Ancona (ASP srednjega Jadrana). Druge oblasti pristaniškega sistema bodo Genova, La Spezia, Livorno, Civitavecchia, Cagliari, Neapelj, Palermo, Catania, Gioia Tauro, Taranto in Bari.

Med novostmi je tudi ukinitve pristaniških odborov (med temi tržaškega, ki šteje kar 22 članov). ASP bodo namreč vodili predsednik, maloštevilni upravni odbor, generalni tajnik in odbor revizorjev. V Trstu naj bi upravni odbor poleg predsednika sestavljeni predstavniki Dežele FJK, Občine Trst in luške kapitanije s pravico do glasovanja izključno glede na svoje pristojnosti. Vsebinsko sprejetega odloka je pozitivno ocenila deželna predsednica Debora Serracchiani ob robu srečanja na Opčinah. Oglasil se je tudi tržaški župan Roberto Cosolini in izrazil upanje, da bo za mesto predsednika tržaškega ASP imenovan zdajšnji izredni komisar Pristaniške oblasti Zeno D'Agostino. (ag)

ZAHODNI KRAS - Sinoči v središču vasi policisti zaman skušali ustaviti avtomobil banditov iz Veneta

Streljanje na Proseku

Policisti postavili »zasedo« v Milanu ukradenemu rumenemu audi RS6 švicarske registracije, v katerem je bežala trojica zlikovcev - Dva strela sredi vasi - Pričevanje očividke Martine Krapež

Sinoči, malo po 18. uri, se je središče Proseka v nekaj sekundah spremenilo v pričorišče pravcate filmske scene, le da strelci, ki jih je policist ustrelil proti rumenemu audi RS6 niso bili namišljeni, temveč resnični, in tudi drzni manever, ki ga je bilo opravilo vozilo, da bi se izognilo policijski blokadi, ni bila fikcija, temveč s ciljenjem pnevmatik oglašuječa realnost.

Vse se je zgodilo v hipu, tako da je Nives Guštin, upraviteljica trafike na Proseku, nasproti Društvene gostilne, sprva mislila, da so močni pokli, ki so prihajali s ceste, predčasni izraz pustnega veseljačenja. A Martina Krapež, zaposlena v trafiki, ki je videla, kaj se je zgodilo na cesti, je takoj domnevno potegavščino prelila v kruto, zastršujočo in predvsem do sinoči za Prosek nepredstavljivo danost.

Že malo prej so mimočoči morda opazili, da se v vasi dogaja nekaj nenavadnega. V bližini Soševe hiše, v smeri iz Križa proti Opčinam sta bila ustavljena avtomobila; za vogalom hiše na križišču za Devinščino, v bližini cvetličarne Nadja, se je skrival moški; podobno je bilo tudi za vogalom

vito obrnil, da je v hipu spremenil smer vožnje, proti Križu, od koder je pripeljal, in z vsemi svojimi 500 konji odbrzel, čudežno izogibajoč se drugih nasproti vozečih avtomobilov stran od policije in od Proseka.

Policijski avtomobili so privili sirene, začelo se je zasledovanje, ki pa ni bilo uspešno.

»Pobegnili so nam,« je kako uro pozneje nemočno ugotovil vodja mobilnega oddelka tržaške kvetture Marco Cali, in tudi pojasnil, zakaj: »Njihov voznik je zelo dober in imajo avtomobil, ki je hitrejši od naših.«

V avtu se je peljala trojica banditov. Ko se je že možno znočilo, je Cali iznesel domnevo, skoraj prepričanje: »Gotovo so že zdavnaj zapustili tržaško pokrajino.« Jim je uspelo priti v Slovenijo? »Ne«, se je glasil odgovor.

Njihov beg se nadaljuje. Policijski lov tudi.

Marjan Kemperle

Zgoraj: Martina Krapež kaže kraj na proški Kržadi, kjer je prišlo do streljanja; desno model avtomobila audi RS6, s katerim so pobegnili zlikovci

FOTODAMJ@N

hiše na križišču sredi Proseka. Šele pozneje je postalno jasno, da je bilo tisto zaseda, nekakšna cestna blokada, ki so jo bili postavili policiisti rumenemu audi RS6 švicarske registracije, ki je bil malo po 18. uri pripeljal iz Križa v vas.

Domnevali so, da bo prispel, ker so prejeli nekaj ur prej z goriške police obvestilo, da se je tolpa banditov, ki je v soboto poskusila tativino v Venetu in bila vse odtegnuta na begu, namenila z rumenim audijem proti Trstu.

Kam naj bi avto dospel, niso vedeli. Zato so postavili celo vrsto cestnik blokad: pri Obelisku, v Bazovici pri sinhrontronu, pri nekdanjem mejnem prehodu pri Šempolaju, pri Fernetičih, pri Pesku, na Obalni cesti.

Ko je rumeni audi pripeljal sredi Proseka, v bližini Društvene gostilne, mu je eden od policirov dal znak, naj se ustavi. Ni se, temveč je odbrzel naprej, proti Opčinam. Takrat je policiest ustrelil. Dva opozorilna strela, je povedala tiskovna predstavnica tržaške kvetture Denise Mutton. Opozorilna, v zrak?

Ne. Policiest je ustrelil naravnost proti audi, je sinoči pričevala Martina Krapež. Takoj zatem se je iz vogala hiše na križišču za Devinščino prikazal drugi policiest, z brzostrelko v roki, sredi cestiča pa sta zavozila policijska avtomobila, da bi rumenemu audi zaprla pot proti Opčinam.

In takrat se je zgodilo kot v ameriških policijskih filmih: rumeni audi je tako silo-

Na Proseku streli že pred 30 leti

Na Proseku je prišlo do streljanja že pred kakimi tridesetimi leti. Kot se je spomnil Ivo Starc, je takrat policiest iz »varnostnih« razlogov na Kržadi ustrelil v zrak, da bi preprečil prepiranje, krogla pa je prebila čevelj domaćina Kazimirja Majovskega, ki se je nahajal pred barom Lukša.

Moški se je 18. decembra pojavit na tržaški kveturi, da bi prijavil napad: policiestom je zaupal, da se je sedem mož zneslo nad njim. Povedal je, da so se mu zdolgočaseni migranti najprej približali, medtem ko je sedel na klopi v zelenici pred železniško postajo. Najprej naj bi ga moški zmerjali in se iz njega norčevali, z besed pa naj bi nato prešli k fizičnemu obračunavanju. Večkrat naj bi ga udarili, pri tem pa naj bi mu celo pokvarili mobilni telefon. Potožil je, da mu nihče od mimočočih in očividev ni priskočil na pomoč.

Pobrskali smo med takratna poročila o dogodku. Skorajda vsa navajajo tudi besede Pozzeccove žene Elene Loy, ki pripoveduje, kako je mož na posled le uspelo zbežati proti Ulici Udine, kjer naj bi srečal znanca, poklical policijo in rešilca. Na urgenci so ga zdravnički pregledali in ocenili, da je utpel hujši udarec v glavo. Njegova zgoda se je policiestom takoj zdela nekoliko pomanjkljiva, ta-

Streljanje tudi v Abano Terme

Rumeni audi RS6 s švicarsko registrsko tablico, za katerim so streljali sinoči na Proseku, je na begu že od pretekle sobote. V termalnem središču Abano Terme je v soboto na podvečer občan opazil dva moška, ki sta preskočila zidek bližnjega vrta in se približala tamkajšnji hiši. Tako je poklical karabinjerje, ti so prispleli na kraj s prižganimi sirenami. Čim so zlikovci slišali zvok siren, so zapustili hišo, spet preskočili zid in stekli v avtomobil. Ta je hitro odbrzel. Karabinjerji so ga skušali zaustaviti s strelji, a jim ni uspelo. Kljub nekaterim cestnim blokom so zlikovci zbežali.

Organji pregona so ugotovili, da je bil avtomobil ukraden nekaj dni prej na parkirišču letališča Malpensa pri Milianu.

V naslednjih dneh so začeli policija in karabinjerji pravcat lov na rumeni audi po vsem Venetu. Zasledili so ga v bližini Trevisa. V sredo zvečer so ga opazili v bližini Vicenze. Kljub hitrim posegom policijskih avtomobilov, pa je banditom spet uspelo zbežati. Podobno je bilo tudi včeraj dopoldne, ko naj bi avtomobil na begu opazili v goriški pokrajini. Očitno so se zlikovci od tam odpravili na tržaški Kras, kjer so ponovno ubežali policijski zasedi.

TRG LIBERTA' - Policijska preiskava »zašila« lažnivca

Laž ima kratke noge

Preteklega 20. decembra so številni krajevni tiskani in spletni mediji (novica se je baje pojavila tudi na Feltrijevem Il giornale) poročali o sedmici migrantov, ki je na Trgu Libertà napadla nekega moškega, 33-letnega Tržačana M.P. Včeraj je državno tožilstvo taistega M.P. oziroma Manuela Pozzecca, kot je ime moškemu, prijavilo zaradi goljufije oziroma zaradi simuliranja kaznivega dejanja.

Moški se je 18. decembra pojavit na tržaški kveturi, da bi prijavil napad: policiestom je zaupal, da se je sedem mož zneslo nad njim. Povedal je, da so se mu zdolgočaseni migranti najprej približali, medtem ko je sedel na klopi v zelenici pred železniško postajo. Najprej naj bi ga moški zmerjali in se iz njega norčevali, z besed pa naj bi nato prešli k fizičnemu obračunavanju. Večkrat naj bi ga udarili, pri tem pa naj bi mu celo pokvarili mobilni telefon. Potožil je, da mu nihče od mimočočih in očividev ni priskočil na pomoč.

Zgodba bi bila lahko smešna, ko ne bi bila tako zelo tragična. Tuji, migranti in priseljeni so namreč danes krivi vsega - najlaže je namreč grešnega kozla prepoznavati v nam drugačnih

(vprašljiva je sicer že sama definicija »drugačni«). Tako v Trstu kot tudi drugod po državi smo namreč priča vse številnejšim strašljivim primerom nestrnosti; zlasti nekatere strani na Facebooku včasih kar prekipevajo, toliko je ihte in hudobije na njih do »drugih«, tako kot tudi med komentarji pod članki nekaterih medijev. Morda ne zgrešimo, če zapišemo, da vzbujajo veliko več strahu ti »domači« zagovorniki varnosti, ki so pripravljeni s tako lahkoto latati in obtoževati tudi nedolžne. *sas*

TRST - Ukinitev odvečnih stroškov

Varčni Trst

Predhodniki reforme javne uprave in družb z javno soudeležbo

Ministrica za poenostavitev in javno upravo Marianna Madia je na zadnjem ministrskem svetu predstavila reformo javne uprave. Med sprejetimi ukrepi je tudi vprašanje družb z javno soudeležbo zlasti v luči vse najnovejše racionalizacije stroškov. Vse javne uprave bodo morale v teku leta temeljito preuciti omenjena soudeležena podjetja in poskrbeti za ukinitev morebitnih nepotrebnih izdatkov.

V morju primerov italijanskih uprav, ki se soočajo s budimi finančnimi težavami, kaže, da je Trst svetla izjema. Kakor smo samo pred nekaj dnevi slišali na predstavitev poslovanja družb AcegasApsAmga in Trieste Trasporti, je Trst samo pridobil: nujno delovanje naj bi na teritorij letno prinašalo kar 150 milijonov evrov. Občinska uprava je namreč že v preteklih letih poskrbela za »varčevalni poseg«: temeljito je omejila svoja predstavninstva v teh družbah. Od leta 2011 do danes je na tak način prihranila kar 523.205,48 evra. Še pred štirimi leti je bilo treba za plače upraviteljev in menedžerjev odšteći 903.905,48 evra, danes pa samo 380.700 evrov.

Kako je z imenovanji vodilnih kadrov na Občini?

Načelnik občinske svetniške skupine Gibanja petih zvezd Paolo Menis je vložil vprašanje glede ne-transparentnih procedur pri imenovanju vodilnih kadrov v Občini Trst. Za odgovor je poskrbel odbornik za osebje Roberto Treu, ki je opozoril, da so bili vsi imenovani na podlagi javnega razpisa oz. na podlagi pogodb nekdajnega člena 110 o prekiniti javne službe. Začasne vodstvene zadolžitve so bile dodeljene osebam z univerzitetno diplomo, tako da lahko mirne duše trdi, da pri tem ni nihče favoriziran.

Paolo Menis na deželi, Paola Sabia v Knulpu

Županska kandidata Gibanja 5 zvezd Paolo Menis in Paola Sabrina Sabia se nista pototala. Nasprotno, oba bosta danes priredila srečanje na isto temo (železarna), a v različnem kraju in različni ur. Menis bo govoril na tiskovni konferenci ob 10.30 v deželnem svetu z deželnim svetnikom Andrejem Ussarem in občinskim svetnikom Stefanom Patuanellijem. Sabia vabi na javno srečanje, ki bo v lokalnu Knulp ob 20. uri.

Na Katinari nova naprava za ultrazvok ožilja

Katinarska bolnišnica se lahko ponaša z novim tehnološkim pripomočkom: novo napravo za doppler ultrazvok ožilja, ki ga je kirurškemu oddelku darovalo združenje Amici del cuore. Združenje, ki si prizadeva za boj proti kardiovaskularnim boleznim, je za nakup naprave odštelno 40 tisoč evrov.

SV. JAKOB - Načrti tamkajšnje večstopenjske šole za prihodnje triletje

Krepitev jezikovnega in matematičnega znanja

Na šoli ciljajo na izdelavo skupnih kriterijev preverjanja in ocenjevanja ter na izmenjavo izkušenj med osebjem

Ob vpisovanju za prihodnje šolsko leto 2016/2017 so stekla informativna srečanja tudi na Večstopenjski šoli Sv. Jakob. Tako je v sredo potekalo srečanje za starše, katerih otroci so godni za vpis v vrtec, včeraj pa za tiste, katerih otroci bodo v prihodnjem letu obiskovali prvi razred nižje srednje šole, v prihodnjem tednu pa bodo stekla informativna srečanja in dnevi odprtih vrat v posameznih vrtcih in osnovnih šolah.

Kot poudarja ravnatelj Marijan Kravos, so na šoli na novo predelali kurikulum za delo na vseh treh stopnjah šolanja, od vrtca do nižje srednje šole, kar se je zgodilo prvič in je po njegovih besedah velik korak naprej, saj so vse združili v eno enoto. Na šoli so na podlagi določil šolske reforme, znane pod imenom »Dobra šola«, pripravili tudi triletni načrt vzgojno-izobraževalne ponudbe, v katerem dajejo prednost zlasti nenehnemu izboljšanju jezikovnih zmožnosti na vseh stopnjah šolanja ter izboljšanju učnih postopkov na znanstveno-matematičnem področju. Za to so se odločili spričo rezultatov vsedržavnih preizkušenj Invalsi, ki so sicer spodbudni, a kažejo na dva aspekta. Prvi kliče po izboljšanju določenih rezultatov v drugem in petem letniku osnovne šole, kjer so vrednosti nekoliko nižje, kar je po Kravosovih besedah vezano na problem jezika. Zelo dobre rezultate na deželnih ravnih dosegajo v tretjem razredu nižje srednje šole, ki pa so v absolutnem merilu nizki, zato bo treba to raven dvigniti.

Vedno v okviru triletnega načrta si bodo na šentjakobski večstopenjski šoli prizadevali za razvijanje socialnih kompetenc, utrjevanje identitete, sprejemanje različnosti in razvijanje čuta

Na šoli so letos prvič na novo predelali kurikulum za delo na vseh treh stopnjah šolanja

solidarnosti, medtem ko glede osebja načrtujejo, da bi se v prihodnjem letu lotili izdelovanja skupnih kriterijev za preverjanje in ocenjevanje. Pri tem ciljajo na večjo izmenjavo izkušenj in znanja med učnim osebjem po sistemu »peer to peer«, ki sestoji v hospitiranju učiteljev med seboj, da se opazujejo in izmenjujejo informacije o delu. Na tem bodo veliko delali, več možnosti bo nudila tudi prisotnost dodatnega učnega osebja za krepitve izobraževalne ponudbe. Šola je pridobil tri učne moči, ki jih je treba pripraviti za individualno poučevanje, da se tudi pospeši učenje slovenskega jezika pri otrokih, ki ga ne obvladajo. Naučiti se bo treba sprememljati otrokovo napredovanje pri učenju, pravi Kravos.

Tako bodo v prihodnjem triletju vse pobude skušali gledati skozi perspektivo pedagoških in didaktičnih ciljev razvijanja jezikovnih sposobnosti otrok, nadaljevalo pa se bo sodelovanje z zunanjimi ustanovami in društvi. Kravos tu izpostavlja dragoceno sodelovanje s Skladom Libero in Zora Polojaz, društvom Auser, Hrvatsko zadržnico, Slovensko socio-psihopedagoško službo in Dijaškim domom, pa tudi s krajevnimi društvimi, kot so SKD Ivan Grbec in Dom Jakoba Ukmara v Škednju in Šentjakobsko kulturno društvo pri Sv. Jakobu. Prav tako je dragocen doprinos združenj staršev v Škednju in pri Sv. Jakobu. (iz)

Na šentjakobski večstopenjski šoli so stekla informativna srečanja (na posnetku je sredino srečanje za vpis v vrtec)

FOTODAMJ@N

MILJE - Gostovanje dijakinj liceja Slomšek na šoli Sauro v okviru projekta Brez meja

Podale so znanje slovenščine

Štiri dijakinje humanistične smeri so v lanskem novembру in decembru predstavile Slovenijo, športne panoge in tipične slovenske jedi

S Humanističnega in družbeno-ekonomskega liceja Antona Martina Slomška smo prejeli zapis o sodelovanju pri projektu Brez meja z obiskom italijanske nižje srednje šole Nazario Sauro v Miljah, kjer se slovenščina poučuje kot drugi tuji jezik. Zapis objavljamo v celoti.

V novembру in decembru smo dijakinje četrtega razreda humanistične smeri sodelovale pri projektu Brez meja na italijanski nižji srednji šoli Nazario Sauro v Miljah. Učenci se na tej šoli učijo slovenščine kot drugi tuji jezik. Cilj tega projekta je spoznavanje jezika okolja in sodelovanje med profesorji ter dijaki različnih šol. Me smo se v projekt v veseljem vključile, podale lastno znanje slovenščine triindvajsetim živahnim učencem in obenem spoznale profesorski poklic.

Na prvem srečanju sta nastopili Arlin Andolšek in Martina Bagedda, ki sta učencem predstavili Slovenijo na enostaven način. Na naslednjem srečanju pa sva Erika Labiani in Petra Racman učencem prikazali razne športne. Nato so učenci v dialogih vadili pridobljeno znanje in pri tem povedali, s čim se ukvarjajo v prostem času. Na zadnjem oziroma tretjem srečanju so se učenci seznanili s tipičnimi slovenskimi jedmi in se naučili, kako lahko narocijo pičačo ali jedačo v slovenski restavraciji. Učno uro sta vodili Erika Labiani in Helena Štoka. Delavnice smo popestire s poslušanjem pesmi, vezanih na teme učnih enot ter z različnimi igrami.

V pomoč pri delu nam je bila interaktivna tabla, sodelovanje učencev in nasveti profesorice Marize Škerk in Nastje Colja. Projekt se je iztekel zelo uspešno. Upamo, da so bili učenci zadovoljni in da so kaj novega odnesli. Me pa smo to izkušnjo izkoristile kot delovno prakso, se veliko novega naučile ter se pri tem tudi zabavale.

Erika Labiani in Petra Racman - 4.H razred liceja A. M. Slomška

TRST - Govor je bil tudi o spletнем nasilju

Nova načelnica poštne policije Belardini pri županu Cosoliniju

Tržaški župan Roberto Cosolini je včeraj na županstvu sprejel novo deželno načelnico poštne policije Alessandro Belardini (na sliki), ki jo je spremljal namestnik Giuseppe Panerello. Funkcijo je nastopila 15. decembra. Belardinijeva je kariero začela v Palermu, leta 2000 so jo premestili na kvesturo v Sieno, kjer je tudi vodila policijski oddelek Digos do leta 2013. Takrat so jo premestili v Rim, kjer se je na poštne policije posvečala telematskim kaznivim dejajnjem.

Na srečanju sta se z županom zaustavila zlasti pri žal vse bolj razširjenem spletнем nasilju. Belardinijeva je navedala, da bo v Trstu 22. marca zaživel gledališka predstava Like - storie di vita online, ki je posvečena šolski mladini in je posvečena ravno spletenu vrstniškemu nasilju, ki vključuje pošiljanje nesramnih, vulgarnih ali grozilnih sporočil ali fotografij.

MILJE - V sredo
Na dan spomina
srečanje z bivšo
taboriščnico

Ob dnevu spomina na holokavst bo v sredo, 27. januarja, v dvorani Roma rekreacijskega središča Penso v Miljah ob 16.30 srečanje z 92-letno bivšo taboriščnico Jolando Marchesich, ki je pri dvajsetih letih okusila grozote nacističnega taborišča Auschwitz. Srečanje je namenjeno širši javnosti, predvsem pa najšešolcem in mladim, ki sodelujejo pri projektu Mladi, ter gostom miljskega doma za starejše občane in to z dvojnim ciljem. Po eni strani gre za spodbujanje razmisleka o vzrokih in posledicah nacifašizma ter spodbujanje medkulturnega dialoga in ohranjanja nauka preteklosti, po drugi pa gre za izboljšanje poznavanja ter širjenja skupne kulture in zgodovine istrskega in primorskoga prebivalstva. Srečanje prireja Občina Milje v sodelovanju s projektom Mladi, socialno službo, občinskim domom za starele, večstopenjsko šolo Giovanni Lucio, nižjo srednjo šolo Nazario Sauro ter socialni zadrugi Itaca in Universiis.

TRST - Predsednica FJK Serracchianijeva pri prefektinji Garufijevi

Za Trst in FJK se je veliko in dobro delalo

Prefektinja odhaja v pokoj, na njeno mesto prihaja Annapaola Porzio

Prefektinja
Francesca Adelaide
Garufi med
poslovilnim
srečanjem na
prefekturi

FOTODAMJ@N

Predsednica deželne vlade Debora Serracchiani se je odhajajoči tržaški prefektinji Francesci Adelaide Garufi zahvalila za delo, ki ga je v zadnjih treh letih v Trstu opravila v korist celotne Furlanije Julijske krajine. Prefektinja Garufijeva, ki je nastopila službo novembra leta 2012, bo namreč v kratkem zapustila Trst, saj odhaja v pokoj, s 1. februarjem pa bo njeni mesto prevzela Annapaola Porzio.

Na poslovilnem srečanju, ki je potekalo na tržaški prefekturi, je Serracchianijeva med drugim poudarila, kako sta vladni komisariat in deželna uprava FJK vedno usklajeno so delovala pri analiziranju in reševanju pomembnih vprašanj,

kot so migracijski tokovi, škedenjska železarna, tržaško staro pristanišče ter selitev prostocarinskih območij. Z Garufijevim sta soglašali, da se je za razvoj Trsta in FJK veliko in dobro delalo.

Prefektinja Francesca Adelaide Garufi pa se bo od Trsta poslovila delovno, saj bo v ponedeljek v našem mestu predila posvet na temo »Varstvo zakonitosti in preprečevanje pranja denarja. Položaj v Furlaniji Julijski krajini«. Posveta se bo med drugimi udeležil tudi direktor enote za finančno informiranje Banke Italije Claudio Clemente, ki bo govoril o analizi tveganja pranja denarja in sistemu preventive.

DOMJO-RICMANJE - Zimovanje učencev COŠ Samsa-Trink

Sproščeno na Zoncolanu

Ob osvajanju smučarskih veščin tudi veliko časa za druženje, klepet, branje in družabne igre

Osnovnošolci od Domja in iz Ricmanj se na zimovanju prav gotovo niso dolgočasili

Objavljamo zapis, ki so nam ga poslali učenci osnovne šole Mare Samsa-Ivana Trinka-Zamejskega od Domja in iz Ricmanj.

Učenci drugega in tretjega razreda Celodnevne osnovne šole Mare Samsa od Domja ter četrtega in petega razreda COŠ Ivana Trinka-Zamejskega iz Ricmanj smo bili od 11. do 15. januarja na zimovanju v smučarskem središču na Zoncolanu, kamor radi zahajamo zadnja leta.

Vsi smo nestrpno pričakovali ta poseben šolski teden – beli teden, ki pa je bil tokrat tudi precej zelen. Zima nam ni naklonila obilje snega, umetno zasnežene so bile le smučarske proge, snežno poblenji pa so bili vrhovi karnijskih gora.

V tem tednu smo se s pomočjo in prizadavnostjo prijaznih smučarskih

učiteljev italijanske smučarske šole Carnia Zoncolan nekateri učenci naučili smučati, drugi pa smo se izpolnjevali in nadgrajevali znanje smučarskih veščin.

Uživali smo v smučanju in se zavabili v sproščenem vzdušju. Ni nam manjkalo časa za družabnost, klepet, branje in družabne igre. V hotelu Enzo Moro smo se prijetno počutili. Hotelski uslužbenci nas že poznajo in nas vedno sprejmejo z veseljem in gostoljubnostjo.

Tako nam je bilo kar težko zapustiti Zoncolan. A vedno se radi vrnemo domov, hvaležni staršem in učiteljem, da nam omogočijo tako lepo in dragoceno izkušnjo. Prelepi šolski dnevi, preziveti v naravi in prijateljskem druženju, so za nas neizmerno bogastvo in se nam vtisnejo v nepozaben spomin.

Predstavitev dveh knjig

V kavarni San Marco v Ul. Battisti 18 bodo danes ob 18. uri predstavili knjige Antonija G. Della Rocca La bambina in rosso (Delcika v rdečem). Avtorja bo predstavil v Trstu živeči nemški pisatelj detektivk Veit Heinichen.

V Mednarodnem domu žensk v Ul. Pisoni 3 pa bodo predstavili knjige Nadie Nunzi Ti amo anima mia. Una storia di violenza (Ljubim te, duša moja. Zgodba o nasilju). Srečanje bo uvedla Simonetta Colonna.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 22. januarja 2016

CENE

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.56 - Dolžina dneva 9.19 - Luna vzide ob 15.41 in zatone ob 6.45.

Jutri, SOBOTA, 23. januarja 2016

RAJKO

VREME VČERAJ: temperatura zraka 3,5 stopinje C, zračni tlak 1019,8 mb ustavljen, vlaga 66-odstotna, veter 7 km na uro severnik, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 10,3 stopinje C.

Lekarne

Od pondeljka, 18.

do nedelje, 24. januarja 2016:

Običajni urnik lekarne:

8.30-13.00 in 16.00-19.30

Lekarne odprte tudi 13.00-16.00
(ob delavnikih, od pondeljka do petka)

Capo di piazza Mons. Santin 2 - 040 365840, Borzni trg 12 - 040 367967, Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. dell'Orologio 6 - 040 300605, Ul. Fabio Severo 122 - 040 571088, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Ul. Stock 9 - 040 414304; Ul. Roma 16 - 040 364330, Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Brunner 14 - 040 764943, Ul. Cavana 11 - 040 302303, Ul. Dante 7 - 040 630213, Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Ul. Giulia 1 - 040 635368, Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Belpoggio 4 - 040 306283, Milje - Nabrežje Venezia 3 - 040 274998, Općine - Proseška ul. 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi 19.30-20.30
(ob delavnikih, od pondeljka do petka)

Trg Garibaldi 6 - 040 368647, Ul. Oriani 2 - 040 764441, Trg Giotti 1 - 040 635264.

Lekarne odprte v soboto
(tudi 13.00-16.00),
v nedeljo in med prazniki
(8.30-19.30)

Ul. Bernini 4 - 040 309114, Oširek Piave - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Nabrežje Venezia 3 - 040 274998, Općine - Proseška ul. 3 - 040 214441 ali 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom (sobota 13.00-16.00 in prazniki 13.00-19.30).

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta (19.30-8.30)

Trg Oberdan 2 - 040 364928.

www.ordinefarmacistitrieste.gov.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelenja številka) 800 - 991170, od pondeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 18.40, 21.30

»Revenant - Redivivo«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Il figlio di Saul«.

CINEMA DEI FABBRI - 15.00, 20.00 »Il Decalogo 1-2«; 17.30, 22.00 »Il paese dove gli alberi volano«.

FELLINI - 16.30, 18.10, 20.00, 22.00 »Ti guardo - Desde Allá«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.45, 21.15 »La corrispondenza«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 20.00, 22.10 »La grande scommessa«.

SKD TABOR - Prosvetni dom Općine

vabi

danes, 22. januarja, ob 20. uri na

predstavitev dvojezične antologije Jolke Milić

Poezija - bla, bla, bla od A do ...?

Poesia - bla, bla, bla dalla A alla ...?

in Jolkizmi - Rekla brez kontroliranega porekla in z njim

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Carol«; 18.15 »Assolo«.
KOPER - PLANET TUŠ - 16.30, 21.15 »Creed: Rojstvo legend«; 15.55 »Dansko dekle«; 18.15, 20.40 »Joy«; 15.30, 16.20 »Medo s severa«; 18.00, 19.00 »Peklenski val«; 17.20, 20.30 »Podligh osem«; 18.10, 20.00 »Svaka pod krinko«; 15.30, 17.25, 20.10, 22.10 »Velika poteza«; 20.20 »Vojna zvezd: Sila se prebuja 3D«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Dobrodušni velikan«.

NAZIONALE - 21.20 »Il ponte delle spie«; 18.30, 22.20 »Creed«; 17.40, 20.15 »Revenant - Redivivo«; 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Quo vado?«; 16.00, 20.00, 22.10 »Steve Jobs«; 16.40, 18.30 »Piccoli brividi«; 16.40 »Il piccolo principe«; 16.00, 18.10, 20.40 »Se mi lasci non vale«; 20.30, 22.10 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.20, 19.00, 21.40 »Creed«; 20.00 »La Cenerentola - Live«; 16.30 »Il piccolo principe«; 16.30, 19.00, 21.30 »Steve Jobs«; 16.35 »La corrispondenza«; 16.30, 18.45, 20.00, 22.00 »Quo vado?«; 16.30, 18.25, 20.40, 21.30 »Revenant - Redivivo«; 16.20, 18.15, 20.10, 22.05 »Se mi lasci non vale«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«; Dvorana 2: 17.10, 20.15, 22.10 »Quo vado?«; 18.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«; Dvorana 3: 17.45, 20.00, 22.15 »Steve Jobs«; Dvorana 4: 16.45 »Piccoli brividi«; 18.30, 20.15, 22.15 »Se mi lasci non vale«; Dvorana 5: 17.45, 19.50 »La corrispondenza«; 22.10 »Creed«.

Loterija 21. januarja 2016

Bari	1	74	38	61	90
Cagliari	17	79	80	23	2
Firence	42	55	90	68	7
Genova	57	33	18	89	29
Milan	35	46	23	4	85
Neapelj	58	90	41	66	1
Palermo	14	85	26	69	62
Rim	74	35	25	59	63
Turin	5	35	6	39	10
Benetke	22	37	7	18	78
Nazionale	2	80	62	38	3

Super Enalotto Št. 9

2	12	32	57	61	81	jolly 54
<

Zveza cerkvenih
pevskih zborov - Trst
v sodelovanju z župnijo
sv. Jerneja ap. na Opčinah
vabi na koncert

POKLON PAVLETU MERKÙJU

ob prvi skladateljevi
obletnici smrti

Izbor iz sakralnih del
bo izvedel
priložnostni MePZ ZCPZ
zborovodja Mirko Ferlan

v nedeljo, 24. januarja,
ob 17. uri
v župnijski cerkvi
na Opčinah

SKD Igo Gruden
vabi na odprtje razstave

KATARINA KALC

KO ZMAGAO SANJE

predstavitev
prof. Ani Tretjak

danes, 22. januarja,
ob 19. uri

Kavarna Gruden
v Nabrežini

ravaggio 4, v sredo, 27. januarja, ob 17.30; OŠ F. S. Finžgarja v Barkovljah, Ul. Cerreto 19, v ponedeljek, 1. februarja, ob 17. uri; OŠ F. Milčinskega na Katinari, Ul. Marchesetti 16, v sredo, 3. februarja, ob 17. uri.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA J. Pangerca sporoča koledar informativnih sestankov za vpise v vrte: OV Pika Novička, Dolina 200, 26. januarja, ob 16.15; OV Miškolín-Boršt in OV Kekc-Boljunc, Boljunc 473, 2. februarja, ob 16.30; OV Palčica, Rímanje 144, 27. januarja, ob 16.15; OV Mavrica, Ul. D'Annunzio 62 - Milje, 1. februarja, ob 16.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽI- NA sporoča, da bo potekalo vpisovanje v otroške vrtce, osnovne šole in državno srednjo šolo I. Grudna od danes, 22. januarja, do vključno 22. februarja 2016. Vpisovanje v otroške vrtce se bo odvijalo na ravnateljstvu s sledičem urnikom: od ponedeljka do petka od 8.00 do 10.00 in od 12.00 do 14.00. Vpisi za osnovne šole in za srednjo šolo I. Grudna bodo letos prvič online. Vsa dodatna navodila bodo na spletni strani www.vesnabrezina.it.

DTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da bo dan odprtih vrat v soboto, 23. januarja, od 9. do 12. ure.

DAN ODPRTIH VRAT na liceju Frančeta Prešerena bo v nedeljo, 24. januarja, ob 10. uri v šolskih prostorih na Vrdelski cesti, Str. di Guardiella 13/1. Prisrčno vabljeni starši in dijaki nižjih srednjih šol.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NABREŽI- NA sporoča razpored informativnih sestankov na posameznih otroških vrtcih, osnovnih šolah in na nižji srednji šoli: OV v Gabrovcu 25. januarja, ob 15.30; OV v Mavhinjah 27. januarja, ob 16.00; OV v Nabrežini 29. januarja, ob 15.45; OŠ V. Ščeka v Nabrežini 25. januarja, ob 16.30; OŠ J. Jurčiča v Devinu 26. januarja, ob 14.45; COŠ S. Grudna v Šempolaju 26. januarja, ob 16.00; COŠ L. Kokoravca Gorazda in 1. maja 1945 v Zgoniku 27. januarja, ob 15.00.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPĆINE vkljudo vabi starše, ki bodo vpisali otroke v prvi letnik nižje srednje šole na informativno srečanje in predstavitev nižjih srednjih šol v ponedeljek, 25. januarja, ob 17.00. Srečanje se bodo odvijalo na sedežu ravnateljstva, Nanoški trg 2 - Općine.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA pri Sv. Jakobu vabi na informativne sestanke: 25. januarja, ob 14.30 na OŠ I. Grbca - M.G. Stepančič, Ul. Svevo 15; 27. januarja, ob 15.15 na OŠ J. Ribičiča - K. Široka, Ul. Frausin 12. Dnevi odprtih vrat v otroških vrtcih: 26. januarja, ob 11.00 v OV v Škednu, Ul. Svevo 15; 27. januarja, ob 11.00 v OV J. Ukmajrja, Staroistrska cesta 78; 28. januarja, ob 11.00 v OV Piki Jakoba, Ul. Frausin 12.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA Vladimir Bartol pri Sv. Ivanu sporoča, da bo informativni sestanek za vpis v prvi razred osnovne šole v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri na ravnateljstvu v Ul. Caravaggio 4; sledila bo predstavitev vzgojno-izobraževalne ponudbe na: OS O. Župančiča pri Sv. Ivanu, Ul. Ca-

sta pohitelja,
da bi spoznala mamico Moniko
in očka Vanjo.

Julija in Matija

nonoti iz Križa in Katinare,
pranonoti, strici Miloš s Klaro,
Aljoša, Matic in Jan
ter sestrična Nika

Izleti

SPDT - Skupina »Drugache mladi« nacrtuje v četrtek, 28. januarja, obisk gradeške lagune - naravnega parka »Isola della Cona«. Pohodniki se bodo zbrali ob 9.00 pred bowlingom v Devinu in z osebnimi avtomobili nadaljevali pot do lagune. Info na tel. št. 040-775312 (Paolo Rasen).

Obvestila

KULTURNI CENTER FERRIZ - OLIVARES vabi v soboto, 23. januarja, ob 17.30 na predavanje ob stoletnici rojstva velikega misleca dr. S. Raynauld de la Ferrière z naslovom »Sinteza misli za dobo velikih sprememb: simbioza znanosti, filozofije, umetnosti in didaktike« iz izvedenici dr. Francesco Furlan, dr. Guido Marotta, akademski umetnik Leonardo Calvo in dr. Francesco Bradamante v Ul. Mazzini 30 (3. nadstr., hodnik levo).

NA DOLGI KRONI z Marizo Cepach »Olje kot protagonist v mediteranski kuhinji«: srečanja z degustacijo ekstradeviškega oljčnega olja bosta v soboto, 23. in 30. januarja, ob 16. uri. Omejeno št. mest. Info in vpis: ob petkih 17.00-20.00 in v soboto 11.00-13.00; dolgakrona@gmail.com; tel. 338-5722967.

POGREGNO DRUŠTVO TREBČE vabi na redni občni zbor, ki bo v soboto, 23. januarja, ob 14.30 v prvem in ob 15.00 v drugem sklicanju v Ljudskem domu.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE vabi člane in simpatizerje v soboto, 23. januarja, ob 19. uri v Ljudski dom v Podlonjerju (Ul. Masaccio 24) na sestanek in praznik včlanjevanja 2016.

ŠD SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 24. januarja, ob priliki smučarskih tečajev in tekme Primorskega smučarskega pokala na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Foroni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki ESSO na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in prijave na tel. št. 340-5814566 (Valentina).

DSI vabi na okroglo mizo na temo »Naši zbori na razpotju«. Govorili bodo Janko Ban, Aleksandra Pertot, Mirko Ferlan in Marko Sancin, vodil bo Marko Tavčar v ponedeljek, 25. januarja, v Peterlinovi dvoranib ob 20.30.

KRU.T vabi v sklop Vseživiljenjskih aktivnosti na prvo srečanje iz ciklusa »Naravna zelišča v našem vsakdanu« z zeliščarko Christel Garassich v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri v Ul. Cicerone 8, II. nad. Zaželjene predhodne prijave, informacije na Kru.tu, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKGZ obvešča člane Deželnega sveta, da bo seja v ponedeljek, 25. januarja, ob 19. uri v dvorani Kulturnega doma Jožefa Češčuta v Sovodnjah ob Soči (Prvomajska ul. 73).

SKD LIPA prireja sklop predavanj o zdravi prehrani z izvedenko Marijo Merljak: 27. januarja; 3. in 17. februarja.

ZDROŽENJE »Odbor za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca« vabi v sredo, 27. januarja, ob 10.30, na svečanost ob Dnevu spomina s polaganjem venca k spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca (Istrska ul. 192).

OBČINA DEVIN NABREŽINA, ob Dnevu spomina, prireja srečanje s prof. Ferrucciom Tassinom »Prej bratje v razširjeni Evropi, potem sovražniki v imenu kulta države. Koncentrijsko taborišče v Visču« v petek, 29. januarja, ob 18.30 v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini. Toplo vabljeni!

KRAŠKA OHČET: organizatorji vabijo mlade pare, zainteresirane, da se vzemajo »po starih običajih«, naj pošljijo svoj CV in kontakte na Občino Repentabor, Col 37 - 34016 Trst, s prispevkom Kraški par 2016, do 30. januarja.

PUSTNA SKUPINA ŠEMPOLAJ obvešča vse, ki bi se radi udeležili povorka na Opčinah in v Sovodnjah s Šempolajskim vozom, da se prijavijo na tajnisko@skdvigred.org, tel. 380-3584580 ali pri vozu v Šempolaju.

UNINT - Šola Umetnosti (MFU - Kulturni dom F. Olivares) vabi na vodeni ogled razstave »Sonce noči - J. Mirò« v Villi Manin z Leonardom Calvom v nedeljo, 31. januarja. Info na tel. 338-3476253.

SPDT vabi na ogled razstave Med morjem in gorami v veži Slovenskega stalnega gledališča v Trstu do 30. januarja.

PIHALNI ORKESTER BREG, v sodelovanju s KD F. Venturini, prireja koncert »Pozdrav novemu letu« v nedeljo, 31. januarja, ob 17.30 v centru Anton Ukmari pri Domju.

sredo, 27. januarja, ob 20.00 bomo v društvenih prostorih v Saležu predvajali film »Arrivederci ragazzi« (1987, sinhroniziran v italijanščino).

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA, Mladika in TS360, vabijo na Kavo s knjigo, v sredo, 27. januarja, ob 10.00. Knjige »V Brücku taborišču...« bo predstavljal avtor Vili Prinčič, v pogovoru z urednico ZTT Martino Kafol.

SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca prireja v četrtek, 28. januarja, ob 20.30 v društveni dvorani občinskega gledališča potopisno predavanje jadralke Jasne Tuta »Z jadrnicu po Francoski Polineziji«. Vabljeni.

SKD BARKOVLJE, Ul. Bonafata 6 - Dan slovenske kulture »...In mimogrede tudi o kulturi« v petek, 29. januarja, ob 20.30: slavnostni govornik Miroslav Košuta, za njegov ustvarjalni opus odlikovan z Redom za zasluge Republike Slovenije 2015; glasbeni utrirek Jasna Corrado Merlak - harfa (J.S. Bach - G.B. Pescetti - C. Debussy).

SDGZ vabi na ogled razstave Med morjem in gorami v veži Slovenskega stalnega gledališča v Trstu do 30. januarja.

PIHALNI ORKESTER BREG, v sodelovanju s KD F. Venturini, prireja koncert »Pozdrav novemu letu« v nedeljo, 31. januarja, ob 17.30 v centru Anton Ukmari pri Domju.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOFLA

Salež 46, je odprt vsak dan do 24. januarja.

Tel. 040-229439

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH

v Volčjem Gradu je odprta vsak petek, soboto in nedelja.

Tel. 00386/40/644121
ali 00386/5/7668245

KMEČKI TURIZEM RACMAN NA PESKU

je odprt ob petkih zvečer,
ob sobotah, nedeljah in praznikih
pa od 10. ure dalje.

Tel.: 339 5472388

Osmice

FRANC IN TOMAŽ sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni. Tel. 040-299442.

IGOR IN MARIZA sta odprla osmico v Ricmanjih. Tel.: 366-5304154.

PRI DAVIDU, Samatorca 5, je odprta osmica. Vabljeni. Tel.: 040-229270.

ROBERTO ŠAVRON je v Gabrovcu št. 27 odpral osmico. Vesel bo vašega obiska! Tel. št. 347-2511947.

V LONJERJU ima osmico Fabio Ruzzier. Toči pristno domačo kapljico s prigrizkom. Tel. 040-911570, 334-3095019.

Prispevki

V spomin na dragega Bogomila Grudina daruje družina Purič 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

V spomin na drago Pierino Bogatec vd. Sirk in na Bogomila Grudina daruje Eda Indri 40,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Križu.

Ob 49. obletnici smrti dragega brata Edvina daruje Slava Starc z družino 30,00 evrov za ŠD Kontovel.

V spomin na drago sosedo Marico Kralj vd. Vidoni darujeta Ida in Drago Purič z družino 50,00 evrov za športno društvo Vesna iz Križa.

V spomin na dragega Milana Miliča daruje družina 70,00 evrov za AŠK Kras.

REPEN - Srečanje o varnosti in vse pogostejših goljufijah

Ko odideš z doma, prižgi luč in radio!

Vprašanje varnosti in goljufij na domovih je na Krasu živo prisotno in tudi aktualno. O tem zgovorno priča polna dvorana Doma Albina Bubniča na sredinem srečanju z Nicolo Valzanim, marešalom vodjo iz openske karabinjerske postaje. Domačine je preventiva pred morebitnimi goljufijami, o kateri je bil govor na srečanju, očitno tako zanimala, da je njihov odziv presenetil organizatorja, repenantarsko občinsko upravo, ki je morala običajnemu številu stolov dodati še nove, pa tudi ti niso zadostovali, da so bili številni - med njimi tudi sam župan Marko Pisani in občinska odbornica za socialna vprašanja Roberta Škabar - prisiljeni slediti izredno zanimivemu predavanju predstavnika sil javnega reda stoje.

Marešalo Valzano je v zelo sproščenem uvodnem posegu nakazal, kako se je mogoče ubraniti pred poskusi hišnih tatvin in ropov ter predvsem goljufij. Ponudil je nekaj najbolj klasičnih primerov. Na primer: poskus goljufije

Nicola Valzano

FOTODAMJ@N

na cesti, s poškodovanim vozilom in zahtevo izplačila odškodnine. Takrat je treba poklicati lokalno policijo ali druge organe javne varnosti. Podobno je, če se na domu (predvsem starejših ljudi) predstavi neznanec in se izdaja za

Srečanja o vprašanjih varnosti in goljufij se je v Domu Albina Bubniča udežila množica ljudi

FOTODAMJ@N

karabinjerja, policista, finančnega stražnika ali inkasanta. Takim ne gre odprijeti vrat (pripetta veriga ni odveč!), ker se po navadi prvemu pridruži drugi, in medtem ko eden zmede stanovalca ali stanovalko, se drugi loti premoženja, denarja ali dragocenih predmetov. Tako je treba telefonsko preveriti, ali gre za pooblaščen obisk, ali ne. Če pa to ni mogoče, je treba nujno poklicati soseda ali koga drugega. Goljuf hitro spozna, da mu bo trda predla, in ne preostane mu drugega, da jo popila.

Na isti način je treba ravnati z neznanci, ki se izdajajo za prijatelje srodnikov (sina ali hčerke), katerim bi

moral posredovati večje vsote denarja. Tudi v teh primerih je treba pri srodniku preveriti, ali je to, kar trdi neznanec res. Dovolj bo telefonski klic, in goljuf jo bo ucvrl z repom med nogami zaradi spodletele goljufije.

Tudi telefonskim pozivom o neplačanih računih ne gre nasedati. Obdvighu denarja iz bankomata pa je najbolje, da se ljudje poslužijo bankomatov v zaprtih, notranjih prostorih, ne na cesti ali ulici.

Marešalo Valzano je tudi svetoval, naj predvsem na osamljenih hišah na mestu alarmno napravo skrito v notranosti, da je nepridipravi ne one-

sposobijo pred vломom v stanovanje. Ko pa se ljudje odpravijo z doma, naj prižgejo luč, radio ali televizijo; to je dober preventivni ukrep, je poudaril mož pravice.

Poročilo marešala Valzana je sledilo mnogo vprašanj in pojasnil, da je bil mož postave kar presenečen. Ugotovil je, da so ljudje na Krasu - morda zato, ker živijo mnogi v posamičnih in tudi osamljenih hišah - bolj pozorni na vprašanje varnosti, kot občani v mestnem okolju; pa tudi tovrstna srečanja so na Krasu in v Bregu bolje obiskana kot podobni sestanki v mestu, je marešalo Valzano priznal županu Pisaniju. (mk)

MILJE
Koncert pianistke Chloe Mun

Izjemna južnkorejska pianistka Chloe Mun (na sliki) bo nastopila nočjo v gledališču Verdi v Miljah. Prva azijska zmagovalka natečaja Busoni po letu 1949 in natečaja v Ženevi bo skupaj s komornim orkestrom Ferruccio Busoni, ki ga vodi Massimo Belli, izvedla skladbe Boccherinija, Mozarta, Elgarja in Bartoka. Začetek ob 20.30.

Jyeing Mun (Chloe je neno umeščeno ime) je starca 20 let. Klavir se je začela učiti s petimi leti, med letoma 2009 in 2013 pa je bila dobitnica številnih mednarodnih nagrad, med drugim nagrada Rubinstein in nagrada Takamatsu. V Južni Koreji jo smatrajo za eno od najbolj talentiranih mladih pianist, nastopila je že na Japonskem, v Nemčiji, Franciji, Poljski, Italiji in Češki Republiki.

KONTOVEL - Občni zbor Slovenske zamejske skavtske organizacije

Nov obred skavtskih obljud

Po občnem zboru srečanje z ustanoviteljem skupnosti San Martino al Campo don Mariom Vatto

Preteklo nedeljo je na Kontovelu potekal redni občni zbor Slovenske zamejske skavtske organizacije. Voditelji so najprej prisostvovali maši, ki jo je v kontovelski cerkvi daroval g. Jože Špeh, nato pa so se preselili v telovadnico, kjer je bil na vrsti uradni del srečanja.

Po uvozu načelnikov Dobroščrne pande - Metke Šinigoj in Veseloga gamsa - Petra Špacapanja je sledila izvolitev predsedstva skupštine, ki so ga sestavljali predsednik Bistrooki gams - Simon Peter Leban, podpredsednik Kabaretski srnjak - Andrea Schart ter zapisničarka Zgovorna vidra - Alenka Cergol.

Prvo točko je na dnevnom redu zasedlo poročilo načelnikov za leto 2015. V svojem prvem letnem poročilu sta načelnika izrazila zadovoljstvo nad delovanjem v preteklem letu ter voditelje pozvala k še doslednejšemu upoštevanju metodoloških smernic pri tedenskih sestankih in drugih dejavnostih. Sledil je sprejem obračuna leta 2015 ter proračuna za leto 2016, obširnejšo obravnavo pa je od prisotnih zahtevala točka Novih smernic za spremembo obreda obljud Slovenske zamejske skavtske organizacije, ena izmed sprememb, ki jih predvideva Deželni vzgojni načrt SZSO 2014-2018. Po novem bodo obljudi potekale lahko večkrat na leto, ko se bo otrok odločil in pokazal pripravljenost za ta pomemben korak ter ločeno po enotah starostnih vej in ne več na pokrajinskem Jurjevanju ob aprilskem praznovanju skavtskega zavetnika. Volčiči in volkuliči bodo tako obljudili v poznamen krogu svojega krdela, obludo pa

Poročilo na občnem zboru Slovenske zamejske skavtske organizacije

si bodo napisali z lastnimi besedami, ki bodo zanje dojemljive. Izvidniki in vodnici pa bodo obljudili na slavnostnem svetu čete, ko bodo izrekli pravo skavtsko oblubo in tako postali člani »velike skavtske družine«. Nove smernice nedvomno prinašajo več dela voditeljem ter vodnikom in podvodnikom, hkrati pa bodo za otroke pomenele tudi zdognjo vzgojo k odločanju in prevzemjanju odgovornosti.

Dan se je, po skupnem kosilu, zaključil z obiskom častitljivega gosta, duhovnika don Maria Vatte, ustanovi-

telja tržaške dobrodelenne organizacije San Martino al Campo, prejemnika zlatega svetega Justa za leto 2015. Organizacija nudi začasno nastanitev in hrano za brezdomce, begunce in vse potrebne, pomoč in asistenco pri iskanju dela in družbeni integraciji, v zadnjih letih pa celo posebno šolo za mlade, ki so javno šolo zapustili, včasih še na nižji srednji stopnji. Pričevanje je prisotnim prineslo duhovno bogatitev in navdih za nadaljnje delo in vzgojo mlajših v službi zadnjih.

Energični galeb

Tečaj za zaročence

V Marijanšču na Opčinah bodo tudi letos potekala srečanja zaročencev za pripravo na poroko. Skupno je predvidenih sedem takih srečanj, ki si bodo sledila ob sredah ob 20.30. Prvo srečanje bo 10. februarja, na njem pa določen nadaljnji razpored srečanj.

**slovensko
stalno
gledališče**
SEZONA
2015/16

Marius von Mayenburg
PES, NOČ IN NOŽ
reziser Matjaž Farič
(slovenska pravzvezba)

DANES- petek, 22. januarja, ob 20.30
v soboto, 23. januarja, ob 20.30
v nedeljo, 24. januarja, ob 16.00
z italijanskimi nadnapisi

Ponovitve se nadaljujejo do 31. januarja
Zaradi omejenega števila sedežev
je rezervacija obvezna!

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

VČERAJ IN DANES V ČRNO-BELEM

Salama - Stoletna tradicija

Povest skozi slike prikazuje kako se še danes v naših krajih na domačijah ljudje ukvarjajo s stoletno tradicijo in pripravljajo na obrten način pristen in domač izdelek, ki se ga uživa v veseli družini prijateljev ob kozarcu dobrega črnega vina.

Fotografije
Miran
Vižintin

www.skupina75.it/clani-fotokluba/miran-vizintin/

LJUBITELJSKA KULTURA - V Ljubljani podelili priznanja JSKD

Veliko ljubezni, malo slave

Zlata plaketa Marku Munihu, med prejemniki srebrne tudi Tržačan Janko Ban

Direktor
Igor Teršar
nagraje
tržaškega
zborovodja
Janka Bana

JSKD

LJUBLJANA - Kdor investira svoje kompetence, strokovnost in znanje v rast amaterskih skupin, ve, da mu ne bodo zagotovljeni idealni delovni pogoji; ta ne cilja na primeren honorar za vloženi trud, za ure in »nadure« zahtevnega in odgovornega dela, s katerim krepi temelje kulturne podobe in zgodovine nekega kraja, ohranja tradicije, vzgaja generacije k oblikovanju kulturne identitete. Za njegova živiljenjska prizadevanja ni odmevnih priznanj, niti žarometov in medijske pozornosti, ki zaznamujejo poklicno delovno področje. Zato so državna priznanja in odličja Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti tako pomembna, saj izhajajo iz zavesti o plemeniti dejavnosti in velikih zaslugah oseb, zaradi katerih je ljubiteljska kultura tako živa in polna ustvarjalnosti. »V ljubiteljski kulturi ni ne denarja ne slave,« je na sredini slovesni potdeliti nagrad na ljubljanskem gradu povdal direktor JSKD Igor Teršar, ki je poudaril vrednost nesebičnega razdajanja iz same ljubezni do kulture in do amaterske dejavnosti, ki ustvarja in utrjuje tudi prijateljske, trdne vezi med ljudmi.

Pogled JSKD na raznolik, množični svet ljubiteljske dejavnosti, se širi tudi onkraj meja Slovenije, kar je bilo večkrat poddarljeno v besedah in s samim programom slovesnosti. Slovenska skupnost iz Furlanije - Julisce krajine se lahko letos ponaša s pomembnim priznanjem, srebrno plaketo, ki jo je na predlog tržaške Zveze cerkvenih pevskih zborov prejel tržaški zborovodja Janko Ban »za dolgoletno ustvarjalno in organizacijsko delo na področju zborovske dejavnosti ter prizadevanje za vrednotenje opusov zamejskih skladateljev«. Ob Trstu je celotno primorsko območje potrdilo letos kakovost in ustvarjalnost svojih kulturnih delavcev, saj je zlato plaketo prejel dirigent Marko Munih, srebrno pa tudi pesnik Aleksander Peršolja. Na razpis je prispealo 42 predlogov, med katerimi je komisija izbrala šest nagrajenec za živiljenjsko delo in dva nagrajenca za posebne dosežke. Srebrno plaketo so prejeli še kulturna delavka Branka Bukovec, vsestranski koroški kulturnik Janko Zerzer, učiteljica glasbe in zborovodkinja Jožica Soko. Zlati znak za pomembne dosežke sta prejela še glasbenik Mitja Dražič in režiserka Simona Zorc Ramovš.

Še slovesnejši pečat je prireditvi dala prisotnost ministrica za kulturo Julianne Bizjak Mlakar, ki je klub zaskrbljnosti glede ohranitve državnih sredstev zagotovila podporo Javnemu skladu, saj ljubiteljska kultura odigrava temeljno vlogo pri krepljenju narodne identitete in razvoju inovativnosti, predvsem zdaj, ko je kultura po osamosvojitvi Slovenije slabše zastopana v šolskih programih. Zahvalno v imenu vseh nagrajenec je prebral Munih, ki je izrazil zadoščenje zaradi dela z ljubitelji, v stiku z njihovo ne-precenljivo zagnanostjo in čustvovanjem pa pripravlja načrte za privatni begunski »lager«.

njem. Priznanje je idealno namenil vsem, ki se v zgornji Soški dolini trudijo za boljši jutri. Tudi prva misel Janka Bana po prejemu nagrade je bila posvetilo vsem pevcem, s katerimi je sodeloval in zaradi katerih je lahko dočakal takto zadoščenje.

Spremni program podelitve je vedno v sovočju z zlatim nagrajencem, zato je letos združil instrumentalno in vočalno glasbo z nastopom Goriškega ok-

teta Vrtnica in Trobilnega ansambla Godbe Cerknica. Spored je s posebnim poudarkom upošteval tudi glasbeni zaklad naše dežele z izvedbo priredeb Pavleta Merkuja, ljubezenskih rezijanskih pesmi v priredbi Simonitja in ljudsko v priredbi ricmanjskega glasbenika Daniela Švare (ki je bil tudi eden od mentorjev Marka Munika na ljubljanski Akademiji za glasbo).

ROP

NOVA KNJIGA - Pisatelj Andrej E. Skubic

Groteskna satira Igre brez meja, oziroma begunci kot igra mej

S »serijskim«
kresnikovim
nagrajencom
Skubicem se je
pogovarjala
Katja Perat

ROŠA

LJUBLJANA - V Modrijanovi knjigarni v Ljubljani je ob izidu njegovega najnovejšega literarnega dela z naslovom *Igre brez meja* potekal literarni večer s pisateljem Andrejem E. Skubicem. V pogovoru, ki ga je vodila literarna kritičarka in novinarka Katja Perat, je beseda tekla o avtorjevem pisateljevanju, prevajanju, literaturi in predvsem o aktualnih družbenih dogodkih, ki jih popisuje prav v *Igrah brez meja*. Vprašanje beguncev je namreč rdeča nit Skubičeve zadnje novele.

»Ta tekst sem pričel pisati pred dobrim letom dni, ko mi bilo še navala beguncev po tako imenovani balkanski poti in so se praktično vsi proti zahodu odpravljali preko morja, mimo otoka Lampedusa,« je pojasnil uveljavljeni in večkrat nagrajeni pisatelj. V nadaljevanju je še dodal, da nikoli ni imel namena napisati roman, temveč je bil tekst prvotno zamišljen kot kratka zgodba, ki se je na koncu zaključila kot novela. Katja Perat je predstavila vsebino dela in izpostavila, da je situacija, v kateri se je tokrat znašel protagonist – Kastelic, vsaj nekoliko nenavadna, gotovo pa opozarja tudi na nekatere paradoksalne vzroke ali posledice današnjega družbenega stanja. Kastelic, sicer doma iz vasice blizu Jesenic, se namreč preživlja tako, da iz Sredozemlja za denar pobira mrtve afriške pribižnike, pri tem doma skriva preživelog Afričanku z otrokom, s prijateljem in poslovним partnerjem pa pripravlja načrte za privatni begunski »lager«.

Da pa je mera polna, domala celotno njegovo delo in delo njegovih kolegov poteka povsem v skladu s pravili Evropske unije in podeljenimi koncesijami.

Skubic v svojem zadnjem delu tako ponovno postavi pod vprašanje perečo tematiko moderne družbe in to na holistično-večplasten način. Katja Perat je ob tem še posebej izpostavila, da se Skubic (tudi) s svojim zadnjim delom utrjuje na poziciji vsestransko angažiranega pisatelja.

»Tovrstne teme me ziritirajo. Zanima me, kako ljudje funkcioniramo in zakaj smo taki kot smo. Predvsem pa me zanima zakaj so tudi dostikrat dobri nameni že v kali zatrti,« je ob tem še dodal Skubic v *Igre brez meja* opredelil kot sicer groteskno satiro, a časovno postavljeni v morebitni ne tako daljno prihodnost.

Na vprašanje glede nabora in izbora tematik, ki jim kot pisatelj prida literarno obliko, je avtor odgovoril, da sta se prvi deli *Fužinski bluz* in *Popkorn* zagotovo oplačali precej bolj na osebnih izkušnjah, da pa v zadnjih letih ideje dobiva predvsem po drugih kanalih, ki za potrebe pisanja vključujejo tudi daljše, temu namenjene raziskave.

V sklepнем delu je Skubic, kot »serijski« kresnikov nagrajenec, predstavil še pomen literarnih nagrad in občinstvu približal delo prevajalca. Pri tem je izpostavil, da kot prevajalec bereš pisatelja na posebno intimen način.

Roša

RAZSTAVA - O koncentracijskem taborišču Gonars

Z risbami in stripi pre

Na ogled risbe nekdanjih deportiranov iz zbirke Cordaro in stripov

SAN VITO AL TAGLIAMENTO - Preko žice (Oltre il filo) je naslov razstavi, ki jo bodo jutri ob 11. uri odprli v kraju San Vito al Tagliamento, nedaleč od Pordenona. V tamkajšnji cerkvi sv. Lovrenca bodo ob prisotnosti javnih upraviteljev, slovenskega zgodovinarja Borisa Gombača in Dagmar Marie Cordaro predstavili izbor risb, ki so nastale v zelo različnih okoliščinah, pripovedujejo pa o istih grozotah – življenju v koncentracijskem taborišču v Gonarsu.

V furlanskem taborišču so bili kot znano med drugo svetovno vojno zaprti mnogi Hrvati in Slovenci. Med njimi so bili tudi taki in drugačni umetniki, ki so tudi po zaslugu zdravnik in tolmač Maria Cordara, vestno dokumentirali življenje za žico, svoje usode in želje. Cordaro jih je namreč spodbujal, naj rišejo, in jim po svojih močeh skušal priskrbeli potrebno risarsko opremo. Razstavljeni risbi so last njegove družine, na pobudo založb Gaspari

SODOBNA LITERATURA - Su

Razmišljuj

Un cuore pensante, dolga pot v not

Čas obračunov. S preteklostjo. Z otroštvom in mladostjo. Susanna Tamaro je zadnja leta objavila avtobiografijo *Vsak angel je straten* (*Ogni Angelo è tremendo*, v prevodu Marka Sosiča je knjiga dostopna tudi slovenskim bralcem), dala v tisk svoje najprej napisano delo *Illmitz* (neznani avtorici dela tedaj niso izdali), z lanskim letnico pa je izšla še zbirka razmišljjanj *Razmišljajoče srce* (*Un cuore pensante*). Pisateljica, ki se je decembra 1957 rodila v Trstu, je očitno želela zaokrožiti dosedanjem umetniški lok. Bolj kot za spominjanje se je Susanna Tamaro odločila za poglobitev. V svoj notranji svet. Pravzaprav je to po njeni oceni nalogu pisatelja, kot potrjuje njena izjava (objavljena tudi na spletu): »Ko sem sklenila, da se posvetim pisateljevanju, sem vedela, da se bom morala odpovedati marsičemu, tudi družini in otrokom. Postala sem kot nekakšna redovnica v klavzuri, ki mora živeti samotno, veliko premišljevati, da lahko ustvari svoje osebe. Mora se zapreti zunanjemu svetu, da more globlje in polneje zaživeti notranji svet.« In v njenem notranjem, duhovnem domovanju so zasidrane kratke zgodbe, zbrane v knjigi *Razmišljajoče srce*. Kot že rečeno, je zbirka izšla leta 2015 pri založbi Bompiani, vendar pa so nastajale konec leta 2014. Prvič so bile objavljene v posebni rubriki, ki jo je oktobra, novembra in decembra 2014 podpisovala na straneh rimskega dnevnika Avvenire.

Pisateljica odločitev, da sodeluje s katoliško profiliranim dnevnikom, ne presenečena. Že pred tem je Susanna Tamaro posredno ali neposredno pisala o veri. Sicer pa je bila zelo verna že kot otrok, saj je med drugim izjavila: »Ko sem bila majhna, sem imela močno vero, bila sem mistična deklica. Potem so prišli razni problemi in sem opustila versko praks, čeprav sem ostala verna. Po preizkušnjah trpljenja in bolečine sem se vrnila k veri otroštva, ki je ostala tam, kot da je zaspala in me čaka. Spet sem se približala tudi Cerkvi.« Tudi v tej luči gre brati »duhovne dnevniške zapis«, kot so poimenovali zbirko *Razmišljajoče srce*. Med drugimi je zanimiv zapis Vera in religija, v katerem ostro ločuje med vero in religijo. Čeprav se po njenem mnenju omenjeni realnosti večkrat dotakneta druga druge oz. se pokrivate, ostaja veliko razlik. Bistveno je dej-

ko žice

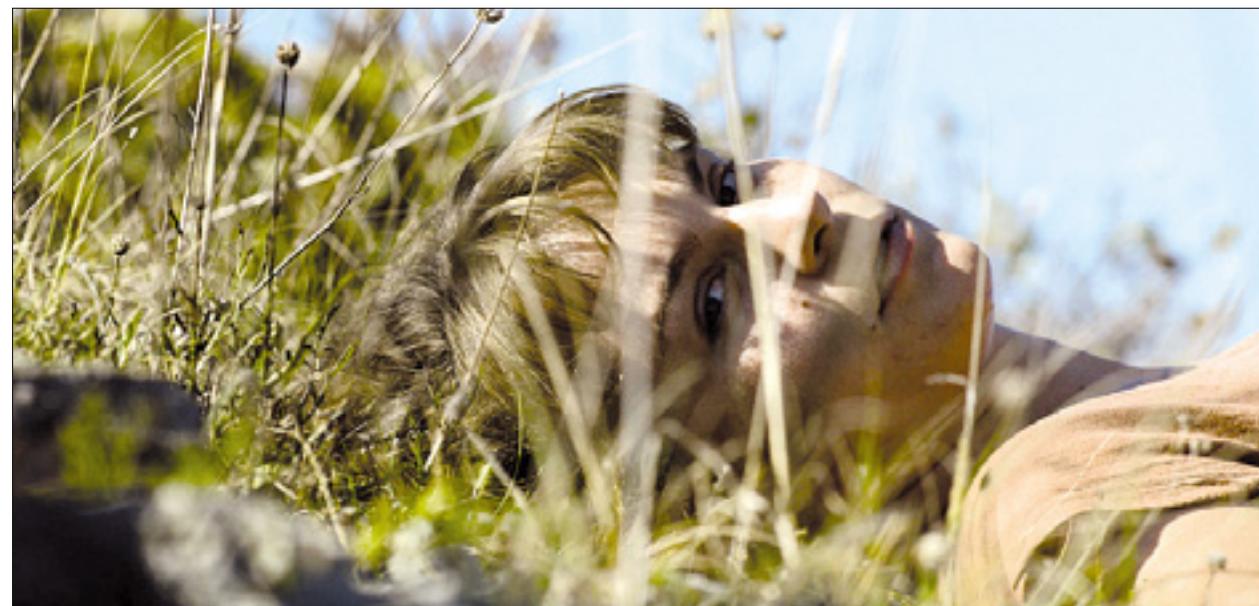
Davida Toffola

Levo ena od risb iz zbirke Cordaro, desno Toffolov strip

TRST - Nocoj zunaj konkurence uspešnica Daliborja Matanića

Zenit, zgodba o vojni in ljubezni, uvod v 27. tržaški filmski festival

TFF

Zgoraj Zenit, spodaj Dekalog

TRST - S projekcijo filma *Zvizzan* (Zenit) Daliborja Matanića se bo nocoj v dvorani Tripkovich začel 27. tržaški filmski festival. Film štiridesetletnega zagrebškega režiserja, ki si ga bomo na tržaškem festivalu ogledali zunaj konkurence, je nastal v hrvaško-slovensko-srbski koprodukciji in požel velik uspeh: na lanskem festivalu v Cannes je v sekciiji Posebni pogled osvojil nagrado žirije, nagrajen pa je bil tudi v Sarajevu, Puluju in še kje. Marca bo po zaslugu distribucijske hiše Tucker Film začel svojo pot tudi po italijanskih kinodvoranah, nocoj (po otvoritveni slovesnosti, ki se bo pričela ob 20. uri) pa si ga bo mogoče ogledati v hrvaškem izvirniku (z italijanskimi in angleškimi podnapisi).

Zenit prioveduje tri prepovedane ljubezenske zgodbe med hrvaškim fantom in srbskim dekletom. Postavljene so v tri zaporedna desetletja (1991, 2001, 2011), v katerih so medetnični konflikti odigrali zdaj zdaj manj tragično vlogo, a bili vedno sestavni del življenja mladih zaljubljencev iz dveh sosednjih vasi.

Večer se bo zaključil s koncertom »22nd Day of the Year«, ki se bo pričel ob 22. uri v gledališču Miela. Sooblikovala ga bosta brata Sinkauz s svojimi gosti; Alen in Nenad Sinkauz sta avtorja glasbene kulise filma Zenit, z multimedijskim koncertom pa sta se že predstavila na Japonskem, v Združenih državah Amerike in na raznih evropskih festivalih eksperimentalne glasbe.

Festivalno dogajanje se bo že danes pričelo tudi na tretji lokaciji letosnjega TFF – v kinu Dei fabbri, kjer bo od 15. ure na sporednu retrospektivo filmov Krzysztofa Kieslowskega ob dvajseti obletnici njegove smrti. Danes bo do zavrtili *Dekalog*, jeden in *Dekalog* dva.

Popoln spored festivala je na voljo na spletni strani www.triestefilmfestval.it in v programskeh knjižicah. Ljubitelji filmske umetnosti so kot običajno pred nelahko izbiro, katerim projekcijam slediti, saj je program zelo natran. Od danes do 30. januarja se bo zvrstilo na stotine kratkometražev, celovečernih filmov, dokumentarcev – tako v tekmovanjem programu kot zunaj konkurence. Med slednje spada na primer izbor najboljših evropskih filmov, ki so se potegovali za nagrado Lux; zmagovalec Mustang bo na sporedu v nedeljo ob 10.45, kdor bo želel, pa si bo po ogledu lahko privočil tudi »cine brunch«. Bogata je tudi ponudba spremjevalnih dogodkov. Tako bo na primer že jutri na sporedu eden od sprehodov po »kinematografskem« Trstu, ki bo tokrat posvečen neznanim platem Drevoreda 20. septembra, v nedeljo pa staremu pristanišču in nabrežju. Udeležba je brezplačna, obvezne prijave pa zbirajo na naslovu casadelcinema.trieste@gmail.com in na telefonski številki 339 4535962. (pd)

susanna Tamaro

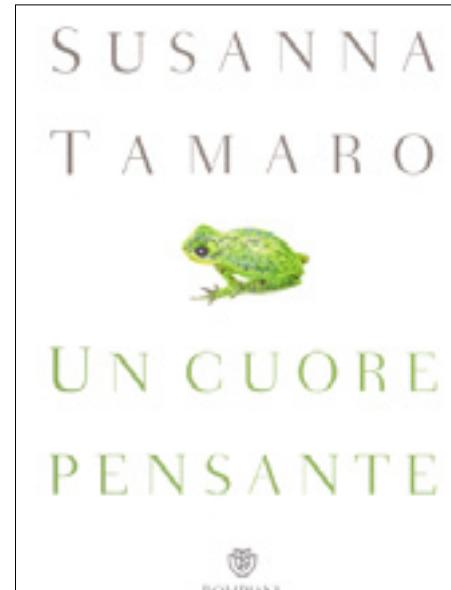
oče srce

tranji svet tržaške pisateljice

čudo, da je religija prvenstveno kolektivna entita, medtem ko je vera stvar osebnega iskanja.

Zapise je avtorica porazdelila v tri poljava: Poskusi letenja (Tentativi di volo), Neizmerljivi del (La parte non misurabile) in Svetnik v noči (Un faro nella notte). Čeprav ne sledijo povsem kronološkemu nizanju započanj in otranjemu doživljjanju Susanne od otroških do mladih let, so zapisi razvrščeni tako, da zariješo ot pisateljicinega duhovnega dozorevanja. Na tej poti se opre na zelo osebno dojemanje katoliške vere. Če je že kot deklica rada zastavlja problematična «vprašanja, na katera navadno i dobila pravega odgovora, je kot odrasla oseba v (samo)izpraševanju precej neizprosna, do sebe in drugih. Zahteva jasne odgovore. In jih tudi daje. Tako so njena javno izpovedana odalonilna stališča o splavu in umetnem oplojevanju sprožila vrsto polemik. Ne gre za iskanje poglasja z uradno Cerkvio, saj je pisateljicino posledovanje bistva vere bolj preveto z osebno sv. Frančiška, kot piše v tretjem poglavju:

Breda Pahor

ju knjige. Njen »svetnik« gre zato brati kot luč, ki ti pomaga pluti po morskih razsežnostih, in hkrati kot luč, ki te vodi v twojo notranjost. Ne glede na tematiko, branje knjige ni oteženo, saj ga sestavljajo različno zastavljeni zapisi. Kot pisani kamenčki posuti na poti pisateljice, za katero je duhovnost zelo konkretna. In zaznavna v vsakodnevnem življenju.

Breda Pahor

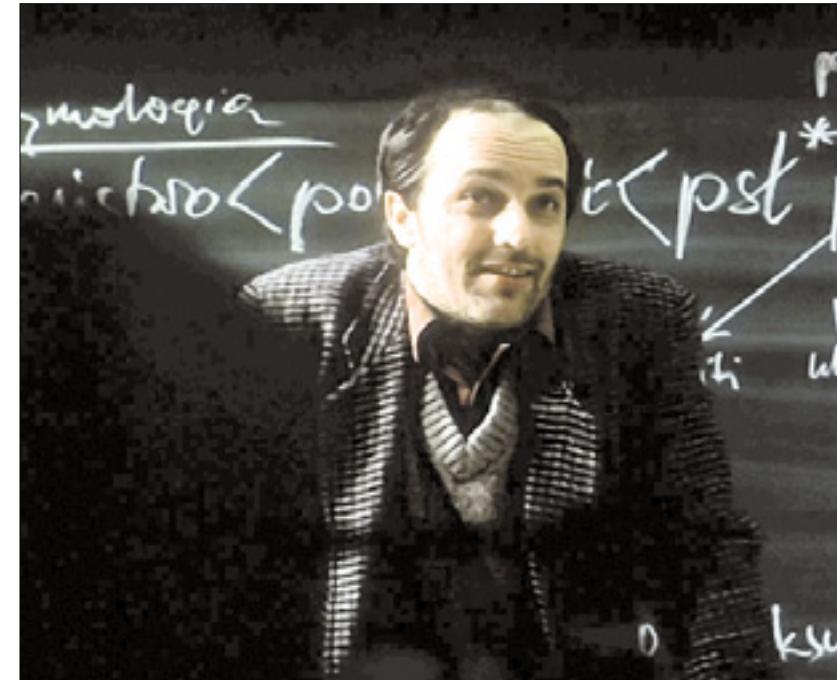
pata, v kateri nastopa Ranko Babić. »Komedija, o kateri vsi govorijo,« kot piše na oglasih prirediteljev, ki obljudljajo tudi, da se boste ob ogledu nasmejali do solz. Čemu? Dejstvu, da so vsi moški copate, a le pravi si to upajo povedati na glas. Resnica še nikoli ni bila tako zabavna kot v tej komediji, ki se brez izjem in dlak na jeziku dotika prav vsega: od spominov na izgubo nedolžnosti, do prvega skupnega dopusta s punco, rojstva prvega otroka in krutega spoznanja, da niso vsi dojenčki ljubi. Izvedeli boste, kakšen izgovor uporabiti, ko vas zasačijo pri »igranju s samim seboj«, zakaj morate paziti, kakšno ime izbrati za svojega otroka in katere spolne prakse lahko usodno vplivajo na vajin odnos. Namesto vas je namreč vse te boleče lekcije odnosa s samim seboj in nasprotnim spolom izkusil Ranko ...

Zaradi ogromnega povpraševanja je jutrišnji termin razprodan, predstavo pa naj bi v Sežani ponovno gostili marca.

Moška copata v Sežani

SEŽANA - Jutri bo v Kosovelovem domu pestro in veselo, saj bo na vrsti gostovanje Špas teatra in njegove deveteminutne monokomedije Moška co-

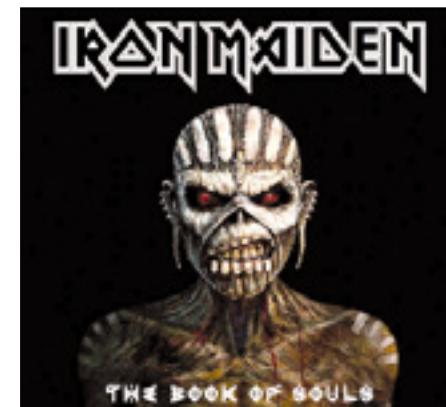
glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNINI HITU!

- The Book Of Souls
- Iron Maiden
- Heavy metal
- Parlophone/BMG, 2015
- Ocena: 7

THE BOOK OF SOULS

Angleška skupina Iron Maiden je danes sinonim za heavy metal. Bend nudi ljubiteljem težkih in melodičnih metal ritmov svoj heavy metal sound že več kot štirideset let. V tako dolgi glasbeni karieri je zasedba izdala prave glasbene bisere, tu pa tam pa ji je seveda tudi spodrsnilo. Po dolgih petih letih se je londonska šesterica spet sestala v glasbenem studiu in posnela svojo šestnajsto studijsko ploščo z naslovom *The Book Of Souls*. The Final Frontier, predzadnjna plošča angleškega benda, je pred petimi leti rahlo razočarala njegove oboževalce. Po izidu so se nekateri člani začeli ukvarjati z bolj ali manj uspešnimi samostojnimi glasbenimi projektmi, pevec Bruce Dickinson pa se je zaradi raka na jeziku moral soociti z dolgim in bolečim zdravljenjem. Vest o Dickinsonovi bolezni je seveda prizadela celotno svetovno glasbeno sceno, sedemimpadesetletni angleški pevec pa je raka premagal in se leta 2014 vrnil v studio z novim elanom. Po nekajmesečnem snemanju je takoj nastal nov album *The Book Of Souls*. Ob Dickinsonu stojijo tudi tokrat njegovi glasbeni tovariši – basist Steve Harris, kitaristi Dave Murray, Adrian Smith in Janick Gers ter bobnar Nicko McBrain. Fantje so tokrat prvič izdali dvojno ploščo, ki jo se stavlja enajst komadov za več kot devetdeset minut glasbe. Album nima na prvi posluh pravih hitov, je pa raznolik in to predvsem v dolžini pesmi. Tu mislim na primer na komade, kot sta trinajstminutna *The Red And The Black* in pesem, ki daje albumu naslov, desetminutna *The Book Of Souls*. Prisluhnemo pa lahko tudi »krajšim« glasbenim koračnicam, kot je posrečena *Death Of Glory*, tipična Maiden skladba. V drugem delu plošče se je bend s pesmijo *Tears Of A Clown* poklonil premiunemu ameriškemu filmskemu igralcu Robinu Williamsu. Proti koncu drugega dela albuma pa sta na vrsti balada *The Man Of Sorrows* in še zaključna, kar osemnajstminutna (!) skladba *Empire Of The Clouds*. Gre za pravo glasbeno opero, polno klavijatur, godal in seveda Maiden kitar. Železna devica je torej spet med nami in vse kaže, da ni izgubila svoje »brezmadežne« glasbene žilice.

GORICA - S pokrajinsko podpredsednico in odbornico Maro Černic o sortiranju odpadkov

Pri ločevanju smo uspešni, vendar bi lahko bili še boljši

Pisalo se je leto 2005, ko so v goriški pokrajini uvedli »revolucijo«, ki je dodobra spremenila vsakdanje navade vseh občanov: obvezno ločevanje odpadkov in sistem zbiranja »od vrat do vrat« se nam danes združuje samoumevnega, pred enim desetletjem pa sta dvignila kar nekaj prahu. »Danes je okoljska ozaveščenost občanov dosti večja,« pravi pokrajinska podpredsednica in odbornica za okolje Mara Černic, s katero smo se pogovorili o rezultatih, ki smo jih dosegli pri sortirjanju in recikliraju v zadnjih letih, vlogi pokrajinske uprave, ne-rešenih vozilih in tudi o tem, kar se na okoljskem področju obeta po ukinitvi pokrajine.

**Začnimo pri najnovejših podatkih.
Kako smo se prebivalci goriške pokrajine odrezali pri ločevanju odpadkov v lanskem letu?**

Dokončnih podatkov za leto 2015 še nismo imeli, po neuradnih izračunih, ki se nanašajo na obdobje med januarjem in novembrom, pa smo v pokrajini povprečno dosegli 65-odstotni delež ločeno zbranih odpadkov. Z rezultatom smo zadovoljni, saj smo s tem deležem zadostili.

Odlagališče odpadkov v kraju Pecol dei lupi je zaprto, za njegovo vzdrževanje pa občani še vedno plačujemo med 400 in 600 tisoč evrov letno

li zakonodaji. Cilji so vsekakor še višji: Goriška je majhno območje, ločevanje odpadkov mora biti del našega življenskega sloga. V lanskem letu se je tudi zmanjšala količina proizvedenih odpadkov, kar je zelo pomembno: do konca novembra smo jih proizvedli 60.500 ton, v letu 2014, ko je bil povprečni delež sortiranih odpadkov 62-odstoten, pa 68.257 ton. Pri tem je sicer treba upoštevati tudi gospodarski krizo, zaradi katere se je zmanjšala potrošnja.

Sistem ločenega zbiranja odpadkov smo na Goriškem uvedli leta 2005, vi vodite okoljski resor pokrajine od leta 2006. Koliko smo napredovali v desetih letih?

Z izjemo let 2010 in 2013, ko se je delež sortiranih odpadkov znižal za dva in en odstotek v primerjavi z letom prej, smo od leta 2006 vedno beležili pozitiven trend ločevanja odpadkov. Leta 2006, ko se je začel naš prvi mandat, je bil delež sortiranih odpadkov le 46-odstoten. Če bodo neuradni podatki za leto 2015 potrjeni, smo torej povečali delež za skoraj 20 odstotkov, pri čemer ima zaslugo predvsem sistem zbiranja »od vrat do vrat«. Žal ostaja zlasti na Krasu precej pogost pojav divjega odlaganja, ki je predvsem kulturni problem. Glede na to, da nudi podjetje ISA Ambiente tudi možnost odvoza kosovnih odpadkov, res težko razumem, zakaj nekateri še vedno odlagajo pohištvo in druge odpadke v naravi.

Mnogi občani menijo, da je sistem plačevanja odpadkov nepravičen in da so položnice kljub trudu, ki ga vlagamo v sortiranje, previsoke.

Naš cilj je, da bi vsako gospodinjstvo plačevalo na podlagi količine odpadkov,

Mara Černic

ge države, treba jih je obdelati na območju, ki jih je proizvedlo, žal pa je EU pri tem pozabila na značilnosti obmejnih krajev. Še vedno sem prepričana, da bi skupen sistem ravnanja z odpadki koristil tako Gorici kot Novi Gorici. Oni bi uporabljali našo kompostarno in sortirnico plastike, papirja in stekla, mi pa odlagališče v Stari Gori. Obrestovalo bi se iz gospodarskega in okoljskega vidika, saj bi odpadkov ne odvajali več v Trst. Pogovori so se prekinili tudi zato, ker je med tem časom na slovenski strani propadel projekt regijskega centra za ravnanje z odpadki CERO.

Pokrajine ukinjajo. Kdo in kdaj bo prevzel vaše pristojnosti na okoljskem področju?

Z deželo smo se o tem še začeli pogovarjati. Glede na to, da bi občine ne mogle same izvajati tega, kar so izvajali naši uradi - okolje je namreč strogo normirano področje, za katero je potrebna visoka stopnja strokovnosti -, menim, da bo te pristojnosti prevzela dežela sama. Leta naj bi do jeseni sklicala volitve za nov pokrajinski svet, ki ga bodo po novem ustavljali župani in občinski svetniki. Okoljski resor, ki je bil za pokrajine najpomembnejši, bo zadnji, ki ga bomo odstopili deželi. Ta prehod me precej skrbi, saj doslej na deželnih ravni niso pokazali velike pripravljenosti. Upravljanje sistema

v celoti odvajamo v Trst, kjer imajo sezidalno napravo: to nas stane 120 evrov na tono, medtem ko je odlaganje na krminskem odlagališču, če upoštevamo tudi stroške vzdrževanja, stalo 180 evrov na tono. Problem je v tem, da deponija iz formalnega vidika še ni zaprta, zato nas letno stane med 400 in 600 tisoč evrov, čeprav ne obratuje. Odlagališče namreč ni zapolnjeno - manjkalno naj bi okrog 24.000 ton, kar ni veliko -, dežela pa še ni izdala potrebnega dovoljenja, ker je prišlo do sodnega spora med lastnikom zemljišča, občino Krmin in deželo samo. Komaj se bo sodišče izreklo - upamo, da se bo to zgodilo čim prej - bo podjetje ISA Ambiente lahko vložilo prošnjo za formalno zaprtje.

Ta sistem so že poskusno uveli v Marianu.

Drži, začeli so novembra 2014. Poskus se je obrestoval. Vsako gospodinjstvo je dobilo 54 vreč s kodo, na podlagi katere je podjetje za okoljske storitve lahko zabeležilo, koliko vreč odpadkov je proizvedlo. Občani, ki so porabili vse vreče, so morali nabaviti nove. Rezultati so zelo dobrimi: količina nesortiranih odpadkov je upadla za 25 odstotkov, delež ločenih plastičnih odpadkov se je povisal za 11 odstotkov, za pet in dva odstotka pa sta se povisala delež ločeno zbranih organskih odpadkov in papirja. Povprečna količina odpadkov na prebivalca je bila 95 kg, medtem ko je bilo leta 2014 pokrajinsko povprečje 484 kg na osebo. Nov sistem so v prejšnjih mesecih poskusno uveli tudi v Romansu in Turjaku, spomladi se jima bodo pridružile še občine Krmin, Moš in Vileš. Zanimanje sta izrazili tudi upravi iz Sovodenj in Škocjana.

Katere so najpomembnejše odločitve, ki ste jih sprejeli na okoljskem področju v teh dveh mandatih, in na kaj ste posebej ponosni?

Gotovo na povišanje deleža ločeno zbranih odpadkov, ki je bilo občutno in na katero so vplivale naše informativne kampanje in razpis, pa tudi na povečanje splošne ozaveščenosti in občutljivosti občanov do okolja. Pomembni politični cilj, ki smo si ga zastavili in dosegli, je bilo zaprtje odlagališča v kraju Pecol dei lupi leta 2010. Nesortirane odpadke zdaj

Pred leti ste se z novogoriško Komunalno začeli pogovarjati o možnostih čezmejnega sodelovanja na področju upravljanja z odpadki, a se vaši načrti niso uresničili. Zakaj?

Evropska zakonodaja ne dovoljuje izvažanja komunalnih odpadkov v dru-

ravnjanja z odpadki je pomembna javna storitev, pri kateri je treba vzdrževati kompleksno ravnotežje med potrebami občanov, zaščito okolja in ekonomskim interesom družb, ki opravljajo te dejavnosti. Paziti je treba, da slednji ne prevladajo. Zbiranje »od vrat do vrat« namreč stane veliko več kot sežiganje ali zakopavanje odpadkov, je pa edini sistem, ki je okoljsko vzdržen.

Aleksija Ambrosi

Vsička cena za poltrdinko

»Če želimo potrošniku ponuditi kakovosten končni produkt slovenskega porekla, potrebujemo kakovostno vhodno surovino slovenskega porekla. In ker to zares želimo, tudi letos vabimo pridelovalce poljščin v Vipavski dolini k setvi koruze poltrdinke. Zagotavljamo jim odkup pod vnaprej znanimi pogoji,« poudarja David Nabergoj, predsednik uprave Mlinotest. Podjetje je kmetom, ki bodo sadili poltrdinko, pripravljeno priti na proti z ugodnostmi. Mlinotest ponuja za odkup koruze poltrdinke 13 odstotkov višjo ceno glede na tržno odkupno ceno koruze zobanke, samo pridelovalcem v Vipavski dolini pa subvencionira tudi del stroškov sušenja, zaračunalni bodo samo strošek plina, ter še nekatere druge bonite. Za odkupljene količine zagotavljajo tudi 30-dnevni plačilni rok. Če bo dovolj interesa, se bodo vsaj za prvo leto s pridelovalci v Vipavski dolini dogovarjali tudi o subvenciji pri nakupu semena izbranih hibridov, ki jih bo priporočila kmetijska svetovalna služba. Zbiranje koruze poltrdinke pri žetvi bo koordinirano s strani Mlinotesta, ki zaradi kapacitet sušilnice ne more sušiti manj kot 25 ton naenkrat. Odkupovali bodo pa tudi koruzo, ki ustreza evropski zakonodaji in je primerna za prehrano ljudi, omenjeni pogoji in bonite pa veljajo samo za odkup koruze poltrdinke. S pridelovalci, ki bodo pristopili k sodelovanju, bo Mlinotest podpisal pogodbo o zagotovljenem odkupu. Ker sledi cilju, da bi bila že letos vsa potrebljena koruza slovenska poltrdinka, je Mlinotest 13 odstotkov višjo ceno ponudil tudi drugim organiziranim pridelovalcem v Sloveniji. (km)

Zaposlitev v Gorici

Goriška občina bo v okviru projekta za družbeno koristna dela zaposlila uslužbenca za potrebe pogrebske službe. Pogodba bo veljala 25 tednov, tedenski urednik bo 36-urni. Prijave zbirajo do 8. februarja v pokrajinskem uradu za delo v Ulici Alfieri v Gorici; vložijo jih lahko delavci na mobilnosti in v dopolnilni blagajni.

Ceci in Sinaiski v KC Bratuž

V Kulturnem centru Lože Bratuž v Gorici bo danes ob 20.45 koncert v okviru sezone združenje Rodolfo Lipizer. Nastopila bosta violinist Gabriele Ceci iz Italije in ruski pianist Evgenij Sinaiski.

GORICA - Na zadnji pokrajinski razpis sta se prijavila 102 občana

Odstranili 312 ton azbesta

Na dober odziv je naletel tudi drugi razpis za »ekopraznike«: prejeli so 20 prejšnjih

Da bi povečala delež sortiranih odpadkov, je goriška pokrajina v zadnjih letih izvedla več informativnih pobud in objavila več razpisov, s katerimi je občane spodbujala k ekološko odgovornejšemu ravnanju. Med temi so na zelo dober odziv naleteli zlasti tisti, preko katerih je pokrajina spodbujala zasebnike k odstranjevanju azbestnih kritin, cevi in oblog. Od leta 2008, ko je bil objavljen prvi razpis, je pokrajina tem ukrepom namenila 380.000 evrov. S pomočjo prispevkov so občani skupno odstranili 17.747 kvadratnih metrov in 312.738 kilogramov azbestnega ma-

teriala, ki so ga nato specializirana podjetja odpeljala v odlagališča. »Tudi na lanski, zadnji razpis, se je prijavilo kar nekaj občanov. Prejeli smo 20 prejšnjih, sprejetih pa je bilo 95,« pravi odbornica in podpredsednica goriške pokrajine Mara Černic. V osmih letih je prispevek za odstranitev azbesta prejelo 468 občanov.

Uspešna sta bila tudi razpisa za »ekopraznike«, preko katerih je pokrajina želela nagraditi »okoljsko zavednejše organizatorje vaških veselic, pustovanj, turnirjev in drugih javnih dogodkov. Društvo in ostalim ustavnim, ki so z uporabo biorazgrad-

ljivih kozarcev, krožnikov in pribora, z ločenim zbiranjem odpadkov, postavljivo infotočk in z drugimi pobudami poskrbeli za okolju prijaznejše praznike, so namenili prispevek. »Za drugi razpis, ki je predvileval prispevek v višini 1000 evrov, smo prejeli kar 20 prijav,« pravi Černiceva. Razpis je spadal v širšo kampanjo »Facciamolo con amore - Ločujmo in varujmo z ljubeznijo«, v okviru katere je pokrajina izpeljala tudi projekt za spodbujanje uporabe pralnih pleinic, po zaslugi katerega je bilo na Goriškem proizvedenih kar nekaj ton manj odpadkov. (ale)

GORICA - Policisti odkrili pravi nasad indijske konoplje

»Trava« v stanovanju

V svojem stanovanju v Ulici Garzalovi v Gorici je 27-letnik gojil indijsko konopljo, vendar njen vonj ni bil po godu ostalem stanovalcem in obiskovalcem poslopja, ki so zaradi tega poklicali policiste. Preiskovalci so najprej preverili porabo električne energije v stanovanju in ugotovili, da se je v zadnjih časih zelo povečala. Zatem so opazili, da so stanovanje 27-letnega mladenciča redno obiskovali razni goriški uživalci prepovedanih drog. Zaradi tega so na goriškem sodišču odredili hitro preiskavo, med katero so policisti ugotovili, da si je mladencič del stanovanja priredil za gojenje konoplje. V spalni sobi je namestil poseben šotor, ki je bil povezan na ventilator za preprečevanje nastajanja neprijetnih vonjav; mladencič je poskrbel, da so imele sadike primerno temperaturo, zato je v šotor namestil termometer, žarnice in razvlažilno napravo. V šotoru je rastlo

dvajset sadik indijske konoplje, nekaj jih je bilo naravnih, nekaj pa po vsej verjetnosti gensko spremenjenih. Še drugih deset sadik je moški gojil v shrambi, kjer je namestil močno svetliklo, in štiri v drugi sobi. Policisti so zasegli stojalo, na katerem je sušil kakih 35 gramov konoplje; našli so tudi nekaj marihuane, ki je bi-

la že pripravljena za uporabo, in manjši odmerek heroina. V stanovanju je mladencič hranil tudi vso potrebenopremo za pripravo odmerkov droge.

Policisti so mladenciča kazensko ovadili in aretrirali zaradi proizvodnje in prodaje prepovedanih drog. Zaprt je v goriškem zaporu. (dr)

Mladencič je del stanovanja priredil za gojenje in sušenje indijske konoplje

FOTO KVESTURA

G. GAGNORIO

GORICA - Giagnorio Za vedno odšel vodja oddelka za nujno pomoč

V Gorici je včerajboleče odjecknila vest o smrti zdravnika Giuseppeja Giagnoria, dolgoletnega direktorja oddelka za nujno pomoč in službe 118 goriške bolnišnice. Star je bil 68 let. Giagnorio je preminil v noči s sredo na včerajšnji dan v goriški bolnišnici, bil je hudo bolan. »Pinuccio«, kot so ga klicali sorodniki in kolegi, je bil doma iz Apulije; v Gorici je živel vse od leta 1982, ko se je zaposlil v splošni bolnišnici.

»Pogrešali ga bomo, saj je bil odličen zdravnik in izredno dobrega srca, bolnikom je bil vedno na razpolago,« se Giagnoria spominjajo kolegi iz goriške bolnišnice. Pogreb bo že danes: pokopnik bo od 8. do 12. ure ležal v mrljški veži goriške bolnišnice, sledila bo maša v cerkvi v Podturnu.

TRŽIČ - Pretvorili skoraj 4,5 milijona blaga

V pristanišču milijonski porast glede na leto 2012

Tržiško pristanišče

BONAVENTURA

V tržiškem pristanišču Portorožega so lani zabeležili 3,85-odstotni porast pretovora v primerjavi z letom 2014. Poslovjanje je bilo uspešno čez celo leto, edino oktober je bil pretvor precej nižji od letnega povprečja.

Med lanskim letom so v Tržiču skupno pretvorili 4.451.422 ton blaga, medtem ko je pred dvema letoma pretvor znašal 4.286.382 ton. V pristanišču rast beležijo že tretje leto zapored, saj je pretvor leta 2014 v primerjavi z letom 2013 narastel za 3,97 odstotka. V primerjavi z letom 2012 se je skupna količina pretovorenega blaga povečala za kar en milijon ton, nadčemer so v pristanišču seveda še kako zadovoljni.

Pristanišče je dobro poslovalo predvsem po zaslugu metalurških izdelkov, ki predstavljajo skoraj polovico vsega pretovorenega blaga. Lani so pretvorili kar 2.040.932

ton metalurških izdelkov, kar je za 45,85 odstotka več kot leta 2014. Pomembno rast doživlja tudi pretvor avtomobilov, za kar skrbi podjetje Cetal, ki spada pod okrilje neapeljske družbe Grimaldi. Lani so v tržiškem pristanišču pretvorili 123.828 avtomobilov, leta 2014 so jih našteli 104.453, kar pomeni, da se je njihov pretvor povečal za 18,55 odstotka. Pri celulozi so beležili 13,38-odstotni upad pretovora (lani 996.426 ton, pred dvema letoma 1.150.301 ton); upadla je tudi količina pretovornega lesa in plutovine, ki se je znizala za 70 odstotkov (lani 10.286 ton, pred dvema letoma 34.664 ton). Na bankini termoelektrarne A2A se je pretvor premoga povečal za 8,48 odstotka (lani 3.766.134 ton, pred dvema letoma 3.417.630 ton). Najboljši mesec v lanskem letu je bil april, ko so pretvorili 503.888 ton blaga.

GORICA - Staž za nižješolce na novi agrarno okoljski smeri

Zanimanje za novost

Po triletnem študiju bo mogoče višešolsko pot nadaljevati in se zatem vpisati tudi na univerzo

Lepo število nižješolcev se je prejšnjo soboto udeležilo dvournega staža, med katerim so v višešolskem središču v Puccinijevi ulici v Gorici predstavili novo agrarno okoljsko smer (AgrO smer). Gre za pravo novost, ki bo v naslednjem šolskem letu dodatno obogatila izobraževalno ponudbo na slovenskih višešolskih zavodih. Študij na novi poklicni smeri tehnikičega pola Cankar-Zois-Vega bo trajal tri leta in bo dijake usposobil za delo na kmetijskem področju, v vrtnarstvu in v sorodnih panogah. Izbera AgrO smeri ne bo omejevala dijakov pri nadaljnjem študiju, saj bodo lahko višešolsko pot nadaljevali in se po maturi vpisali tudi na univerzo.

Za neke vrste predjed predmetnika sta prejšnjo soboto poskrbela profesor Robert Figelj in profesorica Saša Černic, ki so ji zaučali vlogo referentke za novo poklicno smer. Po teoretskem predavanju, med katerim sta profesorja bodočim vižješolcem orisala predmet pedologije, je sledil prikaz praktičnih poskusov v laboratoriju (proces destilacije in določanje stopnje kislosti vin). Predmetnik na AgrO smeri bo obsegal splošno izobraževalni sklop, med katerim bodo obravnavali jezikovno, izrazno, znanstveno, matematično in družbeno-zgodovinsko področje, ter tehnično-poklicni sklop s predmeti, kot so ekologija in pedologija, agrokemična, uporabna biologija, agronomija, kmetijska ekonomika in upravljanje podjetij; didaktično ponudbo bodo popestriši še tehnološki laboratorij, praksa in spoznavanje tehnik rastlinske predelave. (av)

Prof. Saša Černic z nižješolci v laboratoriju

BUMBACA

GORICA - Zavod Ad formandum danes odpira vrata

Predstavljam program za bodoče kuharje in natakarje

Januar je mesec, med katerim nižješolci izbirajo višjo srednjo šolo. Da bi jim olajšali izbiro, višešolski zavodi prirejajo v tem obdobju dneve odprtih vrat; svojo ponudbo nižješolcem predstavlja tudi zavod za poklicno izobraževanje Ad Formandum, ki svoje tečaje ponuja tako v Gorici kot v Trstu. Na Tržaškem so vrata gostinskega učnega centra na Fernetičih odprli v sredo, goriške tečaje bodo predstavili danes med 14. in 16. uro v hotelu Best Western Gorizia Palace, v katerem poteka med šolskim letom praktični del pouka.

Tečaji poklicnega izobraževanja so namenjeni mladim od 14. do 18. leta starosti, ki imajo na voljo dva programa - za

natakarje in za kuharje. Ob koncu triletnega šoljanja prejmejo dijaki diplomo poklicne kvalifikacije, ki jo priznavajo v vseh državah članicah Evropske unije. Pri obeh učnih programih poteka poučevanje splošnega predmetnika (slovenščina, italijanščina, nemščina, angleščina, matematika, zgodovina, pravo in ekonomija ter računalništvo) in specifičnih predmetov, ki se seveda razlikujejo. V predmetniku bodočih natakarjev so natagarska teorija in praksa, blagoznanstvo in prehrambena tehnologija, prehrambena higiena, povezava hrane in pijače, priprava koktailov, upravljanje zalog, komunikacija in upravljanje podjetja; bodoče kuharje ča-

kajo kuhrska tehnika, prehrana in higiena, tehnike priprave in shranjevanja jedi, komunikacija in upravljanje podjetja; v drugem in tretjem letniku je predvidena tudi delovna praksa.

Šolanje je za dijake brezplačno. Vpisovanje na omenjeni program poklicnega usposabljanja je treba opraviti z ročno izpolnjeno vpisno polo, ki jo je treba izročiti na tajništvo šole (Verdihev korzo 51 v Gorici ali Ulica Ginnastica 72 v Trstu) najkasneje do 22. februarja. Za dodatne informacije in prijave sta na voljo telefonski številki 0481-81826 (Gorica), 040-566360 (Trst) ter naslov elektronske pošte info@adformandum.org. (av)

NOVA GORICA - Podaljšali rok za javni razpis

Za vilo Rafut ni bilo interesa

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki je konec oktobra lani objavilo javni razpis za oddajo vlog, s katerimi bi interesentni izkazali pripravljenost za javno-zasebno partnerstvo pri projektu prenove vile Rafut, do včeraj, ko se je rok za prijave iztekel, ni prejelo nobene prijave. »Prejeli smo zgolj nekaj vprašanj in zaprosili za posredovanje dokumentacije,« so za Primorski dnevnik pojasnili na direktoratu za investicije. Na ministrstvu so se zato rok za prijave odločili podaljšati do konca marca. Novogoriški župan Matej Arčon pa ima glede vile drugačen predlog. Šlo je sicer šele za preverjanje interesa, torej bi prijava ne pomnila nič zavezujočega, vendar zasebnikov, ki bi v propadajočo vilo vložili 3 milijone evrov za obnovo in bi bili pri tem vezani upoštevanju omejitve pri vsebinah, jih narekuje status spomenika lokalnega pomena, medtem ko je rafutski park varovan kot naravna enota državnega pomena, zadeva očitno ni pritegnila.

»V želji, da bi pritegnili čim več zanimanja, je bil poziv poslan na kar največ "povezanih, zainteresiranih" elektronskih naslovov veleposlaništva in zainteresiranih organizacij, ter preveden v pet jezikov – francosčino, angleščino, italijančino, nemščino in arabščino, pripravili pa smo tudi kratko video predstavitev lokacije, vile Rafut in parka, ter priložnosti, ki se tam ponujajo. Klub temu odziv na poziv ni bil prav velik, zato smo se odločili, da se rok za oddajo vlog po tem pozivu podaljša do konca meseca marca,« so pojasnili na omenjenem direktoratu in dodali, da so tudi obvestilo o podaljšanju ponovno poslali na kar nekaj elektronskih naslovov in jih ponovno opozorili na objavljen poziv.

»S strani ministrstva je bilo v javni poziv vloženega veliko truda, pripravili so kakovosten promocijski material in razširili informacijo po mnogih kanalih, tudi z našo pomočjo. Pozitivno pri vsem je, da ima vila sedaj vso potrebeno dokumentacijo, predvsem pa konservatorski načrt, ki je bil nujno potreben,« pravi novogoriški župan Arčon, ki podaljšanje roka za prijave takole komentira: »Težko verjamem, da bo kdo izkazal interes, ker vložek okrog treh milijonov evrov v sanacijo take vile ni majhen, glede na to, da ima vila okrog 700 kvadratnih

metrov površin.« Župan je ministrici za kulturo Julijani Bizjak Mlakar predlagal drugačno rešitev: vilo bi najprej, glede na arhitekturo, ki je edinstvena v tem delu Evrope, razglasili kot spomenik državnega pomena. Nato bi bilo treba speljati postopek prenosa vile iz ministrstva za šolstvo in šport na ministrstvo za kulturo, slednjo pa bi skozi interventni zakon, katerega imajo v pravici, skušalo zagotoviti sredstva za sanacijo vile. »Lastnik bi tako bila država, mi, občina, pa bi bili pripravljeni zadevo prevzeti v upravljanje, za to bi bil najbolj primeren Goriški muzej,« pravi župan, ki je osebno naklonjen ideji pokojnega direktorja muzeja Andreja Malniča in Ervina Hladnika Milharčiča, da bi v vili, glede na njeno arhitekturo, nastal center orientalskih kultur. »Vsekakor se ne bojim, da za vilo ne bi našli primerno vsebine,« zaključuje župan. (km)

Vila Rafut

FOTO K.M.

GORICA-NOVA GORICA - Dedičina judovske prisotnosti

Čezmejno ovrednotenje

Včeraj so si sinagogo in pokopališče v Rožni dolini ogledali predstavniki raznih judovskih organizacij

Med obiskom
judovskega
pokopališča
v Rožni dolini

FOTO P.A.

Prizadevajo si za čezmejno ovrednotenje goriške judovske dediščine, saj je kot znano sinagoga v Gorici, staro judovsko pokopališče pa tik čez mejo v Rožni dolini. Skupaj z goriškim županom Ettorejem Romolijem, novogoriškim županom Matijem Arčonom in direktorjem EZTS Aljošo Sosolom so si včeraj tako sinagogo kot judovsko pokopališče ogledali direktor revije Pagine ebraiche Guido Vitale, predsednik muzeja italijanskega judovstva Dario Disegni, član upravnega sveta fundacije Bce in avtor knjige o judovskih pokopališčih v Italiji Andrea Morpurgo ter predstavnik tržaške judovske skupnosti Livio Vasieri. Udeleženci obiska so se strinjali, da gre za izredno zgodovinsko in kulturno dediščino, ki si zasluži, da bi jo spoznalo čim več ljudi. Zaradi tega razmišljajo o ustanovitvi delovne skupine, ki bi pripravila načrt za ovrednotenje tako sinagoge kot pokopališča in drugih znamenj judovske prisotnosti na Goriškem.

GORICA Že jutri prvi pustni dogodki

Več plesov in ponovna, sicer začasna, oživitev Raštelja. To so glavne novosti letošnjega goriškega pustnega programa. Niz prireditve se bo začel že jutri, ko se bodo na Verdijevem korzu med 15.30 in 19. uro otroci lahko našminkali. Od 16. do 18. ure bodo v ljudskem vrtu, na Verdijevem korzu in pred gledališčem Verdi zaplesali člani društva Arte dance studio; pred mestnim gledališčem bo med 17. in 17.30 še nastop plesalk šole Giselle. Ob 18. uri bo med Garibaldijevim ulico in Verdijevim korzom občinstvo zabaval požiralec ognja Makimiliano Pizzamiglio.

Goriški pust bo vrhunc dosegel v nedeljo, 31. januarja, ko bo ob 14. uri tradicionalni pustni sprevod. V petek, 5. februarja, bo združenje Autoktona v sodelovanju z začasnim lokalom La Bottega del Maiale ponovno oživilo nedanji pustni ples »Ballo dei mati«, ki ga prirejajo v bivši trgovini Krainer od 18. ure dalje. Med prazničnimi dnevi bodo v Raštelju delovali še nekateri začasni lokalni, kot se je dogajalo decembra. V soboto, 6. februarja, bo mestne ulice preplavila pustna povorka otrok, ki se bo letos začela ob 15.30 na trgu pred goriškim županstvom. Otroci se bodo sprehodili po Garibaldijevi in Crispijevi ulici, po Verdijevem korzu in Oberdanovi ulici vse do Travnika, kjer bo nagrajevanje najlepših maškar.

Za otroke bodo v nedeljo, 7. februarja, ob 15. uri v telovadnici UGG v Rismondovi ulici priredili ples, medtem ko bodo v torek, 9. februarja, ob 15. uri na Verdijevem korzu poskrbeli za glasbeno zabavo. »Letos smo se odločili, da pustni program posodobimo. Gre za neke vrste eksperiment, ki nam bo koristil za nadaljnje načrtovanje v prihodnjih letih,« podudarja občinska odbornica Arianella Bellan. (av)

MANIFESTACIJA **Gorica, zbudi se!**

Priznanje istospolnih zvez

»Gorica, zbud se!« je naslov manifestacije, ki bo jutri, 23. januarja, pred palajo goriške pokrajine na Korzu Italia. Program sta predstavila Ilaria Cecot in Marco Zanolla, pokrajinska odbornica stranke SEL in občinski svetnik Demokratske stranke v Gradišču, ki sta izpostavila, da dogodek nima političnega predznaka. Pobuda sodi v okvir državne kampanje »Svegliati Italia«, ki jo prireja organizacija Arcigay in je namenjena osvečanju o pomenu odobritve zakona o istospolnih zvezah, o katerem bo konec meseca razpravljal senat. »Nesprejemljivo je, da imamo v Italiji še vedno državljane A in B kategorije. Sprejetje zakona od nas zahteva EU,« pravita Cecotova in Zanolla, ki manifestacijo prirejata v sodelovanju z združenjem Arcigay iz Gorice in Trsta. Shod bo ob 11. uri pred pokrajino, kjer bodo razvili mavrično zastavo in delili informativne letake; opoldne bo v dvorani pokrajinskega sveta sprevarovala predsednica združenja Arcigay iz Gorice in Trst Antonella Nicosia.

GORICA - Na predstavitev knjige poziv Bellaviteju

Po Soči in Krasu naj prideta na vrsto Gorici

Četudi je bila knjiga Andree Bellaviteja o Krasu že nekajkrat predstavljena, se je tudi ponovnega srečanja z njo v goriškem Kulturnem domu udeležilo veliko ljudi. Poleg slovenskega hrama kulture so k soorganizaciji predstavitve pristopili še goriški Forum, državna knjižnica, knjigarna LEG in kulturno združenje Dante Alighieri.

V svojem uvodnem pozdravu je predsednik Kulturnega doma Igor Komel spomnil, da je bila točno pred enim letom v domu predstavljena knjiga o Soči. Obe knjigi veljata za izjemno in celo edinstveno čitovo namenjeno italijanskemu bralcu, ki bolj slabo pozna lepote Soške doline in razgibana območja Krasa. Komel ni štel z zahvalami avtorju knjige Andrei Bellaviteju in Massimu Crivellariju, ki je publikaciji prispeval odlične fotografike posnetke.

Ravnatelj državne knjižnice Marco Menato se je vprašal, kaj je še ostalo napisanega, ki bi bilo zanimivo za italijanskega bralca. Avtorjem je predlagal, naj pomislita na podrobno obdelavo obeh Goric. Ob tem predlogu se je Bellavite na-

smehnil in ni rekel niti »da«, niti »ne«. Maršik pa je pisec povedal o nastajanju knjige o Krasu, ki je od zasnove do rojstva potrebovala le dobro leto. Čeprav gre za opis kar velikega območja, ki mu je bilo manj znano kot Soška dolina, je tudi k temu delu pristopil z močnim literarnim predznamkom. Skratka, v besede je skušal prenesti občutke, vtise, spoznanja. Pri tem je spoznal pokrajino in njene ljudi, med katerimi tudi velikega Kraševca, pesnika Cirkila Zlobca. Posebno je poudaril dejstvo, da je pisni del knjige gradil na osnovi fotografij prijatelja Massima Crivellarija, s katerim sodeluje že veliko časa. O dolgih fotografiskih pohodih je spregovoril sam fotograf, ki je med drugim povedal, da je Kras spoznal in vzljubil že kot deček. Pri pripravi fotografij za knjigo je opravil nešteto pohodov in pri tem napravil več kot 10.000 posnetkov. Po temeljitem izboru jih je za knjigo uporabil kakih dvesto. Zanimale so ga značilnosti flore in favne, kraška arhitektura, sledi 1. svetovne vojne in seveda kraški človek in njegove navade.

Goriški gledališki igralec Pierluigi

S predstavitev
Bellavitejeve knjige

FOTO J.K.

Pintar je prebral nekaj odlomkov iz knjige, med katerimi tudi nekaj verzov Srečka Kosovela. Na koncu je avtor Bellavite iz knjige prebral odlomek posvečen Danilu Dolciju, na Krasu rojenemu italijan-

skemu pesniku, družbenemu delavcu in mirovniku. Prijeten večer se je zaključil z vprašanjem, ki je zdaj še brez odgovora; kdaj bosta knjigi o Soči in Krasu prevedeni tudi v slovenščino? (vip)

V Gabrijah o prehrani

Kulturno društvo Skala prireja danes ob 20. uri na svojem sedežu v Gabrijah srečanje z naslovom »Zdravo prehranjevje v štirih letnih časih«. Vodila ga bo Marija Merljak, svetovalka na področju zdrave prehrane, avtorica knjig in člankov, predavateljica in vodja delavnic, radijski glas in televizijski obraz.

AMZS v Šempetu

Včeraj se je v nove prostore v Šempetu pri Gorici iz Solkana preseila novogorška enota AMZS (Avto moto zveze Slovenije). Novi prostori prinašajo tudi širitev ponudbe, poleg pomoči na cesti bodo zagotavljal še tehnične preglede vozil in servis, registracije in zavarovanje vozil. (km)

Medversko srečanje

V dvorani Incontro v goriškem Podturnu bo danes ob 20.30 medversko srečanje, na katerem bosta spregovorila prof. teologije Federico Grossi in valdeški pastor Paolo Ricca.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Ul. Oberdan 3, tel. 0481-531972.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOB
AL LAGO - PRI JEZERU, Rimska Ul. 13, tel. 0481-78300.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 1, Ul. Aquileia 53, tel. 0481-482787.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

Gledališče

ŠTANDREŽ 2015 - ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu v organizaciji PD Štandrež: 30. januarja ob 20. uri premiera »Denar z neba (Ray Cooney)«, nastopajo dramski odsek PD Štandrež (ponovitev 31. januarja ob 17. uri). Prodaja vstopnic pri blagajni eno uro pred predstavo.

GLEDALIŠKI FESTIVAL »CASTELLO DI GORIZIA«. NAGRADA MACE-DONIO: v Kulturnem domu v Gorici bo danes, 22. januarja, ob 20.45 »Magične visioni d'operetta«, nastopajo sopran Sonia Dorigo, bariton Eugenio Leggiadri Gallani, pianist Eddi De Nada; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italia 51 v Gorici (tel. 0481-30212).

V GLEDALIŠČU VERDI V GORICI bo v soboto, 23. januarja, ob 21. uri nastop skupine Rimbamband »Il sol ci ha dato alla testa«. Danes, 22. januarja, ob 18. uri bo Luigi Pipia predstavlja reditev v malih dvoranah gledališča. Več na www3.comune.gorizia.it/teatro.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU v Novi Gorici ob 20. uri: danes, 22. januarja, »Grenke solze Petre von Kant« (Rainer Werner Fassbinder). 23. januarja ob 10.30 gledališka igralnica, vodi igralka Medea Novak; ob 20. uri Tinkara Kovač v Big band NOVA »Življenje je kabaret«, Rotarijski klub Solkan in SNG Nova Gorica, doborodelni koncert za invalidno mladino iz Stare Gore; informacije po tel. 003865-3352247 ali na blagajna@sng-vg.si.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici gledališke predstave za otroke od 3. leta dalje: 23. januarja ob 16.30 »Io sono un ladro di bestiame (felice)«, nastopa Gek Tessaro; informacije v uradni CTA, Drevored 20. septembra 14 v Gorici (tel. 0481-537280, 335-1753049, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it).

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.50 »Quo vado?«.

Dvorana 2: 17.00 - 22.00 »Quo vado?«; 18.40 - 20.15 »Ti guardo«.

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 »La corrispondenza«; 22.00 »Ti guardo«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 21.15 »Revenant - Redivivo«; 19.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«. Dvorana 2: 17.10 - 20.15 - 22.10 »Quo vado?«; 18.45 »The Pills - Sempre meglio che lavorare«. Dvorana 3: 17.45 - 20.00 - 22.15 »Steve Jobs«. Dvorana 4: 16.45 »Piccoli brividi«; 18.30 - 20.15 - 22.15 »Se mi lasci non vale«. Dvorana 5: 17.45 - 19.50 »La corrispondenza«; 22.10 »Creed - Nato per combattere«.

DANES V NOVI GORICI

V KULTURNEM DOMU 18.00 »Mumin na azurni obali« (Filmski vrtljak); 20.15 »Oblaki nad Sils Mario« (Filmsko gledališče).

Razstave

V PALAČI LOCATELLI v Krminu bo v soboto, 23. januarja, ob 17. uri odprtje razstave z naslovom »Thea Grusovin Geromin. Ricordi di una vita in punta di pennello«, ki jo organizira kulturni krožek Tullio Crali iz Gorice. Razstava bo predstavila Serenella Ferrari, ki je uredila katalog; na ogled bo do 29. februarja ob petkih, sobotah in nedeljah 15.30-18.30.

V GORICI: v Fundaciji Goriške hranilnice v Gospoški (Carduccijevi) ulici 2 je na ogled razstava z naslovom »Soldati - Quando la storia si racconta con le caserme«; do 28. februarja. Do 31. januarja je na ogled tudi razstava »Il Cioccolato nella Grande Guerra - Da peccato di gola a genere di conforto«. Odpri sta ob sobotah 15.30-19.00, ob nedeljah 10.00-13.00, 15.30-19.00; vstop prost. Vsako soboto in nedeljo ob 17. uri voden ogledi.

V GORICI: v galeriji Kulturnega doma v Ul. Brass 20 je na ogled razstava slikarke Stanke Golob; do 8. februarja od ponedeljka do petka 9.00-12.00, 16.00-18.00 ter med prireditvami.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled likovna razstava, ki je nastala v sodelovanju z galerijo Rika Debenjaka »Med tukaj in onkraj. Andrej Jemec«; do 23. januarja ob prireditvah ali po domeni po tel. 0481-531445, info@centerbratuz.org.

V GALERIJI A. KOSIČ v Raštelu 5-7 v Gorici je na ogled slikarska razstava umetnika in akademskega restavratorka Marina Beroviča iz Ljubljane; do 30. januarja ob odprtju trgovine.

V MUZEJU SV. KLAIRE, na Verdijevem korzu v Gorici je na ogled razstava »Habsburžani - Stiri stoletja vladavine v obmejni grofiji 1500-1918«. Uredila sta jo Marina Bressan in Marino De Grassi in vsako nedeljo ob 16.30 nudita brezplačen voden ogled razstave. Urniki: do 31. januarja ob petkih in sobotah 10.30-13.00, 15.30-19.00, ob nedeljah 10.30-19.00. V soboto, 23. januarja, ob 17. uri bo srečanje z naslovom »Železniško vozilisce med Gorico, Novo Gorico in Šempetrom-Vrtojbo: kaj sledi?«. Sodelovali bodo Mario Goliani, predsednik tržaške sekcije Zavoda italijanskih železniških inženirjev, Giuseppe Ieusig, Alessandro Puhali in Paolo Sluga; vstop prost.

V DRŽAVNI KNJIZNIČI v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava, ki jo uredil Luciano Rossetto, z naslovom »Baionette e puntesecche. Incisione, cento anni dopo Anselmo Bucci«. Sodelujejo umetniki: Eva Aulmann, Roger Benetti, Graziella Da Gioz, Arianna Loscialpo, Stefano Luciano, Cesco Magnolato, Raffaele Minotto, Ivo Mosele, Luciana Nespeca, Maristella Pau, Olivia Pegoraro, Francesco Sciac-

caluga, Elena Sevi, Elisabetta Viarenzo Miniotti. Na ogled do 6. februarja od ponedeljka do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.00.

ČLAN FOTOKLUBA SKUPINA75

MARCO VOGRIC razstavlja ciklus črno-belih fotografij »1915-2015« v prostorijah Taverne Al Museo v goriškem grajskem naselju, pod palajočim pokrajinskimi muzejev; ob urnikih lokala (9.30-21.00, ponedeljek zaprto) do 29. februarja.

Koncerti

SKRD JEZERO vabi na koncert božičnih pesmi »Pozdrav novemu letu« v soboto, 23. januarja, ob 20. uri v cerkvi Sv. Martina v Doberdobu. Nastopajo otroški zbor Veseljaki, moški zbor Skala, ženska vokalna skupina Jezero, orkester kitar glasbene šole Emil Komel in kvartet flaut Glasbene matice.

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB

vabi na informativne sestanke za vpis v vrtec: 25. januarja Čira Čara v Sovodnjah ob 16.30 in Živ Žav na Vrhu ob 18. uri. Dan odprtih vrat v otroškem vrtcu Čriček v Doberdobu bo v torem, 2. februarja, od 10.30 do 11.30. Informacije po tel. 0481-78009.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES

SMO OTROCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca, da prisluhnejo pouku v vrtecih: Kekec v Števerjanu danes, 22. januarja, od 10.30 do 11.30; Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v sredo, 27. januarja, od 10.30 do 11.30; Pikapolonica v Pevmi v četrtek, 28. januarja, od 10.30 do 11.30.

PRISLUHNEMO POUKU - DANES

SMO UČENCI - Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole, da prisluhnejo pouku v šolah: Župančič, Ul. Brolo v Gorici v torem, 26. januarja, in v sredo, 27. januarja, od 8.30 do 9.30 (predhodna navajava v vrstu Ringaraja).

DNEVI ODPRTIH VRAT - OTROŠKI VRTCI

- Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. letnik otroškega vrtca: Sonček v Ul. Max Fabiani v Gorici v torem, 26. januarja, ob 17. uri; Pikapolonica v Pevmi v sredo, 27. januarja, ob 17. uri.

DNEVI ODPRTIH VRAT OSNOVNE ŠOLE

- Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici vabi na dneve odprtih vrat starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali 1. razred osnovne šole: Župančič, Ul. Brolo v Gorici v ponedeljek, 25. januarja, ob 17. uri.

TEČAJ ANGLEŠCINE ZA UČENCE 1.

IN 2. RAZREDA OSNOVNE ŠOLE bo potekal ob sredah, od 17. do 18. ure, od 17. februarja do 11. maja v Dajanškem domu v Gorici. Cena za celoten tečaj je 45 evrov. Informacije in vpisovanje do zasedbe mest po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

V ŠOLI STEINER - WALDORF na Trgu Republike 33 v Borgnanu pri Krminu bo danes, 22. januarja, ob 20.30 predavanje Luce Baldassarrija z naslovom »Apprendimento e visione«; vstop prost. 30. januarja ob 15.30 dalje bo dan odprtih vrat v šoli in vrtcu; informacije po tel. 0481-67496 ali educarewaldorf.fvg@gmail.com.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV

za Goriško prireja v soboto, 13. februarja, krajšo ekskurzijo za obisk in ogled spomenika na Cerju nad Mirnom. Odhod z lastnimi sredstvi ob 14. uri s parkirišča tržnice v

Mirnu. Obvezna prijava do konca januarja. Po obisku bo valentinovo večerno srečanje udeležencev. Vpisujejo po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.).

PD RUPA-PEČ vabi na vsakoletni izlet od 23. do 29. avgusta na Nizozemsko in Flandrijo; informacije in vpisovanje do konca februarja po tel. 0481-882285 (Ivo Kovic).

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA

organizirajo enodnevni avtobusni izlet v soboto, 5. marca, ob praznovanju dneva žena v Istro, Grožnjan, Motovun, Livade in Vodnjan, kjer bo kosišlo; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78000 (gostilna Peric), 0481-78398 (trgovina Mila) in 380-4203829 (Milos) do 20. februarja oz. do zasedbe mest.

NOČNI POHOD NA ŠKABRIJEL 2016:

Društvo za rekreacijo, kulturo in zgodovino Škabrijel 1917 vabi na prvi Nočni pohod na Škabrijel, ki bo v soboto, 23. januarja, z začetkom ob 19. uri. Zbirno mesto bo pred Gasilskim domom v Novi Gorici.

SPDG prireja v nedeljo, 31. januarja, izlet na Kojo (1303 m). Informativni sestanek bo v četrtek, 28. januarja, ob 19. uri na društvenem sedežu; informacije in prijave: andej@spdg.eu in tel. 320-14237112 (Andrej).

Obvestila

SKRD »A. PAGLAVEC«

iz Podgorje sklicuje izredni občni zbor v torem, 26. januarja, ob 19.30 v prvem in ob 20. uri v drugem sklicu na društvenem sedežu v Ul. 4 Novembre 39 v Podgorji. Na dnevnem redu bodo imenovanje predsednika izrednega občnega zabora, poročilo o društvenem delovanju v letih 2014-2015, stanje društvenega sedeža, volitve novega odbora oz. sklep o prenehanju delovanja društva, razno.

MEDVEJSKO-ŠTIVANSKI PUSTARJI

vabijo k sodelovanju na pustnem vozu; informacije in naročilo pustnih oblek po tel. 342-1003364 (Erik) ali 347-5447788 (Erica).

ZPPI-ANPI DOBERDOB vabi člane na občni zbor sekcije Jože Srebrenič v soboto, 23. januarja, ob 16. uri v prostorih KD Jezero v Doberdobu.

ZPPI-ANPI sekcija Štandrež, obvešča da bo redni občni zbor v soboto, 23. januarja, ob 17.00 v prvem in ob 17.30 v drugem sklicu v domu A. Budal, Ul. Montello 9 v Štandrežu.</

ŽARIŠČE

Ali imamo (končno!) slovenski nacionalni ep?

DAVID BANDELJ

Pravkar sem zaključil z branjem najnovejšega pesniškega podviga Borisa A. Novaka. Z zanimanjem spremjam delo tega klasika slovenske poezije, ne le zaradi tega, ker je edini slovenski pesnik, ki je uspel presaditi v slovenski jezik domala večino (če ne vse) pozname pesniške oblike in je njegov izbira za zven besed zelo muzikalno in sodobno navdahnjena, ampak tudi zaradi tega, ker je bil moj profesor verzologije na fakulteti in je znal spremno podajati znanje iz lastne izkušnje, torej ne le teoretično, ampak tudi praktično, kar je zelo redko, še posebno v akademskem svetu.

Njegovo zadnje delo je epos z naslovom Vrata nepovrata. Na prvi pogled gre za monumentalen opus, saj obsega tri knjige, dve sta že izšli: predlani Zemljevidi domotožja, lani pa Čas očetov. V letosnjem letu je predviden izid zadnjega dela, z naslovom Bivališča duš.

Mnogi domnevajo, da je vrh slovenske epske poezije dosegel Prešeren s Krstom pri Savici. Ta pesnitev pa se nekoliko odmika od Prešernovega lirskega občutka in je dejansko v vsem njenem opusu bolj muha enodnevница. Kljub nespornej kvaliteti pa je treba povedati, da gre pri Prešernu verjetno za verzifikacijsko nalogo. Poleg tega pa je iz duhovnozgodovinskih razlogov jasno, da je Prešeren snovno segel v čas Slovanov in njihovega pokristjanjevanja, ker je bilo slednje potrditev civiliziranosti naroda v nasprotju s poganskim barbarstvom.

Danes na ta ep gledamo z oddaljenostjo in s »šolsko« obremenitvijo, ki ga je bil (morda pretirano) deležen.

Ob branju Novakovega epa pa je občutek čisto drugačen. Tu smo v sferi osebnega, mestoma lirskega sveta. Pesnik pripoveduje zgodbo o lastni družini, osredotočeno predvsem na lik očeta, Anteja Novaka, c.kr. oficirja, predvojnega komunista, partizanskega polveljnika, nasprotnika povojskega režima. Skozi ta lik in zgodbo, ki pelje skozi generacije in se dotika prednikov in »zajnjimcev« vstopa glas pripovedovalca, epsko-lirskega jaza, ki ga gre enačiti s sinom Borisom. Ta čuti dolžnost, da se poglobi v zgodbo lastne družine. Pre-

sunljiva lepota vsega tega pa je, da osebna zgodba postane kolektivna. Tukaj smo v času »kratkega« dvajsetega stoletja, časу pri drugi vojni, časу partizanskega boja, torej konstituiranja zamekov države, kjer smo Slovenci do-

bili svojo jezikovno in narodno samobitnost. Zgodba Anteja Novaka postaja torej zgodba slovenskega naroda in se kot tako prvič soča s časom, polnim nasprotij, čigar težo še danes na svoji ramah čutijo prihajoče generacije. Ep zaobsegajo totalitet slovenske zgodovine v 20. stoletju, prima vanjo tudi pogled iz sodobnosti, filozofsko obravnavo in pesniške polete v kapilarna območja slovenskega življa in kulture v najpomenitejšem pomenu besede, torej tudi z njenimi vplivi, od avstro-ogrskih družb, mimo sosedskih odnosov, ki segajo tako proti Balkanu kakor proti Italiji, vse do preverljivih zgodovinskih podatkov, ki jih je avtor izbral po osebnih in državnih arhivih. Spomin, ki ga Novak v svojem epu prikliče v zavest, je pozabljen kolektivni spomin, skozi katerega je danes slovenska družba prišla do pričujočega, nič kaj zavidljivega stanja.

Končno (!) se v tem literarnem delu zgodi to, kar se ni v zgodovinskih učbenikih ali v kolektivni zavesti: premislek o doprinosu avstro-ogrskih monarhij v kulturni zavesti Slovencev, vzniku idej predvojnega komunizma, partizanskem boju in njegovi pomembnosti, razločevanje med slednjim in cekajevskimi povelji, obsodba ideologij in kolaboracije, a pieteta do pobitih domobrancem, zavračanje vsakršne diktature, povojni čas, burni čas konstituiranja slovenske države, vse do sodobne izgubljenosti v svetu kapitala in novega materializma v generacijskem toku različnih zgodovinskih nujnosti in »ojdipovskih« trenj med očetji in sinovi. Najbolj zanimiva plat pa je gotovo človeškost, prek katere se liki v tem epu povzdignejo v literarne, čeprav ostajajo čisto realni. To pa je tudi ključ branja slovenske zgodovine, ki je postala krvava v tistem trenutku, ko človek ni gledal več na človeka pred sabo in ob sebi.

V pričakovovanju zadnjega dela te epske trilogije, ki se spogleduje z literarnimi »predniki« iz svetovne književnosti, si upam trdit, da je prišla do neverjetnih meja literature.

Ko ta začenja presegati zgodovino, postane najpomenitejša oblika umetnosti.

Škoda le, da vase zaverovani državni, znanstveni in drugi (pseudo)akademiki tega nikoli ne bodo priznali.

Zdaj mi je jasno, zakaj je Platon iz svoje države želel izgnati pesnike ...

HRVAŠKA - Predlog rektorja zagrebške univerze Damira Borasa

Učenci v hrvaški šolah naj se znova učijo cirilice, ki je tudi hrvaška pisava

ZAGREB - Rektor zagrebške univerze Damir Boras je predlagal, da bi se učenci v hrvaških šolah znova učili cirilice, ki velja tudi za zgodovinsko hrvaško pisavo. Boras meni, da bi pouk cirilice kot izbirnega predmeta. Ne podpira pa vrnitve cirilice v obvezni pouk.

Predsednik hrvaškega sabora Željko Reiner (HDZ) je dejal, da je Borasov predlog možno obravnavati med razpravo o šolskem kurikulumu. Oceniti je treba, kaj bo cirilica prinesla učencem, ter ali bi zmanjšal tudi politične napetosti zaradi uvajanja napisov v cirilici v Vukovarju. Nad rektorjevo idejo pa na Hrvaškem niso vsi navdušeni.

Rektor največje hrvaške univerze je pojasnil, da se mora cirilica vrniti v obvezni pouk, kot izbirni predmet pa bi morali uvesti tudi drugo zgodovinsko hrvaško pisavo, glagolico. V cirilici so zapisani mnogi hrvaški zgodovinski dokumenti, najstarejši izvirajo iz sredine 13. stoletja.

»Iz tega ni treba delati političnega vprašanja, temveč je cirilico treba obravnavati kot dejstvo. Gre za hrvaško pisavo, ki je tudi srbska pisava.«

Je tudi pisava drugih narodov in zaradi tega ni treba ustvarjati napetosti. Prav s poukom cirilice v šoli bo ta postala nadavna pisava in napetosti ne bo več,« je Boras pojasnil za hrvaško televizijo.

Z uporabo cirilice bi odprli možnosti za boljšo komunikacijo z nacionalnimi manjšinami na Hrvaškem kot tudi s sosednjimi državami, v katerih jo uporabljajo, predvsem v Srbiji, Črni gori in BiH, je dodal.

Po njegovem mnenju ni bilo dobro, da so cirilico izključili iz uporabe, saj so jo na Hrvaškem uporabljali skozi stoletja. Svoj predlog je predstavljal mandatarju prihodnje hrvaške vlade Tihomirju Oreškoviću, z načrtom pouka cirilice in glagolice pa namenava seznaniti tudi prihodnjega ministra

ali ministrico za šolstvo.

Šef HDZ Tomislav Karamarko je izjavil, da se je o predlogu treba pogovoriti predvsem v primeru cirilice kot izbirnega predmeta. Ne podpira pa vrnitve cirilice v obvezni pouk.

Direktor instituta za hrvaški jezik in jezikoslovje Željko Jozović izpostavlja, da so nekateri najpomembnejši hrvaški pisani spomeniki napisani v cirilici, a se mu zdi, da je pouk cirilice v šolah nepotreben.

Hrvaški minister za upravo Arsen Bauk (SDP) Borasov predlog podpira, rekoč, da so cirilico iz hrvaških šol odstranili v »drugih casih«.

Borasov predlog se je pojavil v politično občutljivem obdobju, ko na Hrvaškem poskušajo priti do rešitve za napise v latinici in cirilici na javnih poslopjih v Vukovarju. Kljub ustavnemu zakonu o pravicah nacionalnih manjšin, ki napise v Vukovarju dovoljuje, so nasprotniki ciriličnih napisov v mestu odgovorili z razbijanjem in odstranjevanjem tabel. O sporu bo odločilo hrvaško ustavno sodišče.

Poleg političnega ima cirilica lahko tudi ekonomski pomen v luči boljšega razumevanja Rusije, Belorusije, Ukrajine, Bolgarije in nekaterih drugih držav, ki so lahko pomembni trgi za Hrvaško.

Jutarnji list pa medtem izpostavlja še pedagoški problem, saj je vprašanje, koliko je sploh še možno obremeniti današnje učence.

Vrstne generacij učencev na Hrvaškem so se do začetka 90. let prejšnjega stoletja cirilico učile v tretjem razredu osnovne šole, s cirilico pa so se redno srečevali tudi v nadaljevanju izobraževanja v okviru pouka hrvaškega ali srbskega jezika in književnosti. (sta)

PREJELI SMO

Kulturne in zgodovinske zanimivosti v Piščancih

V Piščancih obstajata sedaj še dva vodnjaka (štirni), ki sta gotovo potrebljena popravila in ureditve. Prvi je postavljen pri vodni pipi na vaškem trgu. V njem je deževnica, ki vanj priteka iz bližnjega izvirnega potoka in potočkov, ki se pojavljajo ob dežju. Druga štirna pa leži nad Mičetovo domačijo na ovinku sto metrov nad kapelico pri Lajnarjih. Oba sta vsekakor rabilna za preskrbo s pitno vodo, za pranje posode in drugih domačih potreb, recimo za pripravo »vederjola«, to je bakrene vodne raztopine proti trtni peronopori. Mislim, da bi ju občina moralna omesti in očistiti. Oba sta tam nekaj stoletij. Tudi oba iz jekla umetniško vltita droga, ki sta služila za razsvetljavo ceste, sta izginila. Škoda!

Druga stvar, ki me zelo zanimala, je pralnica pri naših Ferlughih. To je zelo stara propadajoča pralnica, skozi katero so pridni in iznajdljivi občinski mojstri napeljali vodo iz bližnjega potoka Rojana. Tako so perice imele stalno na razpolago čisto vodo. Tudi ploščadi za pranje so bile kamnite. Na njih so perice ribale rjuhe in obleke mestne gospiske. Uporabljale so tedaj »perlin in pepel«. Vsa ta oblačila so potem doma sušile, zlikale in nosile v plenirjih v mesto. Še sedaj jih vidim prati in nositi plenirje. Poznal sem jih. Najbolj se spominjam Netke od Mulce, ki je rjuhe sicer prala doma in jih sušila v bližnjem gozdu. Prav to pralnico bi moralna občina temeljito obnoviti in

ovrednotiti. Saj je to zgodovinski spomenik pridnosti in iznajdljivosti rokodelcev, ki so ga zgradili, na katerega bi morali biti prebivalci Ferlugov in vseh Piščancev ponosni.

Preostanejo še kamnolomi, iz katerih so vrli Piščanci izklesavali kamne, ki so jih potem ne vem kako peljali v Trst. Tam so jih gotovo uporabili za gradnjo marsikatere palače. V Piščancih je bilo kar nekaj takih kamnolomov. Pri enem od teh je imel domačijo »Pepi s kave«, ki je istočasno gojil trte in večkrat odprl tudi osmico. To tradicijo je potem nadaljeval njegov sin Ervin. Tudi vinogradi so bili in so še v ponos Piščancev, Ferlugov in Lajnarjev. Cel hrib je z njimi posejan in so okras mestu in dokaz pridnosti tistih, ki so jih zgradili in jih še danes obdelujejo. Kako krasno jih je pogledati z mesta gor. »Le cinque terre« so res ponos Italije, toda naši grunci so prav tako lepi. Upam samo, da bodo ostali in da jih ne bodo pozidali, saj sta zelena mestna okolica in Kras mestna pljuča!

Želim končati ta spis z narodnimi nošami. Kako presenečen sem bil, ko je Antonella Clerici povabila na svojo televizijsko oddajo družino Devetak z Vrh pri Gorici. Prišla je celo družina: oče mati in obe hčerki, ki sta bili oblečeni v narodno nošo. Bili sta v okras celo oddaji in ponosni na svojo nošo. Zato mislim, da bi si tudi naše žene s Piščancev morale na kakšen način priskrbeti rojanske narodne noše in se z njimi predstavljati na raznih slovesnostih. Ko se je predlanskim pela slovesna maša na čast gospodu Zorku pri Marijini kapelici pri Lajnarjih, katero so vodili trije škoftje, kar je za Trst in še bolj za Piščance edinstven dogodek, je tam bila tudi gospa Anica Tavarčar Stopar. Oblečena je bila v rojansko

narodno nošo. Kako lepo ji je noša prisajala. Bila je v okras celo slovesnosti. Seveda noše stanejo. Vendar sem prepričan, da bi si jih naše žene s Piščancem znale sešiti. Treba je malo poguma in ponosa. Saj so noše kulturno zgodovinski narodni spomenik, ki ga je treba ohraniti. Zakaj so drugi narodi ponosni na svoje noše in jih povsod radi pokažejo, mi pa ne?!

Za konec še nekaj. Tudi naša vas je namreč dala nekaj borcev, ki so se borili v NOB. Nekaj jih je tudi padlo. Gospa Ščuka s Piščancem je imela tri sinove! Dva sta padla v borbi za narodno osvoboditev, tretji pa je umrl v Rizarni. To sem zvedel še pred kratkim. Če se danes še pogovarjam v svojem jeziku, oziroma v narečju, je to tudi zasluga vseh teh borcev. Ti junaki so se borili za svobodo, za svoje družine in zemljo, ki ji jaz pravim »sveta«. Darovali so najdražje, svoje življenje. Kaj se Vam ne zdi, da so si zaslužili najmanj spominsko obeležje, če že ne spomenik z njihovimi imeni in priimki in tudi z ledinski imeni družin iz katerih so izhajali. To jim mi vsi sedanji in bivši Piščanci dolgujemo. Skoraj vse vasi na Krasu in v mestni okolici imajo tako obeležja in spomenike. Res je, da je Slovence domačinov vedno manj. Mnogi so pomrli in nekateri njihovi dediči so cele domačije prodali tujcem.

Adriano Ciak

V nedeljo v Ljubljani slovesnost ob Dnevnu spominu na holokavst

Koordinacijski odbor žrtev vojnega nasilja, ki deluje v okviru ZZB za vrednote NOB Slovenije, bo v nedeljo, 24. januarja s slovesnostjo obeležil mednarodni Dan spomina na holokavst. Na ta dan se poklonimo vsem žrtvam nacizma in fašizma, ki so trpele v koncentracijskih taboriščih zločinskih režimov. Posebej pa na vse slovenske taborišnice in taborišnike, pregnance in ukradene otroke. V taboriščih je med II. svetovno vojno trpelo preko 60.000 ljudi iz Slovenije, preko 12.000 pa so jih zločinci s svojim ravnanjem pomorili.

Slavnostna govornica bo varuhinja človekovih pravic, ga. Vlasta Nussdorfer. Pridelite se bosta udeležila tudi predsednik RS, g. Borut Pahor in ministrica za kulturo, mag. Julijana Bizjak Mlakar.

Na slovesnosti bodo nastopili številni ustvarjalcji: Glasbena šola Ljubljana Moste-Polje, glasbena skupina Metalsteel, baletnice Baletne šole Stevens, igralska skupina KUD Smlednik, Tone Habjan, Nejc Jemc, Ana Lekše in plesalca Maša Kastelic in Matej Prikelj. Slovesnost bo v Centru urbane kulture (Kino Šiška) v nedeljo, 24.1. ob 11. uri.

TDD predstavlja o Judih v Gorici

Tedenško poglobitveno srečanje slovenske redakcije deželnega sedeža Rai bo noč ob skorajnjem Dnevnu spominu na žrtve holokavstva posvečeno Judom v Gorici. Gost oddaje TDD predstavlja bo novogoriški zgodovinar Renato Podbersič, ki se zavzeto že vrsto let posveča tudi raziskovanju goriških Judov. Z njim se bo pogovarjal Matjaž Rusta, beseda pa bo segla ob nastankov judovske skupnosti v Gorici do življenja v getu in družbenega uveljavljanja v 19. stoletju ter do trpkе zgodovine prejšnjega stoletja in usiha skupnosti pred petimi desetletji. Režijo je podpisala Loredana Gec. Ponovitev bo v sredo, 27. januarja, pred televizijskim dnevnikom.

Sarriju dva kroga kazni

RIM - Disciplinska komisija A-lige je izrekla kazni za besedni dvobojo, v katerega sta bila v sodnikovem podaljšku vpletena Sarri, trener Napolija, in Mancini, ki vodi Inter. »Krajsko« je potegnil Sarri, ki je Mancinija zmerjal z »gejem«, zato bo moral plačati 20 tisoč evrov kazni, hkrati pa svoje ekipe ne bo smel voditi na naslednjih dneh tekma italijanskega pokala. S petimi tisoči evri je bil kaznovan tudi Mancini, ker se je nedostojno vedel do četrtega sodnika.

Italijanke le za bron

BEOGRAD - Italijanske vaterpolistke bolje poznane z vzdevkom »Setterosa« so v polfinalu evropskega prvenstva v Beogradu izgubile proti madžarski reprezentanci, ki je premočno slavila zmago z 10:5. Podobno kot moška italijanska izbrana vrsta si bo moral italijanska ženska reprezentanca še izboriti nastop na olimpijskih igrah v Riu preko dodatnega kvalifikacijskega turnirja. Italijanke se bodo v tolažilnem finalu za bron pomerile s Špankami.

ROKOMET - Po slovenskem polomu na evropskem prvenstvu na Poljskem

Ni bilo prave »kemije«

VROCLAV - Slovenskim rokometom se je izjavil preboj v glavnem del evropskega prvenstva na Poljskem. V skupini C so v tekma proti Švedom, Špancem in Nemcem osvojili le točko, premalo za napredovanje v odločilne boje, tako da Vroclav zapuščajo z najslabšo uvrstitev na evropskih prvenstvih. V slovenski reprezentanci pred odhodom na Poljsko niso skrivali, da so zanje letošnje najbolj pomembno tekmovanje aprilske dodatne kvalifikacije za poletne olimpijske igre v Rio de Janeiru, navzlic temu pa je hotela v Šleziji svojim neposrednim olimpijskim kvalifikacijskem tekmcem pokazati svojo kakovost in slo po odhodu v Brazilijo.

V tem je le deloma uspela, neodločen izid proti doslej zanje nepremagljivi Španiji je zagotovo prinesel določeno spodbujanje in odraža del njene kakovosti, po drugi strani pa je bila to najlažja tekma za Slovenijo, saj so le največji optimisti verjeli v zmago.

Prava in realna slika se je pokazala na obračunih proti Švedom in Nemcem, na njih so bili slovenski rokometni skupini C so se nadeli točkovnemu izkupičku, na koncu pa ostali brez njih. Izbranci črnogorskega strokovnjaka na slovenski klopi Veselina Vujovića so na teh dveh življenjsko pomembnih tekma pogrnili na celi črti, na njih so se pokazale vse slabosti, rak rana slovenskih rokometarjev pa ostaja neuchinkovita igra zunanjih vrste.

V tem osnovnem in bržkone najbolj pomembnem področju igre je slovenska reprezentanca v primerjavi s tekmcem v močno podrejenem položaju, občasni prebliski posameznikov so v preteklosti deloma zakrili ta akutni problem, na Poljskem pa tega več niso mogli skriti. Predvsem je bila ta težava vidna na uvodni tekmi proti Švedski, ko nobenega od 21 golov niso dosegli z zunanjih položajev, s to vrstno igro pa je zelo težko pričakovati velike rezultate.

V zadnjem letu se je tudi močno spremenila njena celotna podoba, pod Vujovičevim mandatom se je napadljivo usmerjene prelevalo v zelo obrambno ekipo, o tem zgovorno priča naslednji podatek: na lanskem svetovnem prvenstvu v Katarju je bila pred četrtfinalnim dvobojem s Francijo skupaj s Španijo najbolj učinkovita izbrana vrsta na turnirju (obe sta dosegli po 190 golov), na letošnjem na Poljskem pa je z 66 golov najmanj učinkovita med vsemi 16 izbranimi vrstami. Slovenci so v obrambi resda naredili kakovostni premik naprej, a pri tem porabili največ svoje energije ter se v pomanjkanju »višine in kilogramov« preveč iztrosili in samodejno zavrlj svojo morda največjo prednost v hitrosti.

Slovenska rokometna preobrazba ni bila uspešna, ob tem so bile tudi druge težave, med drugim ni bilo zaznati »kemije« med selektorjem in starejšimi reprezentančnimi igralci. Vujovič in predsednik Rokometne zveze Slovenije Franjo Bobinac bosta »družinskim problemom« zagotovo namenila največ svoje pozornosti do najbolj usodnih aprilskih tekem v tem letu, ko bo Slovenija po Sydneyju

2000 in Atenah 2004 naskakovala tretji nastop na poletnih olimpijskih igrah.

Vujovič po slovesu od skelepnega turnirja ni skrival razočaranja, še posebej ga je prizadel predstava njegovih fantov na usodni zadnji tekmi proti Nemčiji. »Prav neverjetna je bila podoba mojih fantov na tekmi z Nemčijo. Primanjkovalo je vsega, od trdnosti v obrambi, pretoka žoge, tehničnih napak je bilo preveč, da ne govorim o tem, da so odpovedali najbolj izkušeni igralci,« je dejal Vujovič, ki je po »poljski zaušnici« že napovedal določene spremembe.

»Moramo zamenjati način naše igre. Že v preteklosti sem veliko govoril o tem, da slovenska igra preveč sloni na igri srednjih igralcev, kar je turnir na Poljskem le potrdil. V preteklosti so naši srednji igralci delali vse, kar jim je padlo na pamet, drugi zunanjii položaji pa so bili zapostavljeni. Če pa se zgodi, da tudi oni nimajo svojega dne, potem je tekma izgubljena, še preden se je sploh začela. Casa za spremembe ni veliko, že aprila so pred nami dodatne kvalifikacije za olimpijske igre v Rio de Janeiru,« je še dodal 55-letni Črnogorec. (sta)

ALPSKO SMUČANJE - Na Mariborskem Pohorju 30. in 31. 1.

Zlata lisica bo

Zaradi nedavnega uspeha Ane Drev si organizatorji obetajo lep obisk gledalcev

MARIBOR - Snežni kontrolor Mednarodne smučarske zveze Filip Gartner je včeraj opravil ogled proge in za izvedbo 52. Zlate lisice uradno prišel zeleno luč. Tekmovanje na Mariborskem Pohorju bo po predvidenem urniku na sporednu v soboto, 30. januarja, ko bo prva vožnja veleslaloma na sporednu ob 10. uri, ter v nedeljo s prvo vožnjo slaloma ob 9.30. Prirediteljem letošnje 52. Zlate lisice pod Pohorjem je v minulih tednih precej preglavic povzročalo pretoplo vreme, a je zadnja ohladitev prinesla dovolj nizke temperature, da so lahko pripravili ustrezno snežno odejo, ki bo gostila najboljše smučarke svetovnega pokala prihodnji konec tedna. Dolgoletni snežni kontrolor Fis Filip Gartner je tako danes organizatorjem lahko prišel zeleno luč za izvedbo tekmovanja.

Čeprav je v prihodnjih dneh pričakovati nekoliko višje temperature čez dan, saj se hladna fronta premika proti vzhodu, naj bi temperature vsaj čez noč ostajale pod ničlo, kar bo snegu omogočilo obstanek, prav tako ga bo mogoče še vedno umerito pridobivati s pomočjo topov. Po tradiciji je snežno kontrolo v imenu Fisa opravil star i znanc mariborskega smučišča Gartner, ki je bil s stanjem proge zelo zadovoljen. »Proga je odlična, organizatorjem lahko samo čestitam. Če vprašate mene, lahko

tekmovanje pričemo že danes. Po vsej smučini je dovolj snega, tako da lahko dam zeleno luč,« je dejal Gartner.

»Od starta do cilja je na progi dovolj snega, ne bom rekel, da ga je preveč, a je še v rezervi, za morebitne vremenske neumnosti. To pomeni, da je sneg tudi že preprariran in se ga lahko obdela, da bo tekma na visokem standardu. Preko polovico snežne podlage je star sneg, zmrznen, tako da je kot beton, zadnji tened se bo zgoraji del še predelal in bo proga res v odličnem stanju. Nikjer ne bo preozko, ogrevalna proga na Habakuku je zaščitena in pripravljena. Fis bom poročal, da je vse pripravljeno,« je povedal Gartner.

Mariborčani so imeli v zadnjih sezona zaradi po manjkanja nadmorske višine in milejšega podnebjja precej težav z organizacijo tekem, v zadnjih letih so morali tekmo kar štirikrat preseliti drugam oziroma odpovedati, predloni je jubilejno 50. tekmo gostila Kranjska Gora, lani so tekmovanje na Pohorju uspeli izvesti, čeprav so prvi dan temperature presegale 10 stopinj Celzija, drugi dan pa je prognoza močil dež.

Generalni sekretar organizacijskega odbora Srečko Vilar je povedal, da proračun tekmovanja ostaja enak kot prejšnja leta, torej tudi letos nekaj čez milijon evrov.

JADRANJE Jadralci leta Žbogar in Mrak /Macarol

LJUBLJANA - Vasilij Žbogar (Burja Izola) je bil razglasen za najboljšega slovenskega jadralca v lanskem letu. Na prireditvi na Ljubljanskem gradu sta priznanje za najboljši jadralki dobili Tina Mrak in Veronika Macarol (Pirat Portorož). Ta trojica je edina pri nas ki ima olimpijsko normo za nastop na igrah v Riu da Janeiru. »Minula sezona je bila zame izjemna. Toda zelo pomembno je tudi, kako bo šla letošnja, ko se vsi pripravljajo najprej za interne kvalifikacije in nato na nastop na OI. V tej sezoni je zelo pomembno narediti dober izid, tako zame kot za celotno ekipo. OI se zelo hitro bližajo, na teh rezultatih ne smemo ostati in moramo doigraditi, kar nam manjka, da bomo čim boljše pripravljeni za Rio,« je napovedal Žbogar.

Mrakova in Macarolova sta bili evropski prvakinji razreda 470 v Aarhusu na Danskem, njen trener pa je Tomaž Čopi, prav tako nekdaj odličen jadralec. Ekipa se prav ta čas v Riu pripravlja na olimpijski nastop.

Posebno priznanje so prejeli Igor Simčič, Jadralni klub Skipper Maribor in Jahtni klub Monako za projekt Esmit Europa. Simčič je idejni oče in vodja Esmit Europe, ki je v letu 2015 obeležil svojo 20 letnico delovanja.

PO AVSTRALIJI - V tretji etapi kolesarske dirke po Avstraliji je zmagal domaćin Simon Gerrans (Orica Greenedge). Italijan Pozzovivo (AG2R) je bil 8., prvi Slovenec pša Primož Roglič (LottoNL-Jumbo) 41.

AUSTRALIAN OPEN - Četrti dan teniškega odprtrega prvenstva v Melbournu so najvišje postavljeni igralci in igralke svoje delo opravili po pričakovanjih. Izpadel pa je Italijan Simone Bolelli, ki je izgubil proti 23-letnemu Bernardu Tomiću 6:4 6:2 6:7 (5) 7:5. Izpadla je tudi Koprčanka Andreja Klepač, ki igra v dvojicah s Španko Laro Arruabarreno.

Slovenska smučarka Ana Drev

ANSA

Znova bo letos zanimiv tudi spremiščevalni program, na trgu Leona Štuklja, kjer bo potekal tudi žreb startnih številk v petek in soboto zvečer. Zaradi nedavnega uspeha Ane Drev si organizatorji obetajo lep obisk gledalcev, vstopnice pa je že možno kupiti na številnih prodajnih mestih, preko Eventima in Pošte Slovenije. (sta)

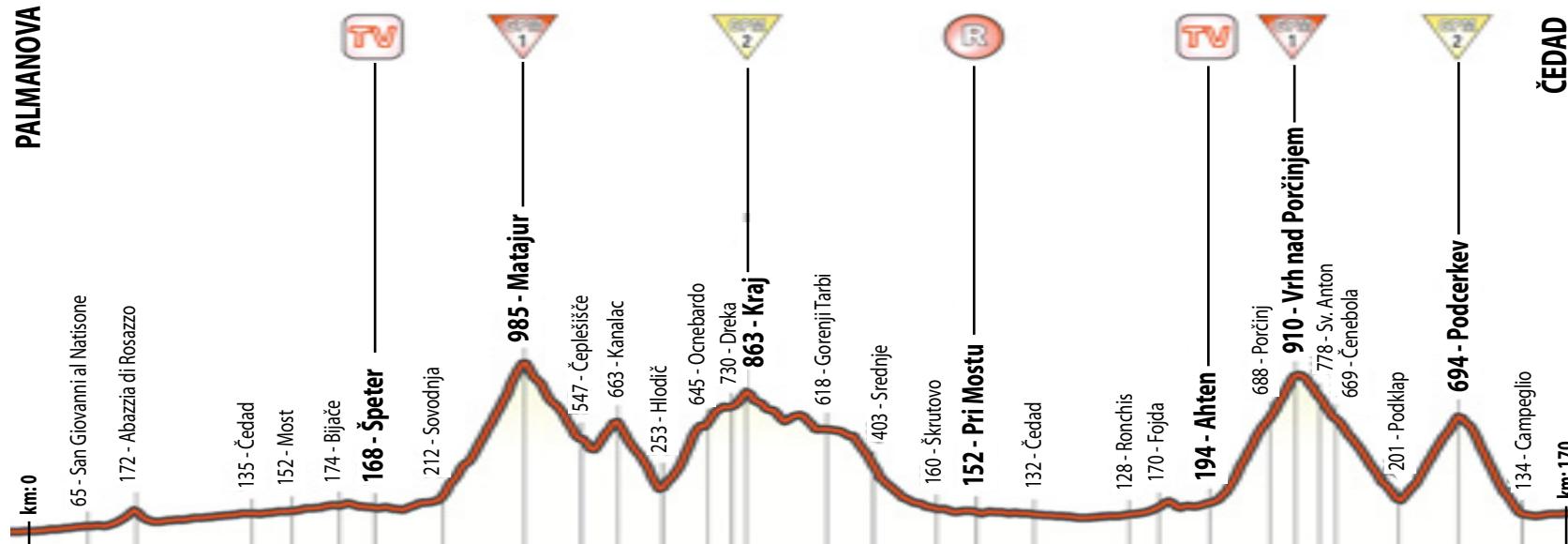
DANES MOŠKI - Kitzbühel: svetovni pokal, alpska kombinacija (11.45 superveleslalom, 16.45 slalom).

KOLESARSTVO - Manjše spremembe na trasi 13. etape Gira d'Italia v Nediških dolinah

Pričakovanje se stopnjuje

PALMANOVA

Čez manj kot štiri mesece bo etapna kolesarska dirka Giro d'Italia ponovno obiskala deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Kolesarji Gira so se nazadnje mudili pri nas leta 2014. Takrat so se ponovno dvignili na Zoncolan, tretiedenske napore pa sklenili v Trstu, kjer je v sprintu zmagal slovenski kolesar Luka Mezgec, roza majico pa domov odnesel Kolumbijec Nairo Quintana.

Letošnja 13. etapa Gira se bo vila po novih poteh. Kot je znano bo start »furlanske« etape 20. maja v Palmanovi in se bo po 170 kilometrih zaključila v Čedadu. Celotna etapa se bo odvijala v videmski pokrajini, zaobjela pa bo tudi Nediško dolino. Med temi tudi Občino Podbonesec, ki je bila sprva izključena iz prvotnega načrta.

Vodstvo Gira je v soglasju s podpredsednikom dežele FJK sprejelo spremembe trase 13. etape Palmanova - Čedad, ki bo po prvem prehodu v Čedadu v kraju Most zavilo na občinsko cesto ob desnem bregu Nadiže in nadaljevalo mimo kraja Nokule proti Briščam zopet na državno cesto 54 proti Špetru. Zaradi popravka na proggi bo start etape v Palmanovi ob 12.30.

Odbor etape je tudi določil oba letiča cilja. Prvi bo v Špetru, takoj po novem odseku, po 41,8 km, drugi pa v Ahenu po 129 km. Razgibana etapa bi lahko poskrbela za marsikatero presenečenje. Že v prvem delu se bodo kolesarji soočali s klanjem na pobočju Matajurja do 985 nadmorske višine. Etapa se bo nadaljevala po ovinkastih beneških cestah preko Dreke in Kraja, nato pa še proti vrhu nad Porčinjem in nazaj v Čedad.

V pričakovanju kolesarskega praznika v Benečiji so se že aktivirali številni predstavniki civilne družbe, ki snujejo tudi skupni organizacijski odbor občin in lokalnih organizacij. Po poročanju zadnje številke tehnika Novi Matajur se je pretuklega 12. januarja že odvijalo javno zborovanje v Podutani, kjer je tekla razprava o spremjevalnem programu in amaterski dirki, ki bo v nedeljo, 22. maja, zaključila niz kolesarskih pobud. (mar)

Obvestila

SK BRDINA obvešča, da bo v nedeljo, 24. januarja, ob prilikl smučarskih tečajev in tekme Primorskega smučarskega pokala na razpolago avtobusni prevoz za člane društva v Forni di Sopra. Predviden odhod avtobusa ob 6.30 iz parkirišča izpred črpalki Esso na Opčinah. Prosimo za točnost. Informacije in prijave na tel. št. 3405814566 (Valentina).

AŠD MLADINA vabi vse svoje člane in simpatizerje na prvo tekmo Primorskega smučarskega pokala »Pokal nova« v nedeljo, 24. januarja, v Forni di Sopra. Vpisovanje na tel. št. 3470473606.

NAJDI NAS NA FACEBOOKU primorski_sport

prej do novice

www.primorski.eu

ŠPORT

SMUČANJE - FIS Katrin Don se je uvrstila na 16. mesto

Na včerajnjem slalomu za FIS točke v Cerknem se je tekmovalka openske Brdine Katrin Don uvrstila na 16. mesto (5. v kategoriji mlajših mladink, čas 1:41,21). »S svojim nastopom sploh nisem zadovoljna. Snežna podlaga je bila trda. Postavitev pa zahteva, čeprav zabavna,« je ocenila Donova, ki na današnjem drugem slalomu v Cerknem ne bo nastopila. »Odlčili smo se, da raje počivam in se nato zberem za sobotni (jutrišnji) veleslalom za FIS točke na Zoncolanu.« Veleslalom bo na sporednu tudi v nedeljo. Včeraj je slavila zmago Hrvatica Andrea Komsic (čas 1:35,25). V kategoriji mlajših mladink se je na 1. mesto uvrstila Čehinja Petra Kotrllova (1:38,63).

GORSKO KOLESARSTVO - 15. Lanaro Granfondo

Pozzecco drugič

Kolesar Flamme Rouge je ponovil lansko zmago - Miran Bole četrti, Tomaž Čefuta peti

Nabrežinski kolesar Daniel Pozzecco, član društva Flamme Rouge, je po lanskem uspehu ponovno osvojil prvo mesto na kolesarsko-tekaški prireditvi Lanaro Granfondo v organizaciji kolesarske skupine Vulkan s startom pri Borštu in ciljem na Volniku. Pozzecco (na fotografiji Lanaro Granfondo) je na 33 kilometrov dolgi progi z 800 metri višinske razlike odpravil konkurenco 214 kolesarjev. Drugi je bil Tržačan Gianpiero Dapretto (+2:30). Na četrtem mestu je omembe vreden podvig Mirana Boleja (Generali) z zamudo +2:48, medtem ko je bil Tomaž Čefuta (KK Djak) 5. (+3:33).

Kateri je bil odločilen trenutek za prevzem vodstva in končno zmago?

Napadel sem že na prvi strmini,

tako da sem imel v Gropadi že 2:30 prednosti pred najbližimi zasedovalci.

Letos so organizatorji spremeniли del proge.

Proga je bila deležna nekaterih sprememb v okolici Fernetičev. Na mestu dveh kilometrov asfalta smo morali na težko prehodno gozdno pot in ni bilo pravega trenutka za počitek. Treba je bilo precej pritisnati na pedale.

Napovedali ste prehod v kategorijo elite. Ali boste letos uresničili ta načrt?

Tako je. Letos sem deloma tudi spremenil pripravo na sezono. Med novoletnim premorom sem se mudil v Šibeniku, kjer sem preizkusil nove vaje in metode vadbe. Ostajam pri ekipi Flamme Rouge, v pomoč pa mi

je priskočil pokrovitelj Aerre bike, ki mi bo zajamčil novo kolo. Prvi nastop v kategoriji elite bom imel v Venetu 28. februarja.

Lani ste v pokalu Veneto osvojili drugo mesto med masterji. Kateri so letošnji cilji?

Konkurenca bo zahtevnejša. Težko bi si drznil kako napoved. Teme je, ker bom na prvih preizkušnjah gotovo startal v repu skupine. Boljše začetno izhodišče si bom moral izboriti z vidnejšimi uspehi.

Giro d'Italia bo tudi letos obiskal našo deželo. Poznaš mogoče beneške poti, preko katerih bo potekala 13. etapa?

Večkrat sem se želel preizkusiti, vsaj na treningu, po tistih klancih. Upam, da mi bo pred prihodom Giro letos tudi uspelo. (mar)

KOŠARKA - V deželnini D-ligi

V Nabrežini derbi

Danes se bosta pomerila Sokol in Kontovel - »Basket Day« v deželni C-ligi silver

Košarkarski konec tedna v deželnih ligah se bo začel s pravo poslastico, saj bo v Nabrežini že danes ob 21.15 na sporednu derbi D-lige med vodilnim Sokolom in Kontovelim, ki se bori za najboljše možno izhodišče v play-outu ali celo za mesto v play-offu, glede na izredno »kratko« lestvico v letosnjem prvenstvu. V prvem delu sezone so v zadnjem polni telovadnici pri Briščih slavili igralci Sokola s končnim 53:61, tekmo pa so zaznamovale številne napake in na splošno ne preveč razpoloženi napadi, saj je strelsko izstopal le Gallocchio, ki je dosegel 22 točk. Danas srečanje bo za obe ekipe zelo pomembno, saj si Sokol prizadeva, da bi čimprej vknjižil štiri točke, s katerimi bi si zagotovil končnico prvenstva, Kontovel pa želi nedvomno ohraniti stik z zgornjim delom lestvice in »maščevati« poraz s srečanja iz prvega dela sezone.

Zdanes bo igral tudi goriški Dom (promocijska liga), ki bo v domačem Kulturnem domu ob 21.15 gostil Polisportivo Isontino. (av)

TRENER SOKOLA VALTER VATOVEC

»Darwin bi se obrnil v grobu, če bi mi zmagali!«

Ali boste imeli proti Kontovemu na razpolago vse košarkarje?

Odsotna bosta poškodovana Ušaj in Coloni. Oba sta se poškodovala na mladinski tekmah.

Sodeč po lestvici ste vi favoriti?

Ampak Darwin bi se obrnil v grobu, če bi zmagali košarkarski upokojenci.

Zelo cenim svoje igralce. Bolj normalno pa bi bilo, ko bi dvajsetletniki premagali štiridesetletnike.

Katerega igralca Kontovela bi si izposodili, če bi bilo to mogoče?

Nikogar. Naša ekipa ima določeno ravnotežje, ki bi ga rad obdržal.

Kateri so vaši cilji v nadaljevanju prvenstva?

Že nekaj ljudev me je vprašalo, ali mislimo napredovati v deželno C-ligo. Ti ljudev očitno se ne razumejo s košarko. To je nerealno.

TRENER KONTOVELA MARKO ŠVAB

Različna filozofija

Ali imate na razpolago vse košarkarje za današnji derbi proti Sokolu?

V Nabrežini bomo nastopili s popolno postavo. Znova se je nam je pridružil Peter Lisjak, ki je imel težave s kolenom. Igral bo tudi Aleksander Daneu.

Kdo je favorit?

Na papirju Sokol, ki zasluženo zaseda prvo mesto na lestvici. Še nas boli poraz iz prejšnjega kroga, saj bi lahko imeli dve točki več na lestvici in bi bili bližji play-offu, ki ostaja načilj.

Katerega Sokolovega igralca bi si izposodili, če bi bilo to mogoče?

Nobenega. Imam svoje, ki so izjemno motivirani. Tudi sokolovce zelo cenim. Ampak sta to dve ekipi s čisto drugo filozofijo in različnimi cilji. Mi smo mlajši, oni pa starejši.

Kaznovani le v 1. AL

Minuli krog v deželnih nogometnih prvenstvih je za slovenska nogometna društva minil v znamenuju športne konkretnosti, vsaj v elitni in promocijski ligi. Deželna sodniška komisija je kaznovala le nogometne Zarje in Sovodenj v 1. amaterski ligi. V tem krogu bosta zaradi prejetega rdečega kartona mirovala Mathias Castellarin (Zarja) in Edoardo Komljanc (Sovodnjene), zaradi vsote rumeni kartonov še Giovanni Vanzo (Sovodnjene) in Federico Gergolet (Mladost).

Colja in Disnan

Obetavna nogometna kriške Vesne David Colja in Marco Disnan (oba letnik 1997) sta bila ponovno vpoklicana v selekcijo deželnih mladincev po zahtevi selektorja Gabrielea Pecilea. Vesnina nogometna se bosta s skupino najboljših deželnih mladincov pomerila na prijateljski tekmi z nogometni Pordenona, ki nastopajo v mladinskem prvenstvu Beretti, v sredo, 27. januarja, ob 14.30 v Buttriju. Deželna selekcija mladincev bo v nadaljevanju sezone nastopala tudi na prestižnem turnirju dežel.

POGOVOR Z NAČELNIKI KOMISIJ ZSŠDI (7) - Štiri načelnice v goriški nogometni komisiji

Predvsem sodelovanje

V našem dnevniku smo doslej intervjuvali načelnike komisij ZSŠDI: Daniela Ciocchi (odbojka, Trst), Andrej Vremec (košarka), Sabina Slavec (smučanje), Mateja Nanut (odbojka, Gorica), Walter Kalc (nogomet, Trst) in Eligij Kante (balinanje). Danes je na vrsti nogometna komisija za Goriško, ki jo vodi ženska četvorka: Giulia Bressan (Mladost), Maja Peterin (Juventina), Ljubica Butkovič in Nada Devetak (obe Sovodnjene).

Nogometna komisija ZSŠDI za Goriško je precej atipična: »Izbrali smo štiri imena, da bomo vsa društva enakopravno zastopana,« je dejala blagajničarka Juventine **Maja Peterin**, ki je v nadaljevanju še povedala: »Smernice so podobne tistim na Tržaškem. Naša komisija se bo potrudila in bo predvsem pozorna do slovenščine. Njeno rabo bomo skušali okrepliti predvsem v mladinskih ekipah. Ker se zavedamo pomembnosti jezika, bomo za pomoč zaprosili tudi naše združenje (ZSŠDI).«

Giulia Bressan, odbornica Mladosti in odbojkarica Zaleta Kontoveča v ženski D-ligi, je povedala, da bo naloga nove komisije tudi organizacija skupnih turnirjev in ... »zakaj ne, tudi skupnih poletnih priprav, čeprav ne bo lahko uskladiti želja vseh treh klubov.« Mladost je v letošnji sezoni v Doberdalu znova zbrala skupino mladih otrok in sestavila ekipo U8 (mali prijatelji) in U10 (cicibani). »Za nas je bila to priorjeta.« Na vprašanje, ali bi nekega dne lahko znova sodelovali s Sovodnjami in Juventino, pa je Bressanova (študentka na ekonomski fakulteti v Trstu) tako odgovorila: »Vrata so odprta. Sestaviti pa moramo jasen pravilnik, ki ne bi oškodoval nobenega društva.« Maja Peterin (še) ne bi

Giulia Bressan

Ljubica Butkovič

Nada Devetak

Maja Peterin

Posnetek z mladinskega derbi v Štandrežu med Juventino in Sovodnjami. Obe društvi letos sodeluju na mladinski ravni s skupnima ekipama naračajnikov (nastopajo z imenom Juventina) in mladincev (Sovodnjene)

BUMBACA

NOGOMET Turnirja ZSŠDI letos na Goriškem

Tradicionalna malonogometna turnirja ZSŠDI za male prijatelje (starostna kategorija U8) in cicibane (U10) se letos selita na Goriško. Združenje slovenskih športnih društev v Italiji bo turnir za otroke do 8. leta starosti organiziralo v občinski telovadnici v Sovodnjah s soboto, 13. februarja. Turnir U10 pa bo v soboto, 20. februarja, vedno v telovadnici v Sovodnjah. Udeležbo so napovedovale vse mladinske ekipne naših društev.

Uh, lektor: ta (ne)hvaležen poklic

Lektor oziroma lektorica je posebna človeška vrsta, ki s prostim očesom takoj opazi, česar drugi ne vidijo in česar pravzaprav najraje ne bi žeeli vidi. Pravijo, da v nekem tekstu že na prvi pogled, od daleč opazi napako. Poseduje torej neke vrste nadnaravnmo moč, tako izostren in obdelan vid kot malokdo. To lastnost mnogi marsikdaj ocenjujejo kot pikolovstvo ali kot pre-tirano natančnost.

Priznajmo si, soočanje z lastnimi napakami ni posebno prijetno za nobenega. Avtorji besedil (med katere spadamo tudi šumovci) smo večkrat glede svojih izdelkov precej občutljivi in torej je treba pri razlaganju napak imeti veliko mero potrpljenja. Če se bo kdo preveč strogo in nekonstruktivno lotil tistega, kar smo napisali, se bomo zapri v vase in ne bomo izboljšali svojega pisana. Na začetku januarja smo na jezikovni delavnici, katere smo se udeležili z novinarji Primorskega dnevnika na pobudo Slovika, odkrili, da jezikovne delavnice niso samo koristne, temveč so lahko celo prijetne. Dobro bi bilo, če bi imeli tisti, ki se redno ukvarjajo s sestavljanjem besedil, večkrat možnost udeležbe podobnih delavnic posvečene zagatanju jezika. V pričakovanju, smo se pogovorili s predavateljicama, in sicer s predsednico Lektorskega društva Slovenije Kristino M. Pučnik in tajnico društva Andrejo Kalc.

Katera beseda oziroma stavek, ki ga uporabljamo Slovenci v Italiji, se vam zdi še posebno smešen, čuden, nerazumljiv, skratka edinstven?

Kristina M. Pučnik: »Najbolj simpatični se mi zdijo direktni prenos iz italijanske v slovenščino, npr. bankomat je v Sloveniji samo tisti veliki avtomat, na katerem dvignemo gotovino, v

Italiji pa bankomate nosite tudi v žepih, saj so za vas to še bančne kartice. Ko smo že pri bankomatih – kar ustraši se Slovenec, ki ne pozna stvarnosti Slovencev v Italiji, ko se mu po dvigu gotovine na bankomatu izpiše Poslovanje je zaključeno namesto Storitev je opravljena (saj zaključeno poslovanje pomeni, da je banka zaprla račun in prenehala poslovali z lastnikom računa).

Andreja Kalc: Izpostavila bi znansveno policijo za forenzike, a moram nemudoma dodati, da me je pragmatični argument vašega glavnega urednika povsem razorabil – zaradi italijanskega poimenovanja »polizia scientifica« bi pomen zaobšel bralca Primorskega dnevnika. Vprašanje je, ali bi se pri takih izrazih sčasoma vendarle lahko bolj približali vseslovenski rabi termina. Druga posebnost pa je raba besede posseg za predavanje, govor ali nastop na prireditvi ali konferenci, kjer je problem predvsem ta, da bi nekdo z Jesenic ali iz Metlike

sploh ne razumel smisla sporočila.

Katere so po vašem mnenju močne točke izražanja Slovencev v Italiji?

Kristina: Zagotovo pri Slovencih v Italiji občudujem močno potrebo ali voljo po izražanju v slovenščini in željo po obvladovanju slovenskega knjižnega jezika v javnih besedilih. V jezikovnem prostoru matične Slovenije je zavedanje narodno združevalne vloge slovenskega knjižnega jezika pogosto osamljeno s peščico kulturnikov ali posameznikov, prav zato označenih s tradicionalisti in puristi. Pri nas so zelo glasne težnje po vsespolni standardizaciji nekakšnega naravnega jezika, tako da bi bile (so) med javnim in zasebnim govorom vse manj jasne.

Andreja: Najprej je to prav gotovo živost izraza, ki ga zaznavam v izvrstnem občutku za komično in pomemljivo ob preklapljanju med različnimi jeziki (med narečji in splošno spoznanimi ali knjižnimi različicami), v slikovitosti podob in posledično argumentov, v izredni razgibanosti in svežini skladnje in zanimivem ohranjanju nekaterih starejših izrazov. Vse opisano bi namreč lahko hitro postalno tuji jezikovna past, a ob konkretnih govorchih v piscih zlahka vidimo, kako se da lokalno in sociolingvistično posebnost ustvarjalno preseči in hkrati izvirno pretvoriti v kozmopolitski izraz samozavedanja in globljega razumevanja.

Kako lahko premagamo strah pred lektorjem?

Kristina: Vprašanje me spomni na odziv večine ljudi, kadar se predstavim kot profesor slovenščine po izobrazbi in lektorica po poklicu – vsi se primejo za usta, kot da bi rekla, da sem zobozdravnica. Vsak strah ima nek izvor. In če poznamo izvor, strah lahko premagamo. Če je izvor značajsko zahtevnejši lektor, potem poiščemo drugega lektora. Zdi pa se mi, da gre pri tem strahu bolj za tradicionalni slovenski strah pred napakami. Če se bojimo lastnih napak (v jeziku ali kje druge), potem opravimo z njimi – spoprimemo se z njimi, jih po najboljših močeh odpravljamo, sprejemamo ali delamo pa jih kot priložnost za izboljšanje. Res je, da taka naravnost zahteva pogum.

Andreja: Lektor ali jezikovno podkovani urednik nikakor ni nekdo (vsaj večinoma ne in ne več), ki bi te učiteljsko neprizanesljivo opozarjal, da a priori slabo piše in iz šole ne poznaš osnovnih zakonitosti knjižnega jezika, pač pa tisti, ki ti odpira poti za bolj poglobljeno ra-

zumevanje svojega pisana, sivih peg lastnega izražanja in s tem tudi čustev. Globlji poseg v besedilo nas vselej navda z neprijetnimi občutki, toda sčasoma in napisanimi kilometri se privadiamo, začnemo se zavedati, da v svojem besedilu ne vidimo vsega in nas pogled nekoga drugega veliko nauči in zori na nepričakovane načine.

Katere so glavne težave lektorskega poklica?

Kristina:

Razpršenost lektorjev ter neurejenost poklica lektor in dejavnosti lektoriranje. To izhaja iz neopredeljenosti tega poklica (glede potrebne izobrazbe, vrste zaposlitve, sistema usposabljanja in izpolnjevanja, lektoriranja in jezikovnega svetovanja). Kadar je izražena pobuda, da bi se uredilo vsaj kaj, se mi zdi,

da se izgubimo med želenimi opredelitvami in pravili ter izjemami. Izjeme pa ne morejo postati pravilo, ampak ga kvečjemu potrebujejo.

Andreja: Odvisno od oblike zaposlitve lektora je vsak sočen z dodatnimi nevsečnostmi – samozaposleni lektorji z iskanjem in ohranjanjem narocnikov, nelojno konkurenco

in plačniško nedisciplino, zaposlene v lektorskih službah pa nenehno pritiskajo roki, zah-teve po hi-trosti in zah-tevni urniki dela. Prav vsem pa so gotovo skupni splošna pre-karizacija zapo-slitive, neurejenost poklica in dolgotrajno zelo osredotočeno se-deče delo z računalnikom.

Andreja Kalc

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

»Če v Sloveniji rečeš sluga bodo mislili,
da prihajaš iz kakšne graščine Josipa Jurčiča.«

Matejka Grgič na jezikovni delavnici

Preblisk tedna - Preblisk tedna - Preblisk tedna

PREDSELDNIŠKI PREBLISKI

Šum je na predstavitev knjige Milan Kučan, Prvi predsednik zbral lepo število prebliskov:

»Pavšič nam je obljudil, da tu knjige ne bodo sežigali, pa tudi Štefke ni, tako da ni problema.« (Božo Repe)

»Kaj si misli mlad človek rojen leta 1990, potem ko se vse politične debate končajo pri partizanih in domobrancih?« (Dušan Udovič)

Kako si politično preživel v sedemdesetih letih? »Bil sem mlad pa nor!« (Milan Kučan)

»Knjigo sem napisal, ker sem hotel tekmovati s Pirjevčevim knjigo o Titu, zato je tako dolga.« (Božo Repe)

Šepeta se - Šepeta se

Potrebujem nove spomenike?

V Trebčah smo bili pred tednom dni priča postavitvi še enega od (neštetih!) vaških spomenikov. Namen novega spomenika je počastiti žrtve prve svetovne vojne, od katere je danes mimo sto let ... Namen šumovega razmišljanja ni direktna kritika do mladih Trebencov, ki so, morda s podporo starejših vaščanov, dali pobudo in uspešno postavili spomenik sredi vasi. Šum pri tem odpira debato, ki se je pojavila med klepetom na enem od sestankov naši sobici v Ul. Montecchi, pa tudi v razpravi z drugimi sovraštniki in prijatelji. Ali nimamo vendar dovolj spomenikov, ki že hrabro in ponosno stojijo v spomin na žrtve iz prve svetovne vojne, iz druge svetovne vojne, v čast posameznikom, padlim v NOB, padlim partizanom, bavzoviškim junakom ... še bi lahko naštevali. V vsaki vasi so ob teh spomenikih svečanosti, oziroma proslave, kakor jim sami rečemo, katerim lahko

prištejemo še pomembnejše svečanosti, kakor je Bazovica, kjer se enkrat na leto zberemo nekako vsi pripadniki slovenske skupnosti, ki smo ob vaških prouštah med letom razpršeni po najrazličnejših spomenikih. In ko potem bereš novico, da v Trebčah stoji nov spomenik, imaš dve možnosti: ali te kap, ali pa navdušeno sprejmeš še en spomenik, ob katerem bodo imeli Trebenci priložnost, da ob okrogli obletnici postavite, priredijo svečano slovesnost. Mimogrede, smo se kdaj vprašali, čemu slovesnosti ob obletnicah postavite spomenik? V čast tistim, ki so ga zgradili?

Kar je direktno tragično (morda seveda le po šumovem pristranskem in skrajnem mnenju), je to, da so nov spomenik postavili mlađi, starci 25 let, rojeni v devetdesetih letih. Prijatelj je v klepetu omenil: »Zgleda, da je lažje postaviti nov spomenik, kakor prirediti fešto za mlade.« Morda je to

prištejemo še pomembnejše svečanosti, kakor je Bazovica, kjer se enkrat na leto zberemo nekako vsi pripadniki slovenske skupnosti, ki smo ob vaških prouštah med letom razpršeni po najrazličnejših spomenikih. In ko potem bereš novico, da v Trebčah stoji nov spomenik, imaš dve možnosti: ali te kap, ali pa navdušeno sprejmeš še en spomenik, ob katerem bodo imeli Trebenci priložnost, da ob okrogli obletnici postavite, priredijo svečano slovesnost. Mimogrede, smo se kdaj vprašali, čemu slovesnosti ob obletnicah postavite spomenik? V čast tistim, ki so ga zgradili?

Spomenik je vendar dovolj, svečanosti ob njih prav tako. Ne bomo bolj zavedni, če bomo postavili še en spomenik. Raje glejmo naprej in gra-

dimo svojo prihodnost v duhu solidarnosti in sožitja. S konkretnimi dejanji, s pomočjo in človečnostjo do bližnjega. Tudi tako bomo dokazali, kdo smo. V Bazovico pa bomo itak vedno zahajali, vsaj tisti, ki jo čutimo.

RAI3bis**SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik **20.50** TDD predstavlja, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.00 Aktualno: Il caffè **6.30** 7.00, 8.00, 9.00, 9.55, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **10.00** Storie vere **11.10** A conti fatti **12.00** La prova del cuoco **14.05** 16.40 La vita in diretta **15.00** Torto o ragione? Il verdetto finale **18.45** Kvizi: L'Eredità **20.30** Igra: Affari tuoi **21.20** Così lontani così vicini **23.30** TV7

RAI2

6.00 14.00 Detto fatto **7.10** Nad.: Il tocco di un angelo **7.55** Serija: Un ciclone in convento **9.25** 13.30 Rubrike **10.30** Cronache animali **11.00** I fatti vostri **13.00** 17.45, 18.20, 20.30, 0.00 Dnevnik in vreme **16.15** Serija: Cold Case **18.00** Šport **18.50** Serija: Hawaii Five-0 **19.40** Serija: N.C.I.S. **21.00** Zio Gianni **21.10** LOL **21.15** Serija: L'ispettore Coliandro **23.15** Serija: The Blacklist

RAI3

6.30 Rassegna stampa **7.00** Buongiorno Italia **7.30** Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda RaiTre **11.00** Elisir **11.55** 14.00, 19.00, 0.00 Dnevnik, vreme in rubrike **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **15.15** Nad.: La casa nella prateria **16.00** Aspettando Geo **16.40** Geo **20.00** Blob **20.15** Sconosciuti **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.10** Film: The Tourist (akc., '10, i. J. Depp, A. Jolie) **23.00** Dok. sevija: Chiedi a papà

RAI4

13.00 Heroes **14.35** Fairy Tail **15.25** Streghe **17.45** Novice **17.50** Rookie Blue **19.20** Rai Player **19.25** Web Series Collection **19.35** Supernatural **20.20** Once Upon a Time **22.00** Doctor Who **22.50** Black Sails **23.55** Trono di spade

RAI5

14.20 Le Alpi viste dal cielo **15.15** I segreti del sottosuolo **16.20** Strinarte **17.10** Nello studio di Mondrian **18.05** Novice **18.10** 20.40 Passepartout **18.40** Una città, tre imperi **19.40** Memo – L'agenda culturale **20.30** Rai Player **21.15** Dok. film: Noi poteri **22.45** Ubiq - Collettività **23.15** Terza pagina

RAI MOVIE

12.55 Film: Generazione 1000 euro (kom., It., '09) **14.45** Film: L'Albatross – Oltre la tempesta (pust., '96) **16.50** Rai Player **16.55** Novice **17.05** Film: Il treno (voj., '64, i. B. Lancaster) **19.25** Film: Sapore di mare 2 – Un anno dopo (kom., It., '83)

21.15 Film: Lipnotista (triler, '12) **23.15** Film: No – I giorni dell'arcobaleno (zgod., '12)

RAI PREMIUM

11.25 Nad.: Un posto al sole **12.25** 19.30 Rai Player **12.35** Nad.: Il maresciallo Rocca **13.20** Nad.: Le ragazze di piazza di Spagna **13.55** Nad.: La ladra **14.50** Anica – Appuntamento al cinema **14.55** Nad.: Cuori rubati **15.55** Serija: Un medico in famiglia **17.45** 0.55 Novice **17.50** Serija: Cedar Cove **18.40** Nad.: Pasiōn probida **19.40** Nad.: Terra Nostra **20.25** Nad.: Una grande famiglia **21.20** Nad.: Per amore del mio popolo **23.05** Nad.: Non uccidere

RETE4

6.20 Media Shopping **6.50** Nad.: Quincy **9.10** Nad.: Bandolera **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vreme in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Ieri e oggi in Tv **15.55** Film: La venticinquesima ora (dram.) **19.30**

Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Dalla vostra parte **21.15** Quarto Grado

CANALES5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Mattino Cinque **11.00** Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **14.45** Uomini e donne **16.10** Nad.: Il segreto **17.10** Pomeriggio Cinque **18.45** Caduta liberal! **20.40** Striscia la notizia – La voce dell'invadenza **21.10** Nad.: Tutti insieme all'improvviso **23.30** Super cinema

ITALIA1

6.45 Risane in otoške oddaje **8.25** Nad.: Una mamma per amica **10.25** Serija: Everwood **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.05** Športna rubrika **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Serija: The Big Bang Theory **15.25** Nan.: 2 Broke Girls **15.50** Nan.: E alla fine arriva mamma! **16.40** Nan.: La vita secondo Jim **17.35** Nan.: Mike & Molly **18.10** Nan.: Camera Café **19.25** Serija: C.S.I. - Scena del crimine **21.10** Serija: The Flash **22.00** Serija: Arrow **23.05** Serija: Gotham

IRIS

13.25 Film: L'onorevole con l'amante sotto il letto (kom., It., '81) **15.10** Film: Stanno tutti bene (dram., '90) **17.30** Film: Scuola di ladri – Parte seconda (kom., It., '87, i. M. Bolidi) **19.20** Serija: Renegade **20.05** Serija: Walker Texas Ranger

21.00 Film: The Island (pust., '05, r. M. Bay, i. S. Johansson, E. McGregor) **23.35** Film: Entrapment (akc., '99, i. S. Connery)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.40 Dnevnik **7.50** Vreme **7.55** Omnibus **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria che tira **14.00** Kronika **14.20** Tagadà **16.30** Serija: Il commissario Cordier **18.20** Serija: L'ispettore Barnaby **20.35** Otto e mezzo **21.10** Il meglio del Paese delle meraviglie **22.40** Bersaglio mobile

LA7D

6.20 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.00** 11.50, 19.00 Cuochi e fiamme **9.00** 15.20 I menù di Benedetta **12.55** 0.45 Serija: In Treatment **13.30** Nad.: Grey's Anatomy **17.05** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Nad.: Sex and the City **23.30** La mala educaxxon

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **10.30** 21.00 Ring **13.00** Aktualno: Musa Tv **13.15** 17.55, 20.20 Oggi è **13.20** 17.45, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00, 23.30, 23.55 Trieste in diretta **20.00** Apriti cielo **20.05** Happy Hour

LAEFFE

11.00 14.00, 20.00 Il cuoco vagabondo **13.05** Bourdain: Cucine segrete **15.00** Chef Sara in Asia **15.55** 19.00 David Rocco: Dolce vita **17.00** Jamie: Ricette a 5 euro **21.05** Le invasioni barbariche **23.05** Serija: Annika – Crime Reporter

CIELO

12.15 13.15 MasterChef USA **13.00** Novice **14.15** MasterChef Australia **15.45** 18.15 Fratelli in affari **16.45** Vendite impossibili **17.15** Tiny House – Piccole case per vivere in grande **19.15** Affari al buio **20.15** Affari di famiglia **21.10** Film: Pioggia infernale (akc., '98, i. M. Freeman)

DMAX

12.30 Property Wars **13.20** Recupero crediti **14.10** 20.20 Banco dei pugni **15.05** Nudi e crudi **15.55** Matto da pescare **16.50** Airport Security **17.45** Affari a quattro ruote **18.35** Due macchine da soldi **19.30** Te l'avevo detto **21.10** Oro degli abissi **23.00** Prigionieri di viaggio

SLOVENIJA1

5.45 Odmevi **6.55** Dobro jutro **11.15** 18.20 Kvizi: Vem! **12.00** Ugriznimo znanost **12.35** Nad.: Kako sem videl svet izpod mize **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, športne vesti, vreme **13.30** Tarča **14.15** Globus **15.10** Mostovi – Hidali **15.40** 18.10 Otroški program: OP! **16.30** Duhovni utrip **17.30** Alpe-Donava-Jadran **17.55** Novice **18.00** Infodrom **19.30** Slovenska kronika **20.00** Mi pa ga Žlindramo **21.25** Na naši zemlji **22.00** Odmevi

23.05 Film: Neusmiljeno poletje (dram., It., '59)

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** 18.55 Risane in otroške oddaje **8.00** Zgodbe iz školjke **8.50** 23.40 Točka **9.35** Odd.: Bleščica **10.35** O živalih in ljudeh **11.00** Sledi **11.40** Alpsko smučanje: SP (m), alpska kombinacija, superveleslalom **12.45** Dobro jutro **14.25** Biatlon: SP (m), sprint **16.05** Na vrtu **16.40** Alpsko smučanje: SP (m), alpska kombinacija, slalom **18.00** Dok.: V Ecovem svetu **19.40** Infodrom **20.00** Film: Olijka (pust.) **21.45** Nad.: Popravljena krivica **22.35** Polnočni klub

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** City Folk **14.55** Vesole je... **15.25** Sredozemlje **16.00** Alpsko smučanje: SP (m) **17.40** Glasba zdaj **18.00** Festival FENS 2015 **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – Aktualnost **20.00** Dok. odd.: K2 **20.30** Najlepše besede **21.00** Gledališka predstava: La sponta **22.15** Arhivski posnetki **23.00** Nad.: Trn v srcu

POP TV

7.00 Risanke **8.30** 9.40, 11.00, 12.30 Tv prodaja **8.45** 15.45 Nad.: Italijanska nevesta **10.10** 17.05 Nad.: Odpuščanje ljubeznih **11.15** Velika angleška pekarja **12.45** Dr. Oz **13.45** Serija: Zdravnica malega mesta **14.45** Nad.: Plamen v očeh **16.45** 18.55, 22.10 Novice **17.55** Nad.: Usodno vino **20.00** Film: Lepotica pod kinko 2 (kom., '05, i. S. Bullock) **22.45** Eurojackpot **22.50** Film: Sanjska peterica (dram.)

KANAL A

7.00 18.00, 19.50 Svet **7.55** 12.50 Serija: Odbita rodbina **8.20** 13.45 Nan.: Mrhi za šancom **8.45** Risanke **9.30** Top Gear ZDA **10.25** 11.40, 13.15 Tv prodaja **10.40** 18.55 Serija: Komisar Rex **11.55** 17.05 Serija: Nikita **14.15** Film: Talisman (dram.) **16.10** 20.00 Serija: Kar bo, pa bo **21.00** Film: 007 – Zlato oko (akc., '95, i. P. Brosnan) **23.30** Film: Dnevna straža (akc., Ru., '06)

PLANET TV

13.00 Tv prodaja **13.30** Nan.: Prijatelji **14.05** Nan.: Talenti v belem **15.05** Ellen **16.00** Zdravnik svetuje **17.10** Nad.: Esperanza **18.10** Film: Najboljši moški (rom.) **20.00** 23.00 Danes **20.40** Vreme in šport **21.00** Film: Avtomobili (anim., '06) **23.20**

VREMENSKA SЛИKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13. uri.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.56
Dolžina dneva 9.19

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 15.41 in zatone ob 6.45

NA DANASNI DAN 1910 – Nenavadno obilno sreženje v zahodnem delu Slovenije, ki se je začelo prejšnji dan, je ponehalo. Po nižinah je bilo zjutraj dan prej še kopno, naslednje jutro pa so v Žireh namerili 92 cm in v Sodražici pri Ribnici 76 cm.

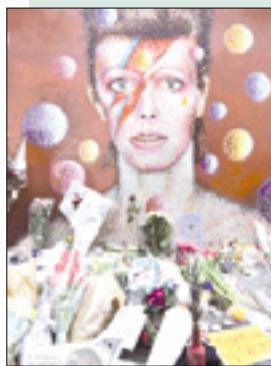
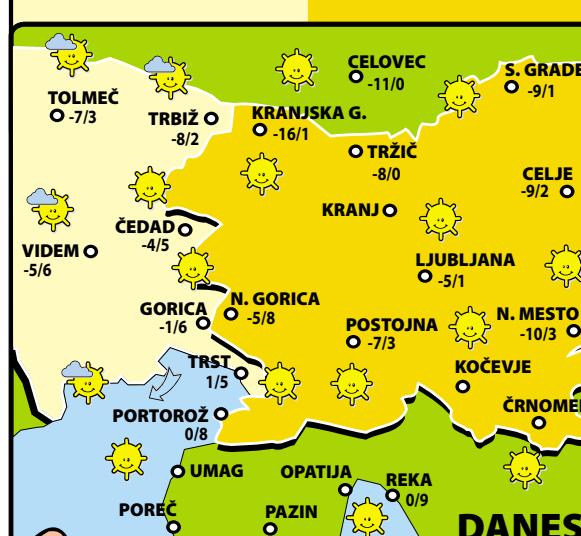
PLIMOVANJE
Danes: ob 1.31 najnižje -11 cm, ob 7.33 najvišje 42 cm, ob 14.25 najnižje -57 cm, ob 20.51 najvišje 28 cm.
Jutri: ob 2.54 najnižje -17 cm, ob 8.52 najvišje 47 cm, ob 15.32 najnižje -65 cm, ob 21.57 najvišje 37 cm.

MORJE

Morje je rahlo razgibanlo, temperatura morja 10,3 stopinje C.

SPEŽNE RAZMERE

Kanin - Na Žlebeh	75	Piancavallo	20
Vogel	33	Forni di Sopra	30
Kranjska Gora	30	Zoncolan	30
Kravec	40	Tribž	40
Cerkno	...../40	Osojščica	45
Rogla	40	Mokrine	60

Dan Davida Bowieja

NEW YORK - V New Yorku so 20. januar razglasili za Dan Davida Bowieja. S tem želijo počastiti glasbeno legendo in dolgoletnega prebivalca mesta, kjer so konec lanskega leta na oder enega od gledališč postavili njegovo zadnje delo, muzikal Lazarus. Poklanjajo se mu kot »globalni ikoni, ki je New York izbrala za svoj dom«. Razglas župana Billa de Blasia so prebrali, ko je zadnjič padla zavesa na odru gledališča New York Theatre Workshop, kjer je bila premiera Lazarusa 7. decembra lani. Kot je dejal Luis Castro iz županovega urada, je bil Bowie med najvplivnejšimi in najbolj nadarjenimi umetniki našega časa. Njegova glasba, umetnost in izjemna ustvarjalna vizija so zaznamovale življenja generacij njegovih oboževalcev.

Brez Evite in spornih otokov

BUENOS AIRES - Argentina na svojih bankovcih v prihodnje ne bo več tiskala podobe nekdanje argentinske prve dame Evite Peron in spornih Falkandskih otokov. Nekdaj priljubljeno Evito bo na bankovcih za 100 pesos zamenjala podoba ogrožene vrste jelena. Na bankovcih za 50 pesos pa bo namesto Falklandskej otokov, glede katerih se prepira Argentina in Velika Britanija, poslej upodobljen kondor, znamenita andska ptica. Konservativni predsednik Mauricio Macri je že začel vrsto reform, s katerimi bo spremenil politiko levo usmerjene predhodnice Christine Kirchner. Slednja je tudi dala pobudo za upodobitev Evite in otočja na denarju.

MELBOURNE - Nezgode gledalcev na odprttem prvenstvu Avstralije

Igranje tenisa je lahko tvegano, gledanje pa celo še bolj nevarno

MELBOURNE - Igranje tenisa prinaša tveganja, kar se zavedajo vsi. Toda gledanje tenisa na letošnjem prvem turnirju za grand slam, odprttem prvenstvu Avstralije, je postal še bolj nevarno, saj so morale zdravniške službe takšne in drugačne opazovalce že kar nekajkrat oskrbili.

V četrtek Srbinj Ana Ivanović kar ni mogoča pozabiti starejše gledalce, ki je padla po stopnicah Rod Laver Areni. Padec je bil tako hud, da so morali tekmo prekiniti kar za 30 minut. »Tresla sem se že samo zaradi zvoka gospa, ki je padla. Res je bilo glasno. Jasno sem vse slišala,« je razložila nekdanja številka 1 ženskega tenisa.

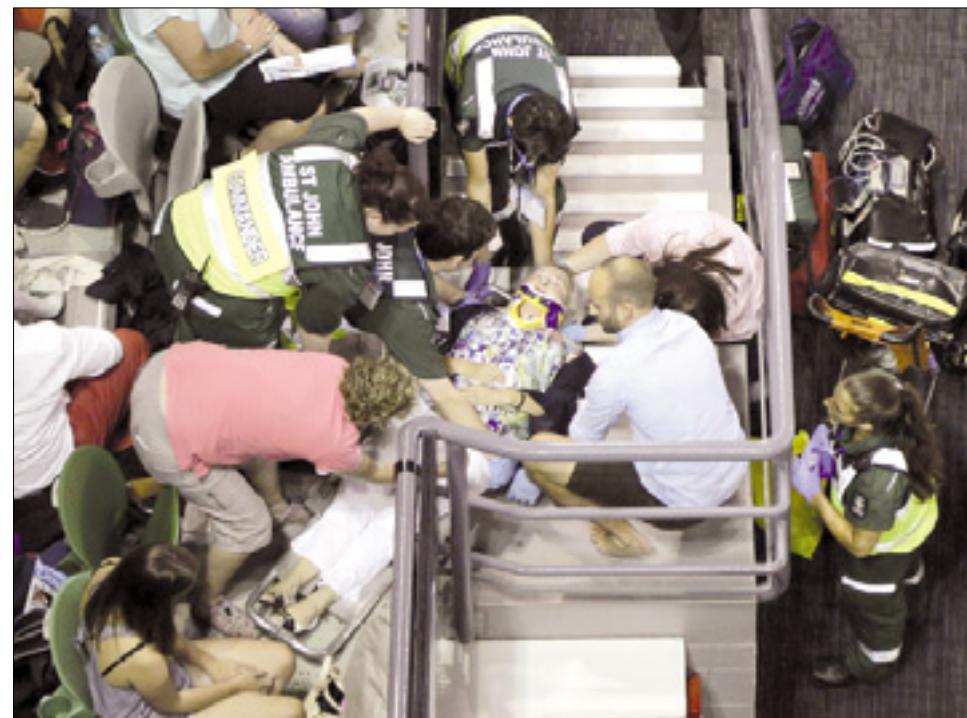
Prava drama se je odvila tudi med obračunom domaćina Bernarda Tomića in Uzbekistana Denisa Istomina. Gledalka je zaradi alergične reakcije začela klicati na pomoč. Možak iz zgornjega dela tribune Hisense Arene je podal protialergijsko injekcijo, ki je začela pot proti nesrečnici, hitro pa so na pomoč priskočili tudi reševalci.

»Potencialno nekdo umira, mi, igralci, nismo prepričani, kaj se dogaja. V določenem trenutku sem gledal naravnost v gospo. Ni bilo lepo. Počutil sem se zelo, zelo žalostnega. Upam, da je z njo vse OK,« je dejal Tomić.

Aplavz s tribun si je prislužil Francoz Jo-Wilfried Tsonga, ki je z igrišča pospremil objekto dekle - pobirkalo žogic -, ki jo je v obraz zadel teniška žogica. Tsonga je prikel pod roko, ji vzel žogice in jo popeljal z igrišča. »Videl sem, da je v težavah. Normalno je, da sem ji pomagal z igrišča. Upam, da je v redu. Če sem iskren, nisem storil nič posebnega,« so bile besede Francoza.

Enako je storila tudi Španka Carla Suarez. Ta je z igrišča pospremila fanta, ki je zaradi visokih temperatur omedel.

Sicer pa imajo teniški igralci do zdaj malo zdravstvenih težav, zaradi katerih bi med dvojboji poklicali zdravniško pomoč. Pravzaprav jo je rabil že Argentinec Diego Schwartzman, ki so ga zaradi izčrpanosti in krčev z igrišča odnesli na nosilih.

Med dvobojem Srbinje Ane Ivanović se je huje poškodovala starejša gledalka

Po Amerikah se širi nevaren virus zika

MIAMI/BOGOTA/BRASILIA - Po državah Severne in Latinske Amerike se širi virus zika. Gre za virus, ki ga prenašajo komarji, med ljudmi pa ni prenosljiv. Je pa zelo nevaren za nosečnice, saj lahko pri zarodku povzroči okvare, katerih posledica so nenormalno majhni možgani in lobanja. V Braziliji se spopadajo z doslej najhujšim izbruhom virusa, pri mere belega tudi v ZDA.

ZDA so že prejšnji teden opozorile nosečnice, naj se zradi širjenja virusa izogibajo potovanju v 14 držav oz. ozemelj v Karibih in Latinski Ameriki. Po podatkih Panameriške zdravstvene organizacije so doslej v 20 državah zabeležili avtohtone primere tega virusa.

Najbolj prizadeti država je Brazilija, ki bo letos v Rio de Janeiru gostila poletne olimpijske igre. Po podatkih tamkajšnjih oblasti so od oktobra zabeležili 3893 primerov mikrocefalije, deformacije, ki jo pri zarodku povzroča zika. Še prejšnji teden je bilo novorojenčkov s to okvaro 3500.

V drugi najbolj prizadeti državi, Kolumbiji, v letošnjem letu pričakujejo 600.000 primerov okužbe s tem virusom. Doslej se je v Kolumbiji okuženim materam rodilo 106 otrok, med katerimi jih ima 30 nevrološke spremembe. Prepla je virus, ki se pogosto kaže s simptomimi, podobnimi gripi, pa tudi kožnimi izpuščaji in konjunktivitusom, povzročil tudi v ZDA. Iz Floride danes poročajo o treh registriranih primerih okužbe.

Simptomi okužbe se pojavijo v treh do 12 dneh po ugrizu komarja. V 80 odstotkih primerov infekcija mine, ne da bi jo opazili, le redko pa je smrtna.

Drugi primer ebole

ŽENEVA - Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) je sporocila, da so potrdili še drugi nov primer ebole v Sierri Leone, potem ko so šele pred enim tednom razglasili konec najhujše epidemije te bolezni doslej. Pri novem primeru gre za teto 22-letne študentke, ki je zaradi smrtonosnega virusa umrla 12. januarja. V sredo so se pri njej pojavili simptomi okužbe, ko so jo opazovali v karanteni. Sedaj se že zdravi. Teta je pomagala umivati truplo nečakinje v skladu s pravili na muslimanski pogreb. Na zdravstvenem ministru Sierri Leonepa sedaj pričakujejo nove primere okužbe, predvsem pri tistih, ki so pred pogrebom umivali truplo. Ebole je najbolj nalezliva ravno med umiranjem okuženih in pri truplih umrlih žrtv.

V Ljubljani se je delež ločenega zbiranja odpadkov povečal na 65%

LJUBLJANA - Ljubljanska Snaga je v zadnjih 10 letih zabeležila velik porast deleža ločeno zbranih podatkov; s 15 odstotkov v letu 2005 se je ta do lani na območju Ljubljane zvišal na 65 odstotkov. Povečuje se količina ločeno zbranih bioloških odpadkov ter papirja, stekla in embalaže, kažejo podatki Snage.

Povečevanje deleža ločeno zbranih odpadkov gre z roko v roki s povečevanjem števila zbiralnic in zabožnjnikov za posamezne vrste odpadkov.

Odpadki so tista tema, s katero je Ljubljana začela leto Zelene prestolnice Evrope. Kot je v nedavnem pogovoru za STA ob tej priložnosti povedal direktor Snage Janko Kramžar, v ospredje vse bolj prihaja preprečevanje nastajanja in ponovna uporaba odpadkov.